

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน

: กรณีศึกษา สวนรมณีนาถ และอุทยานเบญจสิริ

**FACTORS INFLUENCING THE DECISION ON THE USAGE OF COMMUNITY
PARKS: THE CASES OF ROMMANINAT AND BENCHASIRI PARKS**

T110335

ประภุชณ์ สุวรรณสมศรี

PRAKRIT SUVANNASOMSREE

อน.
ม/ชช
2553

สงหุ.....
เลขทะเบียน **110335**
วันเดือนปี **- 1 ๗๘, 2553**

b.....**12261385**
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2553

KMITL-2010-AR-M-001-036

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**FACTORS INFLUENCING THE DECISION ON THE USAGE OF
COMMUNITY PARKS: THE CASES OF ROMMANINAT AND
BENCHASIRI PARKS**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF URBAN AND REGIONAL PLANNING IN URBAN
AND ENVIRONMENT PLANNING
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2010

KMITL-2010-AR-M-001-036

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT2010

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน : กรณีศึกษา
 สวนรมณีนาถ และอุทยานเบญจสิริ

Factors Influencing the Decision on The Usage of Community Parks :
 The Cases of Rommaninat and Benchasiri Parks

นักศึกษา   นายประภษณ์ สุวรรณสมศรี

รหัสประจำตัว   48062108

ปริญญา   การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชา   การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์   ดร.วันเพ็ญ เจริญตระกูลปิติ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม   -

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.กมลทิพย์	คงประเสริฐอมร	
ผศ.ดร.มนลิดา	เพชรานนท์	
ดร.ณัฐภูมิษฐ	นบนอบ	
ดร.สาลินี	ศุกลวัฒน์เมธี	
ดร.วันเพ็ญ	เจริญตระกูลปิติ	

ศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ เจริญตระกูลปิติ   11/12/2553

K JG MONCK   J   NO OBY   PABANC

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 7 พฤษภาคม 2553 เวลา 13.00 น.

สถานที่สอบ กลุ่มวิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์บุญสนอง รัตนสุนทรากุล)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วันที่ 27 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

สำนักทะเบียนและประมวลผล สจก.
 วันที่ส่งเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
 วันที่ 27 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553
 ลงชื่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน : กรณีศึกษา สวนรมณีนาถ และอุทยานเบญจสิริ
นักศึกษา	นายประภุชณ์ สุวรรณสมศรี
รหัสประจำตัว	48062108
ปริญญา	การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
พ.ศ.	2553
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.วันเพ็ญ เจริญตระกูลปิติ

บทคัดย่อ

สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริเป็นสวนสาธารณะระดับชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีขนาดที่ใกล้เคียงกันแต่มีความแตกต่างกันของจำนวนผู้ใช้บริการจึงเป็นที่มาของการศึกษารังนี้เพื่อหาปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน กรณีศึกษา สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะ 2) ศึกษาปัจจัยการเข้าใช้สวนสาธารณะ 3) ศึกษาสภาพและองค์ประกอบของสวนสาธารณะและการดูแลจัดการสวนสาธารณะ 4) เสนอแนะแนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ

วิธีดำเนินการศึกษา มีการใช้เครื่องมือในการวิจัย 3 รูปแบบคือแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 450 คน แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ chi-square, one way ANOVA และการบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและมีพฤติกรรมการเดินทางเข้าใช้สวนโดยพึ่งพารถสาธารณะเช่นกัน แต่ผู้เข้าใช้สวนรมณีนาถจะใช้เวลาในการเข้าถึงและค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าประกอบกิจกรรมในสวนน้อยกว่าผู้เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ สำหรับปัจจัยด้านองค์ประกอบของสวนพบว่าสภาพองค์ประกอบภายในสวนรมณีนาถมีความทรุดโทรมกว่าอุทยานเบญจสิริในบางอย่าง เช่น ม้านั่ง โต๊ะ ลานน้ำพุ ลักษณะของการออกแบบสวนสาธารณะเพื่อใช้ในการประกอบกิจกรรมมีความแตกต่างกันโดยสวนรมณีนาถมีการออกแบบสวนสาธารณะเพื่อให้ประกอบกิจกรรมแบบกระจายและอุทยานเบญจสิริเป็นแบบกระจุกซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนเข้าใช้สวนรมณีนาถมากกว่า ประกอบกับการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบสวนรมณีนาถเป็นที่อยู่อาศัยแบบผสมผสาน ในขณะที่อุทยานเบญจสิริ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตั้งอยู่ท่ามกลางอาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และมีระบบการเข้าถึงได้โดยรถไฟฟ้าและระบบขนส่ง
สาธารณะ

การศึกษาได้เสนอแนวทางที่จะตอบรับกับกลุ่มผู้ใช้ โดยการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้
คนได้เข้ามาใช้สวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งการประชาสัมพันธ์จากสวนสาธารณะเองและการ
ประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้และเห็นถึงประโยชน์ของการ
เข้ามาพักผ่อนในสวนสาธารณะ การเพิ่มรูปแบบกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับเพศและวัยของผู้ที่
เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะตัวอย่างเช่น ในวัยรุ่นต้องการกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันเป็นกลุ่ม วัย
ทำงานต้องการกิจกรรมที่ใช้เวลาสั้น ๆ หลังจากเลิกงาน วัยสูงอายุต้องการกิจกรรมที่ต้องมีการ
พบปะพูดคุย เป็นต้น ควรมีการปรับปรุงพื้นที่สวนในบางพื้นที่ที่มีความไม่ปลอดภัย เพื่อลดความ
เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมและยังสามารถลดจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยลงได้อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis FACTORS INFLUENCING THE DECISION ON THE
USAGE OF COMMUNITY PARKS: THE CASES OF
ROMMANINAT AND BENCHASIRI PARKS.

student Mr.Prakrit Suvannasomsree

Student ID 48062108

Degree Master of Urban and regional planning

Program Urban and Environment

Year 2010

Thesis Advisor Dr.Wanpen Charoentrakulpeeti

ABSTRACT

Rommaninat and Benchasiri are the community parks with similar in areas size but different in numbers of the users. The research, therefore, aims to find out the factors influencing the decision on the usage of these parks. The objectives include 1) studying socio-economic characteristics of the users and their attitudes on the physical environment of the park; 2) studying the factors of the park usage 3) studying the environment and elements of the parks and their management; and 4) proposing the incentives for the usage increase of the parks.

The research methodology is three-type data gathering including 450 questionnaires of the user and non-user, field survey, and interviews. Chi-square, ANOVA, and frequency and applied for analyzing

The results show that the socio-economic features of the user respondents of both Rommaninat and Benchasiri mostly are female, high-school education, and working for private company. They commute to the parks by public transportation. However, they are different in time (only traveling) and cost (traveling and spending for eating, drinking and others in the parks). The respondents using Rommaninat spend time and cost lower than those using Benchasiri. Environment and components of Rommaninat are more deteriorate than those of Benchasiri i.e bench, which would be major factor to attract more people to access Rommaninat

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

park. Another reason is from their surrounding land use and transportation. The mix residential use is found in Rommaninat while the commercial high-rise buildings prevailing appear around Benchasiri.

The guidelines to enhance the incentives for people to have activities in the parks are advertising by related and non-related organizations, adding interesting activities based on sex and age of the users; for example ,group activities for the teenager, social activities for the elder, and shot-time spending activities for the working age. The criminal risk in the park is also concerned by the related organizations in order increase the safety in the parks.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดีก็ด้วยความอนุเคราะห์ และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร. วันเพ็ญ เจริญตระกูลปิติ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำ คุณเถกถอจนตรตรวจสอบแก้ไขงานวิจัยนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ตลอดเวลาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงให้คำแนะนำและแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ที่ได้เสียเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ ในสาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมที่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆ ผังเมืองรุ่นที่ 20 ทุกคนและน้อง ๆ ผังเมืองรุ่น 21 ทุกคน สำหรับความช่วยเหลือและมิตรภาพที่มีให้แก่ผู้เขียนเสมอมา ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจสนับสนุนอยู่เบื้องหลังในความสำเร็จครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ผู้เขียนขอขอบคุณความดีของงานวิจัยฉบับนี้ แต่ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนและให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เขียนตลอดและหากว่ามีข้อผิดพลาดประการใดอันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับและขอภัยเป็นอย่างสูงในความผิดพลาดนั้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คงเป็นประโยชน์กับผู้ที่สนใจในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน กรณีศึกษาสวนรมณีนารถ และอุทยานเบญจสิริ

ประกฤษณ์ สุวรรณสมศรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	X
สารบัญรูปภาพ.....	XIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา.....	2
1.3 สมมติฐานงานวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา.....	3
1.4.2 ขอบเขตของเนื้อหา.....	3
1.4.3 ขั้นตอนในการศึกษา.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสวนสาธารณะ ความหมายและประเภทของสวนสาธารณะ.....	5
2.1.1 ความหมายของสวนสาธารณะ.....	5
2.1.2 ประเภทของสวนสาธารณะ.....	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของสวนสาธารณะ.....	13
2.2.1 องค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ.....	13
2.2.2 หลักการออกแบบสวนสาธารณะ โดยคำนึงถึงผู้ใช้พื้นที่.....	15

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.2.3 ทศนคติต่อสภาพทางกายภาพของสวนสาธารณะ.....	17
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยในการเข้าใช้สวนสาธารณะ.....	21
2.3.1 ปัจจัยในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะของบุคคล.....	21
2.3.2 แนวความคิดด้านความพึงพอใจและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวนสาธารณะ.....	24
2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	25
2.4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลสวนสาธารณะ.....	25
2.4.2 การดูแลรักษาสวนสาธารณะและพื้นที่เปิดโล่ง.....	30
2.5 แนวทางการสร้างแรงจูงใจ.....	31
2.5.1 การจูงใจ.....	31
2.5.2 ประเภทของแรงจูงใจ.....	31
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	33
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	34
3.1 การกำหนดพื้นที่ศึกษา.....	34
3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล.....	37
3.3 กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง.....	42
3.3.1 จำนวนตัวอย่างประชากรที่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	42
3.3.2 จำนวนตัวอย่างประชากรที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	44
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
3.5 การนำเสนอข้อมูล.....	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4.1 ลักษณะประชากร พฤติกรรมในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ.....	50
4.1.1 ลักษณะทั่วไปของประชากร.....	51

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.1.2 พฤติกรรมการเดินทาง.....	55
4.2 ลักษณะทั่วไปของประชากรและพฤติกรรมการพักผ่อน ของผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	62
4.2.1 ลักษณะทั่วไปของประชากร.....	63
4.2.2 พฤติกรรมการพักผ่อนของผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	68
4.3 ทักษะจิตที่มีต่อสภาพทางกายภาพของสวนสาธารณะ.....	75
4.4 ปัจจัยในการเข้าใช้สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ.....	80
4.4.1 ลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเดินทาง.....	80
4.4.2 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคมภายในสวน.....	88
4.4.3 ปัจจัยด้านกิจกรรมที่ทำในสวน.....	88
4.5 องค์ประกอบและสภาพของสวนสาธารณะ.....	89
4.5.1 องค์ประกอบและสภาพองค์ประกอบสวนรมณีนาถ.....	89
4.5.2 องค์ประกอบและสภาพองค์ประกอบอุทยานเบญจสิริ.....	91
4.6 แนวทางการดูแลและจัดการสวนสาธารณะ.....	93
4.6.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและองค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ.....	93
4.6.2 จำนวนผู้เข้าใช้ รัศมีการให้บริการและแนวคิดในการออกแบบ สวนสาธารณะ.....	93
4.6.3 การดูแลรักษา.....	94
4.6.4 ปัญหาและอุปสรรค.....	95
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	97
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	97
5.1.1 สภาพเศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน.....	97

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5.1.2 ปัจจัยในการเข้าใช้สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ.....	99
5.1.3 องค์ประกอบและสภาพของสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ.....	101
5.1.4 การดูแลรักษา ปัญหาและอุปสรรค.....	101
5.2 แนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวน.....	104
5.2.1 ผู้เข้าใช้.....	104
5.2.2 การบริหารจัดการสวนสาธารณะ.....	104
5.2.3 การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์.....	105
5.3 สรุปประเด็นจำนวนผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันของทั้ง 2 สวน.....	105
5.4 ข้อจำกัดในการวิจัย.....	107
5.5 ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป.....	108
บรรณานุกรม.....	109
ภาคผนวก.....	111
ประวัติผู้เขียน.....	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงระดับสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร.....	11
2.2 แสดงเกณฑ์สวนสาธารณะระดับชุมชน.....	12
3.1 แสดงข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูล.....	38
3.2 แสดงการหากลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาถ.....	45
3.3 แสดงการหากลุ่มตัวอย่างของอุทยานเบญจสิริ.....	47
4.1 แสดงจำนวนร้อยละด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	51
4.2 แสดงจำนวนร้อยละด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	52
4.3 แสดงจำนวนร้อยละระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	52
4.4 แสดงจำนวนร้อยละของอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	53
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรายได้ส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	54
4.6 แสดงร้อยละของพาหนะที่กลุ่มตัวอย่างใช้เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ.....	56
4.7 แสดงร้อยละของผู้ที่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับกลุ่มตัวอย่าง.....	57
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลาที่ใช้ในการ การเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ.....	58
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ในการเข้า มาใช้สวนสาธารณะ/สัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ.....	58
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าใช้จ่ายใน การเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามา ใช้สวนสาธารณะ.....	59
4.11 แสดงร้อยละของวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ.....	60
4.12 แสดงจำนวนร้อยละด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

4.13 แสดงจำนวนร้อยละด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	64
4.14 แสดงจำนวนร้อยละด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	65
4.15 แสดงจำนวนร้อยละด้านอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	66
4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้ ส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	67
4.17 แสดงจำนวนร้อยละของวิธีการพักผ่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	69
4.18 แสดงจำนวนร้อยละของสถานที่ที่ใช้ในการพักผ่อนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	70
4.19 แสดงจำนวนร้อยละของการเข้าใช้สวนสาธารณะ.....	71
4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระยะทางเฉลี่ย จากบ้านถึงสวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	72
4.21 แสดงจำนวนร้อยละด้านสาเหตุที่ไม่เข้าใช้สวนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ.....	73
4.22 แสดงจำนวนร้อยละด้านสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงภายในสวนสาธารณะ.....	74
4.23 แสดงจำนวนร้อยละด้านการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะถ้าหาก มีการปรับปรุง.....	74
4.24 แสดงร้อยละด้านทัศนคติของผู้เข้าใช้สวนที่มีต่อสภาพทางกายภาพ.....	78
4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผู้เดินทางเข้ามาใช้ สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	81
4.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับผู้เดินทางเข้ามาใช้ สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	82
4.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผู้เดินทางเข้ามาใช้ สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	83
4.28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่ในการ เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะต่อสัปดาห์.....	84

i

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

4.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาใช้สวน	
รวมถึงค่าประกอบกิจกรรมภายในสวน.....	86
4.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวัตถุประสงค์ในการเดินทาง เข้ามาใช้สวน.....	87
4.31 แสดงการมีสมาคมหรือกลุ่มกิจกรรมของผู้เข้าใช้สวน.....	88
4.32 แสดงร้อยละของผู้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่มีต่อสภาพกายภาพภายในสวน.....	90
4.33 แสดงร้อยละของผู้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่มีต่อสภาพกายภาพภายในสวน.....	92
5.1 แสดงการสรุปผลของสวนรมณีนาดและอุทยานเบญจสิริ.....	102

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงสวนสาธารณะที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร.....	10
2.2 แสดงโครงสร้างองค์กรของสำนักงานสวนสาธารณะ.....	29
2.3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	33
3.1 แสดงแผนที่แสดงที่ตั้งของสวนรมณีนาถ.....	35
3.2 แสดงแผนที่แสดงที่ตั้งของอุทยานเบญจสิริ.....	36
3.3 แสดงรัศมีการให้บริการของสวนรมณีนาถ.....	46
3.4 แสดงรัศมีการให้บริการของอุทยานเบญจสิริ.....	48
4.1 แสดงสภาพภายในสวนรมณีนาถ.....	90
4.2 แสดงสภาพภายในอุทยานเบญจสิริ.....	91

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ของประเทศ จึงเป็นการกระตุ้นให้เกิดการย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมือง ส่งผลให้กิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินมีความหลากหลายและซับซ้อนไม่สอดคล้องกับโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา อาทิเช่น เกิดความแออัด มลพิษทางอากาศ การขาดแคลนพื้นที่สีเขียว เป็นต้น ประกอบกับวิถีการดำเนินชีวิตในเมืองที่เร่งรีบและชั่วโมงการทำงานที่ยาวนานส่งผลให้เกิดความเครียด หนึ่งในวิธีที่จะช่วยขจัดคุณภาพชีวิตของคนเมืองและช่วยลดความเครียดหลังจากการทำงานคือ การได้พักผ่อนอยู่กับธรรมชาติ ออกกำลังกายเพื่อให้ร่างกายได้ผ่อนคลายและเพิ่มประสิทธิภาพทางร่างกายให้มีความแข็งแรงเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นสวนสาธารณะจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคนเมือง

พื้นที่สีเขียวหรือสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครมีหลายแห่งหลายระดับ สวนระดับเมือง สวนระดับเขตหรือย่านและสวนระดับชุมชน อย่างไรก็ตามก็ยังประสบปัญหาต่อความไม่พอเพียงของผู้ใช้บริการที่มีอยู่ (ปริญญา, 2540) และอาจเกิดการรुकล้ำการใช้พื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของสวนในการทำกิจกรรมออกกำลังกาย (Active Recreation) ตัวอย่าง เช่น ความไม่เพียงพอของลานกีฬาและพื้นที่ที่ใช้ในการออกกำลังกายอาจทำให้เกิดการรुकล้ำพื้นที่ทางเดิน ทางลาดคนพิการที่ใช้สำหรับกิจกรรมแบบ Passive recreation (สุรศักดิ์, 2548) ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงทำการศึกษสวนสาธารณะระดับชุมชนเนื่องจากสวนระดับชุมชนเป็นสวนสาธารณะที่ตั้งอยู่ในบริเวณย่านที่พักอาศัย มีความสะดวกในการเข้าถึงได้ง่ายสามารถใช้ได้ตลอดเวลาที่มีเวลาว่าง จะสังเกตได้ว่าสวนสาธารณะระดับชุมชน ผู้ที่เข้ามาใช้ส่วนใหญ่จะเป็น เด็ก วัยรุ่นและแม่บ้าน ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีเวลาว่างและมีการดำเนินชีวิตไม่ห่างไปจากชุมชนที่พักอาศัย (ปริญญา, 2540 อ้างจาก นิลบล, 2535) ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานการวางผังเมืองรวมกำหนดไว้ว่า สวนในระดับชุมชนจะต้องสามารถให้บริการประชาชนได้ 1,500 ครอบครัว (เกณฑ์และมาตรฐานการวางผังเมืองรวม) หรือประมาณ 4,335 คน (ข้อมูลพื้นฐานการวางผังเมืองรวม, 2547) กรุงเทพมหานครมีสวนสาธารณะระดับชุมชน 8 สวน มีพื้นที่ตั้งแต่ 15 - 63 ไร่ ซึ่งสวนสาธารณะบางแห่งมีผู้เข้าใช้มากกว่าเกณฑ์ที่สวนระดับชุมชนสามารถให้บริการคนที่เข้ามาใช้บริการ เช่น สวนรมณีนาถที่มีผู้เข้าใช้เฉลี่ย 5,643 คนต่อวัน และสวนสาธารณะบางแห่งที่มีผู้เข้ามามีใช้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่สวนระดับชุมชนสามารถให้บริการคนที่เข้า

ไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาใช้บริการ เช่น สวนพระนครมีผู้เข้าใช้เฉลี่ย 2,929 คนต่อวัน อุทยานเบญจสิริมีผู้เข้าใช้เฉลี่ย 3,572 คนต่อวัน เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริเป็นตัวแทนของสวนสาธารณะที่มีการเข้าใช้ที่มากกว่าว่าเกณฑ์ที่สวนระดับชุมชนสามารถให้บริการคนที่เข้ามาใช้บริการและต่ำกว่าเกณฑ์ที่สวนระดับชุมชนสามารถให้บริการคนที่เข้ามาใช้บริการตามลำดับ เนื่องจากเป็นสวนสาธารณะที่มีขนาดพื้นที่ใกล้เคียงกันและตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีอัตราความหนาแน่นของประชากรที่ใกล้เคียงกัน โดย เขตพระนครมีประชากร 62,954 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) มีพื้นที่ 5.536 ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 11,371.75 คน/ตารางกิโลเมตร มีสวนสาธารณะระดับชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่คือ สวนรมณีนาถ มีพื้นที่ 29 ไร่ 3 งาน 72 ตารางวา มีจำนวนคนเข้าใช้ในวันธรรมดา 5,500 คน วันหยุด 6,000 คน และเขตคลองเตย มีประชากร 118,357 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) มีพื้นที่ 13 ตารางกิโลเมตร ดังนั้นจึงมีความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 9104.39 คน/ตารางกิโลเมตร โดยในเขตคลองเตยมี สวนเบญจสิริตั้งอยู่ มีพื้นที่ 29 ไร่ จำนวนคนเข้าใช้สวนในวันธรรมดา 2,500–3,000 คน วันหยุด 4,500–5,000 คน

เนื่องจากพื้นที่สวนสาธารณะทั้ง 2 แห่งไม่ต่างกันมากนักแต่มีจำนวนคนที่เข้าใช้ที่ต่างกันถึงวันละประมาณ 2,000 คน ในวันธรรมดาและ 1,000 คน ในวันหยุด ทำให้ผู้ศึกษาสนใจว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกเข้าใช้สวนสาธารณะทั้งสองแห่งที่ทำให้เกิดการเข้าใช้ที่ไม่เท่ากันของประชาชน เพื่อที่จะเพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการเข้าใช้พื้นที่สวนสาธารณะ

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1.2.1 ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน
- 1.2.2 ศึกษาปัจจัยการเข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน
- 1.2.3 ศึกษาสภาพและองค์ประกอบของสวนสาธารณะและแนวทางการบริหารจัดการของสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน
- 1.2.4 เสนอแนะแนวทางให้เกิดการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ

1.3 สมมติฐานงานวิจัย

- 1.3.1 สภาพเศรษฐกิจ สังคมของผู้ใช้สวนสาธารณะมีผลต่อพฤติกรรมการเดินทางเข้าใช้สวนสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรต้น ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมผู้เข้าใช้สวนสาธารณะ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ของผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

ตัวแปรตาม พฤติกรรมการเข้าใช้สวน ได้แก่ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ผู้ที่เดินทางเข้ามาใช้สวนรวมกับผู้ตอบแบบสอบถาม ความถี่ในการเข้าใช้สวน ค่าใช้จ่ายในการเข้ามาใช้สวนรวมถึงค่าประกอบกิจกรรมภายในสวน วัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้สวน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาสวนสาธารณะ 2 แห่ง คือสวนรมณีนาดและอุทยานเบญจสิริ ซึ่งเป็นสวนสาธารณะในระดับเดียวกันคือสวนระดับชุมชนซึ่งมีรัศมีการให้บริการ 2.5 กิโลเมตร (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2546) และมีขนาดพื้นที่ใกล้เคียงกันคือ สวนรมณีนาดมีขนาดพื้นที่ 29 ไร่ 3 งาน 72 ตารางวา และอุทยานเบญจสิริที่มีขนาดพื้นที่ 29 ไร่ สวนสาธารณะทั้งสองแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีอัตราความหนาแน่นของประชากรที่ใกล้เคียงกัน โดยผู้ศึกษาจะทำการศึกษาเฉพาะภายในบริเวณรัศมีการให้บริการเท่านั้น

1.4.2 ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเข้าใช้สวนสาธารณะระหว่างสวนสาธารณะทั้ง 2 แห่ง ทั้งนี้เนื่องจากสวนสาธารณะทั้ง 2 มีจำนวนผู้เข้าใช้บริการที่แตกต่างกันมาก ถึงแม้ว่าจะมีพื้นที่ใกล้เคียงกันเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นและตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกันก็ตาม โดยจะค้นหาถึงสาเหตุของจำนวนผู้เข้าใช้บริการที่ต่างกันและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สวนสาธารณะเพื่อนำผลการศึกษาไปเสนอแนวทางที่จะส่งเสริมการใช้สวนสาธารณะ

1.4.3 ขั้นตอนในการศึกษา

1.4.3.1 ศึกษาประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องที่จะทำการศึกษา

1.4.3.2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับสวนสาธารณะ ความหมายและประเภทของสวนสาธารณะ แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของสวนสาธารณะ ปัจจัยในการเข้าใช้สวนสาธารณะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ

1.4.3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาและออกสำรวจภาคสนาม

1.4.3.4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและสำรวจภาคสนาม นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3.5 สรุปและเสนอแนะผลที่ได้จากการวิเคราะห์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เพื่อให้ทราบว่าผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะมีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและมีทัศนคติต่อสวนสาธารณะอย่างไรบ้าง เพราะลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติที่มีต่อสวนสาธารณะย่อมส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะ

1.5.2 เพื่อให้ทราบปัจจัยในการเข้าใช้สวนสาธารณะว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อการใช้สวนสาธารณะ

1.5.3 เพื่อให้ทราบสภาพของสวนสาธารณะ องค์ประกอบที่มีภายในสวนสาธารณะและแนวทางการบริหารจัดการของหน่วยงานที่บริหารจัดการสวนสาธารณะ เพราะสภาพความเก่าใหม่ขององค์ประกอบภายในสวนที่ครบและแนวทางการบริหารจัดการสวนสาธารณะมีผลกระทบต่อตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะ

1.5.4 เพื่อให้ทราบแนวทางในการเพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการเข้าใช้สวนสาธารณะ

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎี โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่มีผลเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับสวนสาธารณะ ความหมายและประเภทของสวนสาธารณะ
2. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของสวนสาธารณะ
3. ปัจจัยในการเข้าใช้สวนสาธารณะ
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนโยบายที่ส่งเสริมการเข้าใช้สวนสาธารณะ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสวนสาธารณะ

2.1.1 ความหมายของสวนสาธารณะ ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่าสวนสาธารณะไว้ดังตัวอย่างเช่น

สวนสาธารณะ หมายถึง พื้นที่สาธารณะที่จัดไว้เพื่อนันทนาการพักผ่อนให้มีสนามหญ้า สระน้ำ ต้นไม้ ทั้งประเภทไม้ดอกและไม้ประดับ อาคาร และที่นั่ง เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายของประชาชน (สุรศักดิ์, 2548)

สวนสาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่ช่วยให้เกิดความสมดุลระหว่างสิ่งก่อสร้างและธรรมชาติ โดยให้แนวคิดว่าเป็นพื้นที่ที่ใช้ออกกำลังกาย และพักผ่อนทางด้านจิตใจหลังจากภารกิจประจำวัน สถานที่เหล่านี้อาจจะเป็นสวนสาธารณะ สวนอุทยาน สวนสัตว์ สนามกีฬา บริเวณถนน โดยจัดทางเดินที่ร่มรื่น อาจประดับด้วยน้ำพุ เก้าอี้นั่ง แสงไฟ เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจและปลอดภัย (เอี่ยมพร, 2527)

วิกิพีเดีย สวนสาธารณะ (Parks หรือ Public Parks) หมายถึง บริเวณที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้น เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปเข้าไปใช้เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ

Thai wiki data พื้นที่สาธารณะ หมายถึง สวนสาธารณะและลานขนาดย่อมที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 100 ตารางเมตรขึ้นไป ทุกแห่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นสวนสาธารณะ หมายถึง พื้นที่สาธารณะที่รัฐจัดไว้ให้เพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยพื้นที่ภายในมีการจัดภูมิทัศน์ให้มีความสวยงามเช่น ลานน้ำพุ สนามหญ้า สวนดอกไม้ลานกิจกรรม เหมาะสำหรับการใช้ในการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อผ่อนคลายความเครียด

2.1.2 ประเภทของสวนสาธารณะ

ตามเกณฑ์ด้านผังเมือง หมวดบริการสังคม เรื่อง สวนสาธารณะ สนามกีฬา ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ได้ระบุไว้ในพื้นที่เมืองหรือชุมชนควรมีพื้นที่สีเขียว เพื่อให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีสถานที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจและใช้ออกกำลังกายของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ดังนั้นจึงได้กำหนดประเภทและลำดับชั้นของสวนสาธารณะไว้ ดังนี้ (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2546)

1. สนามเด็กเล่น (Playground)

เป็นบริการสังคมที่มีเป้าหมายสำหรับเด็กเล็กที่อยู่ในวัยก่อนเข้าเรียนหรืออยู่ในวัยประถมศึกษา โดยจัดเป็นที่เล่นและออกกำลังกายกลางแจ้ง เป็นเกณฑ์ที่จัดขึ้นสำหรับชุมชนเมืองควรตั้งอยู่ในละแวกบ้านหรือชุมชนพักอาศัยในรัศมีการเดิน 150–300 เมตร จากบ้านพักอาศัยให้บริการชุมชนขนาด 500-1,000 คนเข้าถึงง่ายด้วยการเดินเท้าเป็นหลัก และไม่ควรต้องข้ามถนนหรือหากจำเป็นควรมีจุดข้ามน้อยที่สุดและเป็นถนนสายรองไม่มีรถยนต์พลุกพล่าน สามารถใช้พื้นที่ร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนระดับประถมศึกษา ฯลฯ หรือสวนสาธารณะได้ ควรจะมีขนาดพื้นที่ 0.5 ไร่/1,000 คน สำหรับในย่านชุมชนหนาแน่น ซึ่งมีพื้นที่จำกัดอาจพิจารณาใช้พื้นที่เล็กลงได้ โดยขนาดพื้นที่เล็กที่สุดไม่น้อยกว่า 20 ตารางวา (0.125 ไร่) และควรประกอบด้วย-

- อุปกรณ์เครื่องเล่น เช่น กระดานหิน ราวโหน กระดานหก ม้าหมุน ชิงช้า บันได บ่อทราย
- ที่นั่งสำหรับผู้ปกครอง
- องค์ประกอบโดยทั่วไปของสวน เช่น ต้นไม้ให้ร่มเงา ไม้ดอกไม้ประดับ ไฟฟ้า แสงสว่าง

2. สวนระดับละแวกบ้าน (Neighborhood Park)

เป็นสวนที่ให้พักผ่อนหย่อนใจในลักษณะที่ให้ความสงบและผ่อนคลาย (Passive recreation) จึงควรออกแบบและจัดให้มีบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ หรือคล้ายคลึงกับการอยู่ชนบท เช่น มีพืชพรรณหลากหลาย พื้นที่สวนห้อมล้อมไปด้วยต้นไม้ พุ่มไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ สวนในระดับนี้มีความจำเป็นมากควรจัดให้มีขึ้นในพื้นที่เขตเมืองที่เป็นย่านที่มีความหนาแน่นประชากรสูง แต่ถ้าเป็นย่านที่มีที่พักอาศัยแบบบ้านเดี่ยวที่มีสนามในบ้านตนเอง สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกับกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อความประหยัด เช่น มีสนามกีฬาสำหรับเด็กวัยประถมศึกษา ควรตั้งอยู่กลางชุมชนในรัศมีการให้บริการ 300-500 เมตร (หรือเท่ากับระยะทางที่เด็กสามารถเดินถึงได้ในเวลา 5-10 นาที) อยู่ใกล้กับโรงเรียนประถมศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของชุมชน ไม่ควรอยู่ติดถนนที่มีการจราจรความเร็วสูง หรือถนนสายประธาน เช่น ทางหลวงแผ่นดิน เนื่องจากต้องคำนึงถึงความสะดวกและความปลอดภัยของเด็กและจะเหมาะสมที่สุดหากมีทางเดินเท้าเข้าถึงสวนได้โดยตรง โดยไม่ติดกับถนนหรือสิ่งกีดขวางอื่น ๆ เช่น ทางรถไฟ ควรมีขนาดพื้นที่ 12.5 ไร่/ 1,000 คน ภายในสวนควรมีองค์ประกอบที่ช่วยให้เกิดความสงบและผ่อนคลาย (passive recreation) และส่วนที่ต้องการออกแรง (Active recreation) โดยประกอบไปด้วย

- บริเวณร่มรื่นสำหรับนั่งเล่น
- สนามสำหรับเล่นกีฬาประเภทที่เยาวชนในพื้นที่ให้ความนิยมหรือชุมชนให้การส่งเสริม ซึ่งจะทำให้ใช้สวนได้คุ้มค่า
- สนามเด็กเล่น สำหรับเด็ก
- องค์ประกอบอื่น ๆ โดยทั่วไปของสวน เช่น ไฟฟ้า แสงสว่าง ม้านั่ง ชุมขยาเครื่องดื่ม ไม้ใหญ่ให้ร่มเงา พุ่มไม้ดอก ไม้ประดับ ฯลฯ
- สถาปัตยกรรมชาติหรือวัตถุหรืออาคาร ที่สำคัญมีอยู่เดิมในพื้นที่สวน โดยเน้นให้เห็นความสำคัญ ความโดดเด่น เป็นแหล่งเรียนรู้ ของชุมชนไปด้วยในขณะเดียวกัน

3. สวนระดับชุมชน (Community Park)

เป็นสวนสาธารณะที่มีกิจกรรมสำหรับประชาชนทุกวัยในชุมชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ สามารถประกอบกิจกรรมร่วมกันภายในพื้นที่เดียวกันและมีกิจกรรมที่หลากหลาย มุ่งทั้งประโยชน์ทางการพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษา โดยโรงเรียนและชุมชน (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) อาจจะมีการบริหารจัดการร่วมกันเพื่อพัฒนากิจกรรมในสวนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทั้งสององค์กร ครอบคลุมพื้นที่ในรัศมีการให้บริการ 1-2.5 กิโลเมตร (หรือสามารถเดินทางไปถึงได้โดยระบบขนส่งสาธารณะในเวลาไม่เกิน 30 นาที) สำหรับในพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น ควรจะลดระยะของรัศมีการให้บริการให้น้อยลงสวนในระดับชุมชนควรเข้าถึงง่าย โดยอยู่บนถนนสายหลักของชุมชน มีขนาดพื้นที่ 2.5 ไร่/1,000 คน ภายในสวนควรประกอบไปด้วย

- บริเวณร่มรื่นสำหรับนั่งเล่น
- สนามกีฬากลางแจ้งประเภทต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่สวนที่จัดหาได้เพื่อจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา
- ลานเอนกประสงค์ เพื่อออกกำลังกาย เช่น การเดินแอโรบิก ลานสเก็ต หรือลานกิจกรรมของชุมชน ลานนิทรรศการ เป็นต้น
- ทางเดิน ทางวิ่ง องค์ประกอบที่เป็นจุดเด่นหรือสัญลักษณ์ของสวนสาธารณะ
- องค์ประกอบอื่น ๆ โดยทั่วไปของสวน เช่น ไฟฟ้า แสงสว่าง ม้านั่ง ชุมขยาเครื่องดื่ม ไม้ใหญ่ให้ร่มเงา พุ่มไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นสวนสำหรับย่านหรือเขตที่อยู่ในเมืองขนาดใหญ่ หรือเป็นสวนระดับที่ให้บริการเมือง ในขนาดที่เล็กลงไป ซึ่งมีขนาดประชากรให้บริการอยู่ระหว่าง 50,000-100,000 คน มีกิจกรรมที่หลากหลาย ครอบคลุมพื้นที่การให้บริการในรัศมี 3-6 กิโลเมตร (หรือสามารถเดินทางไปถึงได้โดยระบบขนส่งสาธารณะในเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง) เข้าถึงง่าย โดยอยู่บนถนนสายหลัก ในบางครั้งมีข้อจำกัดในการหาพื้นที่ทำเป็นสวน จึงอาจต้องใช้พื้นที่ที่หาได้ง่าย แต่ต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้ใช้เป็นหลัก สวนในระดับนี้ควรจะมีขนาดพื้นที่ 1.5 ไร่/ 1,000 คน ภายในสวนควรประกอบไปด้วย

- องค์ประกอบเช่นเดียวกับสวนระดับชุมชน แต่มีจำนวน ขนาด มีความหลากหลายของกิจกรรมมากกว่า และใช้พื้นที่มากกว่า เช่น รามวย โทเก๊ก เต็นส์ลิส

- องค์ประกอบอื่นๆ โดยทั่วไปของสวน เช่น ไฟฟ้า แสงสว่าง ม้านั่ง ชุมชายเครื่องคืมไม้ใหญ่ให้ร่มเงา พุ่มไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ

5. สวนระดับเมือง (City Park)

เป็นสวนสาธารณะที่ให้บริการสำหรับคนเมือง มีลักษณะเช่นเดียวกับสวนระดับย่าน มีขนาดประชากรที่ให้บริการตั้งแต่ 100,000 คนขึ้นไป มีรัศมีบริการครอบคลุมทั้งเมือง โดยสามารถเดินทางไปถึงได้โดยระบบขนส่งสาธารณะในเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง มีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 100 ไร่ โดยขนาดพื้นที่เฉลี่ยที่ควรจัดเตรียมไว้ 300 ไร่ สวนระดับเมืองในกรุงเทพมหานคร เช่น สวนลุมพินี มีขนาดเนื้อที่ 360 ไร่ สวนจตุจักร ขนาดพื้นที่ 190 ไร่ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ 140 ไร่ (ซึ่งเมื่อรวมพื้นที่สวนจตุจักรและสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ที่มีพื้นที่ต่อเนื่องกัน จะมีขนาดพื้นที่รวม 330 ไร่) ภายในสวนควรประกอบไปด้วย

- องค์ประกอบเช่นเดียวกับสวนระดับชุมชน และสวนระดับย่าน แต่มีความหลากหลายของกิจกรรมมากกว่าและใช้พื้นที่มากกว่า

- องค์ประกอบอื่นๆ โดยทั่วไปของสวน เช่น ไฟฟ้า แสงสว่าง ม้านั่ง ชุมชายเครื่องคืมไม้ใหญ่ให้ร่มเงา พุ่มไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ

6. สวนระดับภาค (Regional Park)

เป็นสวนขนาดใหญ่มากหรือเป็นสวนที่มีลักษณะเฉพาะ โดยทั่วไปในประเทศไทยมักใช้พื้นที่ที่มีสภาพทางธรรมชาติที่งดงามหรือมีลักษณะภูมิประเทศเอื้ออำนวยและอาจใช้พื้นที่ร่วม หรือผสมผสานกับวัดอุประสงค์อื่นของเมือง เช่น พื้นที่โล่งรองรับน้ำ เป็นต้น มีความสำคัญและมีบทบาทระดับภาค ให้บริการแก่ประชากรในเมืองต่างๆ โดยรอบควรตั้งอยู่นอกเขตเมือง ห่างจากตัวเมือง ไม่เกิน 20 กิโลเมตร หรือใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ไปถึงได้ใน 1 ชั่วโมง ควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 200 ไร่ (สวนระดับภาคในกรุงเทพมหานคร เช่น สวนหลวง ร.9 มีขนาดเนื้อที่ 500 ไร่ หรือสวนกีฬาบึงหนองบอน มีขนาดพื้นที่ 650 ไร่ โดยสวนทั้ง 2 แห่ง มีบึงขนาดใหญ่ทำหน้าที่เป็นพื้นที่

ไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับน้ำซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันน้ำท่วม หรือสวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรี มีขนาดเนื้อที่ 5,000 ไร่ เป็นต้น) ภายในสวนประกอบไปด้วย

- ขึ้นอยู่กับสภาพดั้งเดิม หรือวัตถุประสงค์ของพื้นที่
- องค์ประกอบของสวน โดยทั่วไป เช่นเดียวกับ สวนสาธารณะระดับอื่นๆ แต่เน้นที่วัตถุประสงค์หลักดั้งเดิมของบริเวณ เช่น เพื่อสงวนรักษา อนุรักษ์สภาพทางธรรมชาติ เพื่อเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ของเมื่อ ฯลฯ

นอกจากนี้ในเกณฑ์การวางผังเมืองรวมยังได้ระบุไว้ว่า ในการจัดวางผังเมืองรวม จะกำหนดที่ตั้งของสวนสาธารณะตามเกณฑ์ที่ระบุได้ในเฉพาะพื้นที่ของรัฐหรือพื้นที่ที่เป็นที่ดินสาธารณะเท่านั้น นอกจากรัฐจะต้องเวนคืนที่ดินหรือทำการจัดซื้อหรือได้รับบริจาคมาเท่านั้น

นอกจากการแบ่งสวนสาธารณะตามเกณฑ์ผังเมืองรวมแล้ว กองงานสวนสาธารณะ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร ได้แบ่งประเภทของสวนสาธารณะไว้เช่นกัน โดยแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้ (อาชัญญา อ้างจาก กองสวนสาธารณะ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร)

1. สวนหย่อมขนาดเล็กย่านชุมชน มีพื้นที่ไม่เกิน 2 ไร่ มีรัศมีการให้บริการ 1 กิโลเมตร และใช้ระยะเวลาในการเดินทางเข้าถึง 5 – 10 นาที

2. สวนหมู่บ้านหรือสวนละแวกบ้าน มีพื้นที่ตั้งแต่ 2 – 25 ไร่ มีรัศมีการให้บริการ 1 – 3 กิโลเมตร ให้บริการสำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ในละแวกนั้นมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าสวนหย่อมขนาดเล็กย่านชุมชน

3. สวนชุมชน มีพื้นที่ตั้งแต่ 25 – 125 ไร่ มีรัศมีการให้บริการตั้งแต่ 3 – 8 กิโลเมตร มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าสวนหย่อมขนาดเล็กย่านชุมชนและสวนหมู่บ้านหรือสวนละแวกบ้าน คือมีที่เล่นกีฬาและมีที่พักผ่อนชมธรรมชาติและความสะดวกสบาย

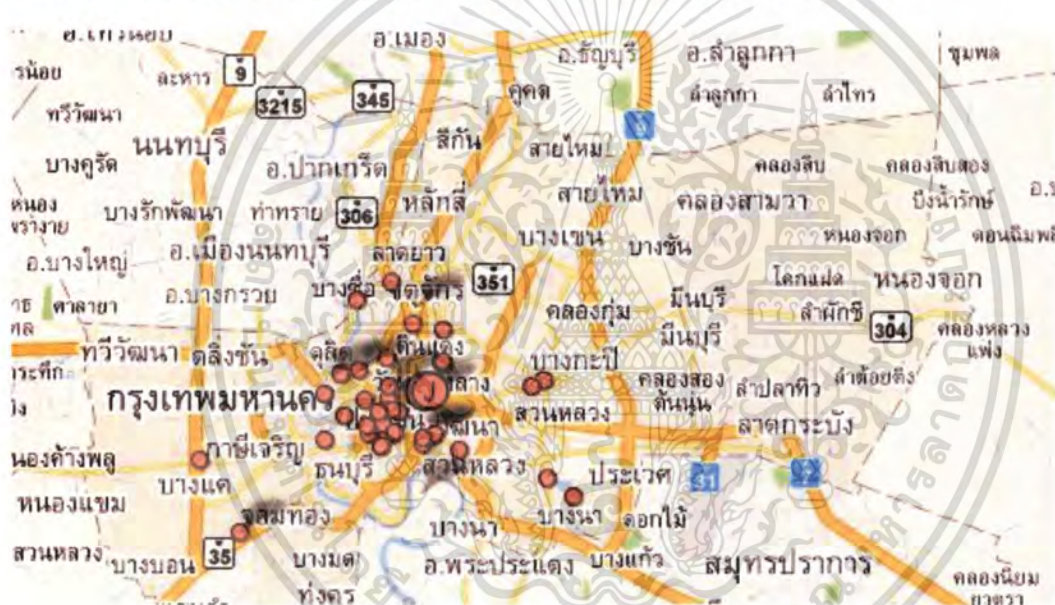
4. สวนสาธารณะระดับกลางหรือสวนสาธารณะระดับเขต มีพื้นที่ตั้งแต่ 125 – 500 ไร่ มีรัศมีการให้บริการ 8 กิโลเมตรขึ้นไป ให้บริการสำหรับผู้ที่เดินทางด้วยการเดิน บริการขนส่งสาธารณะหรือรถยนต์ส่วนบุคคลมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าสวนหย่อมขนาดเล็กย่านชุมชนและสวนหมู่บ้านหรือสวนละแวกบ้าน และสวนชุมชน เช่น พื้นที่ปิกนิก ลานเอนกประสงค์และพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น บึงน้ำ ลำธาร สวนดอกไม้ขนาดใหญ่

5. สวนสาธารณะขนาดใหญ่หรือสวนสาธารณะระดับเมือง มีพื้นที่ตั้งแต่ 500 ไร่ขึ้นไป มีรัศมีการให้บริการแก่คนทั้งเมืองและพื้นที่โดยรอบเมือง มีลานกว้างเพื่อใช้จัดงานใช้เวลาพักผ่อนมากกว่าครึ่งวัน มีกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ

6. สวนถนน มีความกว้างของพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 3 เมตร ไม่จำกัดความยาวปลูกต้นไม้ไว้สองข้างทาง เว้นที่ตรงกลางไว้เป็นทางเดิน แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ สวนไหล่ทางหรือทางจักรยาน สวนเกาะกลางและสวนทางแยก

7. สวนเฉพาะทางหรือสวนอนเนกประสงค์ มีพื้นที่ที่ไม่จำกัด เช่น สวนประวัติศาสตร์ สวนวัฒนธรรม ลานกีฬา

จากเกณฑ์มาตรฐานสวนสาธารณะที่ได้กล่าวมาเมื่อนำมาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับสวนสาธารณะที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานครสามารถสรุปออกมาได้ดังนี้ กรุงเทพมหานครมีพื้นที่สวนสาธารณะรวมทั้งหมดประมาณ 12,415 ไร่¹ เมื่อนำพื้นที่สวนสาธารณะทั้งหมดมาเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2551 (กรมการปกครอง, 2552) จำนวน 5,533,160 คน พื้นที่สวนสาธารณะสามารถรองรับผู้ที่เข้าใช้บริการต่อคนเท่ากับ 3.59 ตารางเมตร ซึ่งจะเห็นว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 16 ตารางเมตรต่อคน (อาชัญญา, 2548) ได้มีการแบ่งสวนสาธารณะเป็นประเภทต่าง ๆ ดังในตาราง 2.1 และตารางที่ 2.2 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 แสดงสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร

¹ พื้นที่สวนสาธารณะ 12,415 ไร่ ได้จากการรวมพื้นที่สวนสาธารณะทุกประเภทที่มีอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
แม้ว่ากรณีต่างๆเหล่านี้ อีกทั้งยังมีเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงองค์ประกอบเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงระดับสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร

ชื่อสวน	ระดับ	พื้นที่(ไร่)	ผู้มาใช้บริการในวัน	
			ธรรมดา	วันหยุดราชการ
1. สวนหลวง ร.9	สวนระดับเมือง	500	10,000-25,000	30,000
รวม		500		
2. สวนลุมพินี	สวนระดับเขต	360	20,000	40,000
3. สวนจตุจักร	สวนระดับเขต	190	7,000	30,000
4. สวนเสรีไทย	สวนระดับเขต	350	500-1,000	1,000-2,000
5. สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	สวนระดับเขต	140	2,000-5,000	5,000-10,000
6. สวนรถไฟ	สวนระดับเขต	375	2,000-5,000	5,000-10,000
รวม		1,415		
7. สวนพระนคร	สวนระดับชุมชน	50	2,000-2500	3,000-4,000
8. สวนธนบุรีรมย์	สวนระดับชุมชน	63-1-20	1,000-2,000	6,000-9,000
9. สวนหนองจอก	สวนระดับชุมชน	35-2	500-800	1,500
10. สวนเบญจสิริ	สวนระดับชุมชน	29	2,500-3,000	4,500-5,000
11. สวนรมณีนาถ	สวนระดับชุมชน	29-3-72	5,500	6,000
12. สวน 50 พรรษามหาจักรีศิริินธร	สวนระดับชุมชน	-	-	-
13. สวนเบญจกิติ	สวนระดับชุมชน	20-0-49	700	1,300
14. สวนเฉลิมพระเกียรติ6รอบพระ ชนมพรรษา	สวนระดับชุมชน	52	1,200	3,000
รวม		227-2-92		
15. สวนสราญรมย์	สวนละแวกบ้าน	23	3,000-4,500	4,500-5,000
16. สวนสันติภาพ	สวนละแวกบ้าน	20-80	2,000-3,000	3,000-4,000
17. สนามกีฬารมอินทรา	-	59	500-600	1,000
18. สวนรมณีฯทุ่งสีกัน	สวนชุมชน	15-2-74	-	-
19. สวนวนธรรม	สวนธรรม	38-3-46	-	-
20. สวนทวีวนารมย์	-	60	400	800
21. สวน 60 พรรษาสมเด็จพระ พระบรมราชินีนาถ	-	-	-	-
รวม		268-2-31		
รวมทั้งสิ้น		1911-3-46		

ที่มา: สำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ ข้อมูลในตารางแสดงเฉพาะสวนสาธารณะระดับเมือง ระดับเขต ระดับชุมชน และสวน ในระดับอื่นๆ บางสวนเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 แสดงเกณฑ์สวนสาธารณะระดับระดับชุมชน

ระดับสวนสาธารณะ	เกณฑ์ผังเมืองรวม	กองสวนสาธารณะ กรุงเทพมหานคร	The City of San Diego
สวนสาธารณะระดับละแวกบ้าน			
ขนาดพื้นที่	12.5 ไร่/1,000 คน	2- 25 ไร่	12.5 – 25 ไร่
รัศมีการให้บริการ	300-500 เมตร	1 – 3 กิโลเมตร	ให้บริการ 3,500 – 5,000 ครัวเรือนในรัศมีการ ให้บริการ 800 เมตร
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง	5 – 10 นาที	-	-
ลักษณะที่ตั้ง	ใกล้กับ โรงเรียนประถมศึกษายของ ชุมชน	-	ตั้งอยู่ใกล้กับ โรงเรียน
กิจกรรม	- บริเวณร่มรื่นสำหรับนั่งเล่น - สนามสำหรับเล่นกีฬาของเยาวชน - สนามเด็กเล่น	-	- พื้นที่ปิกนิก - ลานเอนกประสงค์ - บริเวณสนามหญ้า
สวนสาธารณะระดับชุมชน			
ขนาดพื้นที่	2.5 ไร่/1,000คน	25 – 125 ไร่	32.5 – 50 ไร่
รัศมีการให้บริการ	1 – 2.5 กิโลเมตร	3-8 กิโลเมตร	2.4 กิโลเมตร
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง	ไม่เกิน 30 นาที	-	-
ลักษณะที่ตั้ง	อยู่บนถนนสายหลักของชุมชน	-	อยู่ใกล้กับ โรงเรียนมัธยม
กิจกรรม	- บริเวณร่มรื่นสำหรับนั่งเล่น - สนามกีฬากลางแจ้งประเภทต่างๆ - ลานเอนกประสงค์ - ทางเดิน ทางวิ่ง องค์ประกอบที่เป็น จุดเด่น	- สนามกีฬา - ที่พักผ่อนชมธรรมชาติ	- พื้นที่ปิกนิก - ลานเอนกประสงค์ - บริเวณสนามหญ้า - สนามกีฬาเอนกประสงค์ - อาคารศูนย์ันทนาการ
สวนสาธารณะระดับเขตหรือระดับย่าน			
ขนาดพื้นที่	1.5 ไร่/1,000 คน	125 – 500 ไร่	-
รัศมีการให้บริการ	3-6 กิโลเมตร	มากกว่า 8 กิโลเมตร	-
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง	ไม่เกิน 1 ชั่วโมง	-	-
ลักษณะที่ตั้ง	ตั้งอยู่บนถนนสายหลัก	-	-
กิจกรรม	องค์ประกอบเช่นเดียวกับสวนระดับ ชุมชนแต่มีจำนวน ขนาดและความ หลากหลายของกิจกรรมมากกว่า	- สนามกีฬา - ที่พักผ่อนชมธรรมชาติ - พื้นที่ปิกนิก - ลานเอนกประสงค์ - พื้นที่เฉพาะ เช่น บึงน้ำ ล้ำธาร	-

หมายเหตุ ข้อมูลในตารางแสดงเฉพาะสวนสาธารณะในระดับที่ต่ำกว่าและสูงกว่าสวนสาธารณะระดับชุมชนเพียงระดับเดียวเท่านั้น

ที่มา: The City of San Diego American's Finest City, 2553

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของสวนสาธารณะ

2.2.1 องค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ

แนวคิดในการกำหนดองค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ โดย แบ่งตามประเภทกิจกรรมที่ทำ ในสวนสาธารณะประกอบด้วย 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2546)

2.2.1.1 การพักผ่อนสบาย ๆ เป็นการผ่อนคลาย (Passive Recreation) เป็นกิจกรรมที่ไม่ใช้ การออกแรงหรือเป็นประเภทที่ใช้การออกกำลังเบาๆ เป็นไปในลักษณะของการประกอบกิจกรรม ในทางสงบ ผ่อนคลายความตึงเครียด ความเหน็ดเหนื่อยจากการใช้ชีวิตประจำวัน ได้แก่ การชื่นชม กับธรรมชาติ ภูมิทัศน์ของเมือง การฟังดนตรีในที่สาธารณะ การนั่งเล่นในสวนสาธารณะ เช่น การ นั่งเล่น เดินเล่น ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ เป็นต้น

2.2.1.3 กิจกรรมที่มีการออกกำลังกาย (Active Recreation) เป็นกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจที่ ต้องออกแรงหรือประเภทใช้กำลังมาก ๆ เช่น การเล่นกีฬาต่าง ๆ การวิ่ง การเดินแอโรบิก เป็นต้น

2.2.1.3 กิจกรรมทางการศึกษา การเรียนรู้ (Education) เป็นองค์ประกอบเพิ่มเติม เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หรืออาจประยุกต์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

ในการวางผังสวนสาธารณะจึงต้องคำนึงถึงกิจกรรมทั้ง 3 ลักษณะข้างต้นและกำหนด กิจกรรมในแต่ละลักษณะให้กลมกลืน ไม่รบกวนซึ่งกันและกัน รวมทั้งจัดให้มีองค์ประกอบ ภายในสวนให้เพียงพอเหมาะสมกับความต้องการและพฤติกรรมของประชาชน จึงสามารถสรุป องค์ประกอบของสวนสาธารณะในภาพรวมได้ดังนี้

1. ช่องทางเดินหรือวิ่งเหยาะๆ เพื่อเป็นการออกกำลังกาย
2. สนามหญ้าหรือสวนหย่อม เพื่อใช้เป็นสถานที่นั่งเล่นหรือผ่อนคลายให้แก่ ผู้ใช้บริการ
3. ลานกีฬาหรือสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬาอเนกประสงค์ สนามเปตอง ตะกร้อ ลานเดินแอโรบิก เป็นต้น
4. ม้านั่ง ควรจัดไว้เป็นจุดๆ บริเวณใต้ต้นไม้ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถพักผ่อน และพักเหนื่อยจากการออกกำลังกาย
5. สระน้ำหรือทางน้ำไหล หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีน้ำเป็นส่วนประกอบ เช่น น้ำพุ น้ำตกจำลอง บ่อน้ำขนาดเล็กปลูกพืชน้ำ ฯลฯ เพื่อสร้างบรรยากาศความชุ่มชื้นและความเย็นสบาย สำหรับสระน้ำขนาดใหญ่หรือทางน้ำไหลนั้นยังทำหน้าที่เป็นที่โล่งอีกด้วย ดังนั้นในพื้นที่ที่มีที่ ตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำลำคลองหรือบึงขนาดใหญ่ จึงเป็นข้อได้เปรียบที่จะนำศักยภาพทางธรรมชาติมา

เอื้อใช้จัดทำเป็นสวนสาธารณะ ซึ่งจะเป็ประโยชน์โดยรวมต่อชุมชน มอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. อาคารเอนกประสงค์ เพื่อไว้พบปะของผู้ใช้บริการ ตลอดจนอุปกรณ์กีฬาและอื่น ๆ

7. สัญลักษณ์และเครื่องหมายแสดงทิศทาง เพื่อบอกให้ผู้ใช้บริการได้เดินทางไปทางจุดหมายได้ถูกต้อง รวดเร็ว (ควรสร้างในที่เด่นชัดและมองเห็นได้ง่าย)

8. ห้องน้ำ ไว้สำหรับผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะ เพื่อความสะดวกสุขลักษณะ

9. จุดขายเครื่องดื่ม ซึ่งอาจจัดไว้ส่วนหนึ่งของอาคารอื่นภายในสวนก็ได้

10. ไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อความสะดวก ปลอดภัย แก่ผู้ใช้สวนสาธารณะ

11. ที่จอดรถยนต์ จักรยานเพื่ออำนวยความสะดวก

12. ระบบระบายน้ำของสวนสาธารณะ จะต้องออกแบบและดำเนินการให้เรียบร้อย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังภายในพื้นที่ ซึ่งจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสภาพสิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ภายในพื้นที่

14. แหล่งน้ำ สำหรับบำรุงรักษาดินไม้ เพื่อความประหยัดที่จะไม่ต้องใช้น้ำประปา และใช้เลี้ยงสัตว์น้ำ หรืออาจพัฒนาให้มีน้ำพุหรือสร้างบรรยากาศ ความชุ่มชื้น เย็นสบาย

15. ป้อมยามหรือจุดตรวจ เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัย

กรมอนามัยได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขององค์ประกอบในสวนสาธารณะเช่นกัน โดยมีรายละเอียด (กรมอนามัย, 2549) ดังนี้

1. ครอบคลุมประชากร

2. ผังบริเวณต้องมีองค์ประกอบดังนี้

- รั้ว ประตู หรือขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อสะดวกในการดูแลและรักษาความปลอดภัย

ปลอดภัย

- ที่จอดรถที่เพียงพอกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวนและไม่ให้วิ่งเข้าไปในบริเวณของสวนสาธารณะ

ไปนอกริมบริเวณของสวนสาธารณะ

- สำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการของสวนสาธารณะนั้นๆ

- สนามเด็กเล่น

- สวนสุขภาพ

- ลานน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ

- ม้านั่ง ใต้

- สถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

- ห้องอาบน้ำ

- ห้องส้วมสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ถนนทางเดิน
- 3. การจัดการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
  - การจัดหาน้ำดื่ม
  - การกำจัดขยะมูลฝอย
  - การจัดการน้ำเสีย
- 4. การป้องกันและให้ความช่วยเหลือในเรื่องอุบัติเหตุต่างๆ ภายในสวนสาธารณะ
- 5. การบริการตรวจสอบสุขภาพและทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
- 6. การจัดตั้งชมรมสร้างสุขภาพและมีกิจกรรมเช่น ออกกำลังกาย

จากเกณฑ์การแบ่งประเภทของสวนสาธารณะของกองงานสวนสาธารณะ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานครและเกณฑ์มาตรฐานการวางผังเมืองรวม ได้ระบุไว้ว่าสวนสาธารณะระดับชุมชนควรประกอบด้วย

1. สวนหย่อมขนาดเล็ก
2. ที่สำหรับเล่นกีฬา
3. ที่สำหรับพักผ่อนชมธรรมชาติและความสะดวก

เมื่อนำข้อมูลข้างต้นมาเปรียบเทียบกับแนวคิดการกำหนดองค์ประกอบภายในสวนสาธารณะโดยทั่วไป จะมีอยู่ทั้งหมด 3 ประเภทคือ ภายในสวนสาธารณะจะต้องมีการพักผ่อนแบบสบาย ๆ เป็นการผ่อนคลาย (Passive Recreation) เช่น การมานั่งพักผ่อนชมธรรมชาติ เป็นต้น กิจกรรมที่มีการออกกำลังกาย (Active Recreation) เช่น วิ่ง เตะฟุตบอล เล่นเครื่องเล่นต่าง ๆ ที่ทางสวนติดตั้งไว้ให้ใช้ และสุดท้ายคือทางการศึกษา การเรียนรู้ (Education) ซึ่งกิจกรรมทางการศึกษานี้จะเป็นองค์ประกอบที่มีเพิ่มขึ้นมาจากสองกิจกรรมหลัก ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่จะต้องอยู่ในสวนสาธารณะ

จากปัจจัยด้านองค์ประกอบของสวนสาธารณะที่ได้กล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จะต้องมีอยู่ภายในสวนสาธารณะแล้ว ยังมีอีกปัจจัยที่จะต้องนำมาพิจารณาด้วยก็คือ ปัจจัยทางด้านหลักการออกแบบสวนสาธารณะโดยคำนึงถึงผู้ใช้พื้นที่ เพื่อนำมาพิจารณาในการออกแบบสวนสาธารณะให้เกิดการตอบสนองต่อผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ โดยจะได้กล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

2.2.2 หลักการออกแบบสวนสาธารณะโดยคำนึงถึงผู้ใช้พื้นที่

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ลงบนพื้นที่เพื่อให้เกิดความเหมาะสม โดยปกติแล้วผู้ออกแบบต้องเริ่มวิเคราะห์พื้นที่ รายละเอียดโครงการ เพื่อจัดทำผังสวนสาธารณะที่ตอบสนองต่อผู้ใช้ซึ่งการจัดทำผัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะช่วยให้ผู้ออกแบบเข้าใจความพึงพอใจของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ (นิลกุล, 2532)

2.2.2.1 เป็นผังที่ใช้พื้นที่ทุกกลุ่มสามารถทำกิจกรรมที่ตนต้องการได้เป็นอย่างดี และความต้องการทางด้านจิตใจ ในด้านร่างกาย ได้แก่ การที่มีพื้นที่พอเหมาะกับกิจกรรมมีสิ่งอำนวยความสะดวก หรืออุปกรณ์สำหรับกิจกรรมนั้น ๆ ส่วนทางด้านจิตใจ ได้แก่ การมีบรรยากาศที่เหมาะสมกับกิจกรรม ซึ่งแต่ละบุคคลหรือกลุ่มคนมักมีความเฉพาะตัว และความเป็นส่วนตัว (Privacy) ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

2.2.2.2 เป็นผังที่สามารถกระจายการใช้พื้นที่ได้อย่างทั่วถึงพื้นที่ ทุกส่วนของผังควรให้ผู้ใช้กระจายและใช้ได้อย่างทั่วถึง ไม่กระจุกตัวหรือแออัดอยู่เฉพาะบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ซึ่งปกติแล้วสวนสาธารณะแต่ละแห่งจะมีกิจกรรมมากกว่าหนึ่งอย่างขึ้นไป กิจกรรมนั้นควรมีการวางสลับพื้นที่กันไป เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าพื้นที่นั้นแน่นและแออัดไปทั้งหมด หรือเบาบางไปทั้งหมด แต่ทั้งนี้ยกเว้นสวนสาธารณะขนาดย่อมที่มีกิจกรรมไม่มากเพียง 1 – 2 ประเภท โดยเน้นเป็นส่วนที่มีการใช้พื้นที่เป็นแบบเข้มข้น (Intensive Use) หรืออาจเป็นแบบผ่อนคลายเป็นไปอย่างหนึ่ง เพียงอย่างเดียว

2.2.2.3 เป็นผังที่ให้สุนทรียภาพแก่ผู้มาใช้พื้นที่ จำเป็นต้องให้สวนสาธารณะนั้นเกิดความสวยงาม สะอาด มีระเบียบ ให้ผู้ใช้เมื่อเข้ามาแล้ว เกิดความสบายใจปลอดโปร่ง มีสุนทรียภาพส่วนหนึ่งที่เกิดจากความเป็นระเบียบ และความสวยงามของพื้นที่ จัดให้มีที่หมายตา ภูมิสัญลักษณ์ (Landmark) ไว้บริเวณในจุดที่เหมาะสม เช่น ลานน้ำพุ สะพาน ฯลฯ อันเป็นการแยกความแตกต่างในรายละเอียดของสถานที่ และให้ผู้ใช้สามารถให้เป็นสัญลักษณ์ในการจดจำเส้นทาง แต่ทั้งนี้ จังหวะในการวางตำแหน่ง ภูมิสัญลักษณ์ ก็ไม่สมควรที่จะให้มีมากมายและวางถี่เกินไป ในเรื่องนี้ต้องอาศัยทักษะพื้นฐานด้านองค์ประกอบศิลป์บวกกับความเข้าใจในมาตราส่วน (Scale) ของพื้นที่ได้

2.2.2.4 เป็นผังที่เอื้อต่อการจัดการและการดูแลรักษาในการวางแผนระยะยาว การวางพื้นฐานด้านการจัดการ การวางผังและการออกแบบ จึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง ซึ่งการดูแลรักษาไว้เป็นอย่างดีนั้น จะมีส่วนช่วยให้งานทั้งสองด้านนี้ง่ายขึ้น และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เมื่อโครงการเปิดให้สาธารณะชนเข้าใช้

2.2.2.5 เป็นผังที่สนับสนุนหลักการของโครงการ สำหรับโครงการที่มีความต้องการเฉพาะโครงการ ที่มีลักษณะโครงการเฉพาะ เช่น โครงการที่มีการวางแผนด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ หรือหลักการด้านการให้ความรู้ ซึ่งในปัจจุบันจะพบว่าบางโครงการมีกิจกรรมนั้นหนาแน่นเข้ากับโครงการต่าง ๆ เหล่านั้น เช่น พิพิธภัณฑ์ สวนพฤกษศาสตร์ สวนสัตว์ สวนอุทยาน อุทยานประวัติศาสตร์ ฯลฯ โดยผู้ออกแบบควรจะศึกษาหลักการของแต่ละโครงการ จากลักษณะ

สวนที่ใช้เป็นประจำ เช่น ใช้ทุกวัน สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง หรือแม้แต่ใช้สัปดาห์ละครั้ง ระยะการเดินทางจะอยู่ในช่วงระหว่าง 5 – 15 นาที แล้วแต่ด้วยของผู้ใช้หากเป็นเด็กเล็กหรือผู้สูงอายุ ยินดีจะเดินทางอยู่ในช่วงเวลา 5 – 15 นาทีหรือมากกว่าตามมาตรฐานที่ใช้ในสหรัฐอเมริการะบุว่า สวนสาธารณะชุมชนมีขอบเขตพื้นที่ให้บริการอยู่ในราว ¼ - ½ ไมล์ (ประมาณ 400 – 800 เมตร) ซึ่งก็คือ การเดินทางในอัตราปกติในระยะเวลา 5 – 10 นาที สวนที่ใช้ประจำมักได้แก่ สวนในชุมชน (Community Parks) เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬาภายในชุมชน สวนพักผ่อนภายในชุมชน หรือ สวนที่อยู่ใกล้แหล่งที่ทำงานที่พนักงานมักจะมาใช้พื้นที่เพื่อการพักผ่อนหรือออกกำลังกายก่อนกลับบ้านในช่วงเย็น

สวนที่ไม่ใช้ประจำ เช่น ใช้เดือนละครั้งหรือประมาณปีละครั้ง หรือนานกว่านั้น มักเป็นสวนที่มีส่วนดึงดูดพิเศษ เช่น มีสนามกว้างมีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม มีสนามให้เล่นว่าว มีสัตว์ให้ดู มีสนามเด็กเล่น แบบที่พิเศษกว่าสวนอื่นๆ หรืออย่างใดอย่างหนึ่งทำให้ผู้ใช้ยินดีเสียเวลาในการเดินทางมาใช้มากขึ้น และใช้เวลาอยู่ในสวนสาธารณะแห่งนั้นนาน 2 – 3 ชั่วโมงขึ้นไป ครึ่งวัน หรือเต็มวันอยู่กับความสนใจของสิ่งดึงดูด มาตรฐานในการใช้สวนสาธารณะของอเมริกาได้ระบุว่าผู้ใช้มักยินดีในการเดินทางมาใช้ภายในเวลาไม่เกิน 30 นาที สำหรับสวนสาธารณะประเภทนี้ โดยระยะทางจะขึ้นอยู่กับพาหนะที่ผู้ใช้ใช้เดินทางมายังสวนนอกจากระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางมายังสวนแล้ว ความสะดวกราบรื่นของเส้นทางที่ผู้ใช้ต้องเดินทางมา ถ้าไม่สะดวกอาจจะทำให้ขอบเขตพื้นที่การให้บริการลดลง ถ้าสะดวกก็อาจเพิ่มขึ้นได้

นอกจากเรื่องอุปสรรคในรัศมีการให้บริการแล้ว ลักษณะบรรยากาศของเส้นทางมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดขอบเขตพื้นที่บริการของสวนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเป็นการเดินทางด้วยเท้า กรณีสวนสาธารณะระดับชุมชน ความร่มรื่นของเส้นทางเดินเท้า ควรมีความกว้างใหญ่ที่เหมาะสม ทำให้ไม่ต้องระมัดระวังรถยนต์ที่แล่นผ่านไปมาและเส้นทางควรราบเรียบมีความปลอดภัย ไม่ขรุขระ รวมถึงขึ้นอยู่กับระบบขอบข่ายเส้นทางว่ามีความต่อเนื่องออกไปได้ไกลมากน้อยเพียงใด สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อขอบเขตรัศมีการให้บริการแทบทั้งสิ้น ดังนั้นกรณีที่สวนสาธารณะบางแห่งมีผู้น้อยกว่าที่ควรจะเป็นอาจเป็นจากเรื่องของอุปสรรคและความไม่สะดวกของเส้นทางที่จะมาใช้สวนสาธารณะแห่งนั้น ๆ ก็ได้

2.2.3.2 ปัญหาด้านความที่ไม่รู้ว่ามีส่วนสาธารณะอยู่บริเวณนั้น

พบว่า บางสวนสาธารณะที่คนกรุงเทพมหานคร อาจไม่รู้จักรั เช่น สวนธนบุรีรมย์ สวนน้ำบึงกุ่ม สวนพระนคร เป็นต้น เป็นเพราะไม่ทราบว่ามีส่วนที่นั้นๆ อยู่ หากว่าสถานที่นั้นไม่ได้อยู่ติดถนนใหญ่ที่มีผู้คนผ่านไปมาเป็นประจำ หรือบางทีอาจทราบว่ามีส่วนจริงแต่ไม่ทราบว่าสวนสาธารณะแห่งนี้มีความน่าสนใจเพียงใด การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบจึงมีส่วนช่วยให้สวนมีผู้มาใช้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาที่มีสวนเปิดให้เข้าใช้บริการช่วงแรกและเมื่อผู้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้าใช้ได้เข้าไปใช้สวนและรู้ว่ามีส่วนหน้าสนใจ น่าประทับใจ มีกิจกรรมที่สนองต่อความต้องการ และเห็นประโยชน์ในการที่จะเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ก็จะชักนำให้ผู้อื่นเข้ามาใช้สวนสาธารณะ นั้นๆ เพิ่มขึ้น

2.2.3.3 ปัญหาเรื่องกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ

การพักผ่อนของแต่ละคน มีความต้องการในเรื่องการพักผ่อนหย่อนใจที่แตกต่างกันออกไป บางคนมานั่งพักผ่อนคนเดียวเงียบๆ หรือบางคนอาจจะมาคุยและเสวนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นบางคนก็ชอบที่จะนั่งพักผ่อนไปรับประทานไป แล้วแต่ความชอบเฉพาะตัวหรือเฉพาะกลุ่ม

แนวทางของการใช้พื้นที่สวนสาธารณะแต่ละแห่ง ควรจะมาจากลักษณะความต้องการของผู้ใช้ที่อยู่ในพื้นที่รัศมีให้บริการเป็นส่วนใหญ่ สวนสาธารณะขนาดเล็กถึงปานกลางบางแห่งอาจยึดแนวทางดั้งเดิม ได้แก่ สวนสาธารณะต้องมีสนามหญ้า มีร่ม ไม่มีสระน้ำมีดอกไม้มีความเพียงพอแล้วที่จะเป็นสวนสาธารณะที่ดี

รูปแบบของสวนสาธารณะนั้นได้เคยมีการโต้แย้งกันถึงบางส่วนที่ควรจะมีหรือไม่ควรจะมีในสวนสาธารณะ ปัจจุบันเราหาความแตกต่างระหว่างสวนสาธารณะกับศูนย์พักผ่อนหย่อนใจแทบไม่ได้ อย่างไรก็ตามเป้าหมายการจัดทำสวนสาธารณะก็คือ การจัดทำพื้นที่ภายนอกอาคารให้เป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่ประชาชนได้ใช้เวลาว่างในการรับอากาศบริสุทธิ์ ได้เปลี่ยนบรรยากาศจากชีวิตประจำวัน ได้มีความสุข สนุกสนาน ได้สงบจิตใจ ได้พลังจิตใจกลับคืนมาไม่ว่ากิจกรรมนั้นๆ จะเป็นอะไรก็ตาม ตามความมุ่งหมายของหลักนันทนาการ (Recreation)

2.2.3.4 ปัญหาด้านความซ้ำซาก จำเจและน่าเบื่อ

โดยมากจะพบว่าสวนสาธารณะระดับชุมชนมักมีปัญหาด้านความรู้สึkJจำเจทำให้ผู้มาใช้ประโยชน์เกิดความเบื่อหน่ายเป็นเพราะขนาดของสวนที่ค่อนข้างบังคับ ในทุก 2 – 5 ปี ควรพิจารณาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนต่างๆ ภายในสวนบ้างหรืออาจเป็นการเปลี่ยนแปลงเล็กๆ น้อยๆ ไปจนถึงความเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ เช่น การปรับปรุงแนวทางเดิน หรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมภายในสวน

บางสวน มีส่วนให้สวนแห่งนั้นไม่ซ้ำซากจำเจอยู่แล้ว เช่น มีสนามเด็กเล่นที่ส่งเสริมกิจกรรมของเด็ก ทำให้สวนมีชีวิตชีวา ไม่ซ้ำซาก จำเจ หรือเป็นสวนสาธารณะที่เป็นจุดนัดพบ พุดคุย พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นคล้ายๆ กันกับ “สกาคาเฟ่” สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีส่วนช่วยไม่ให้เกิดความรู้สึกซ้ำซาก จำเจ หรือน่าเบื่อสำหรับสวน

2.2.3.5 ปัญหาด้านความทรุดโทรมของพื้นที่หรือสถานที่

สวนสาธารณะบางแห่งมีนโยบายและการเริ่มต้นที่ดี แต่มีปัญหาด้านการดูแลในระยะยาว ทำให้สวนทรุดโทรมลง และเมื่อสถานที่ที่ทรุดโทรมลงผู้ใช้ก็เริ่มลดน้อยลงหรือพบว่าผู้ใช้เปลี่ยนกลุ่มไปจากเดิม เช่น เป็นที่ชุมนุมของวัยรุ่นหรือเป็นที่พักผ่อนของคนจรจัด หรือเป็นแหล่งมั่วสุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนวโศภการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่างๆ ทрудโทรมลงไปอย่างรวดเร็ว ขึ้นไปอีก และกลายเป็นสถานที่ที่ไม่พึงปรารถนาของกลุ่มคนอื่นๆ ทั่วไป

ดังนั้นความทรุดโทรมของสถานที่ที่ไม่ได้กระทบต่อความสวยงามเพียงอย่างเดียวแต่อาจต่อเนื่องไปถึงความปลอดภัย ดังนั้นการดูแลรักษาสถานที่เป็นเรื่องที่จำเป็นให้ผู้บริหารสวนสาธารณะต้องให้สนใจเป็นอย่างยิ่ง

2.2.3.6 ปัญหาด้านความปลอดภัย

สาเหตุความไม่ปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวอาจประสบภัยซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการ (ราณี, 2544) ดังนี้

1. อาชญากรรม หมายถึง อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากโจรผู้ร้าย เช่น การล้วงกระเป๋า ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกายนักท่องเที่ยว

เวลาที่มีผู้มาใช้สวนสาธารณะน้อยๆ อาจมีปัญหาเกี่ยวโยงมาถึงเรื่องความรู้สึกปลอดภัย เนื่องจากว่าสวนสาธารณะเป็นพื้นที่โล่ง ผู้คนสามารถเข้าออกได้อย่างอิสระ ทำให้ผู้ใช้เกิดความไม่ไว้วางใจว่าอาจมีผู้ประสงค์ร้ายเข้ามาในบริเวณพื้นที่เมื่อใดและในอดีตก็เคยมีข่าวเกี่ยวกับเรื่องภัยต่างๆ ภายในสวนสาธารณะอยู่บ่อยๆ ทำให้คนส่วนใหญ่มองภาพพจน์ของสวนสาธารณะในทางไม่ดี แต่ในปัจจุบันจะสังเกตได้ว่าภัยที่เกิดขึ้นภายในสวนสาธารณะลดน้อยลงไปมาก แต่คนส่วนใหญ่ก็ยังคิดภาพพจน์เก่าๆ หากมีผู้ร่วมใช้สถานที่อยู่น้อย ทางสวนควรใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตรวจตราดูแลทุกบริเวณอยู่เสมอ ปัจจุบันการออกแบบพื้นที่สวนสาธารณะ ได้พยายามลดจุดดับสายตาลง มักใช้ส่วนที่สูงเหนือระดับศีรษะและมักใช้กำแพงหรือวัสดุแทนที่กำแพงที่มีลักษณะสูง เพียงประมาณ 40 – 50 เซนติเมตร

การควบคุมให้มีทางเข้า – ออกที่จำกัดและมีผู้ควบคุมจุดเข้า – ออกเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ปัญหาอาชญากรรมหรือภัยภายในสวนเกิดขึ้นยาก เนื่องจากหลบพ้นบริเวณได้ลำบากมากขึ้น แต่มีสวนสาธารณะน้อยแห่งที่จะจำกัดทางเข้า – ออกได้ เพราะจุดประสงค์ของสวนสาธารณะคือ ต้องการให้บุคคลทั่วไปที่ต้องการใช้สวนสาธารณะเดินทางเข้า – ออก โดยสะดวกจากหลายๆ ด้าน นอกจากนี้การให้แสงสว่างในเวลากลางคืน ช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยในเวลากลางคืน เพราะเนื่องจากในวันธรรมดา มักมีผู้ทำงานมาใช้สวนสาธารณะตั้งแต่ช่วงเย็นถึงกลางคืน จึงจำเป็นต้องมีไฟฟ้าแสงสว่างที่พอเพียงให้กับผู้ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้อยู่ในบริเวณได้อย่างสบายใจ

2. การประสบอุบัติเหตุ ที่เกิดจากความประมาทหรือขาดความระมัดระวังในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ ที่เกิดจากผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ เช่น พนักงานขับชี่ยานพาหนะต่างๆ และที่เกิดจากผู้ที่ใช้สวนสาธารณะเอง เช่น การบาดเจ็บจากการออกกำลังกาย เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สาธารณะสุข หมายถึง การเกิดโรคภัยไข้เจ็บขณะท่องเที่ยว หรือปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการขาดสาธารณสุขที่มีมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ในร้านอาหารและน้ำ และจากโรคติดต่อที่แพร่หลายอยู่บริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น โรคมาลาเรีย โรคไวรุสในดับ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยในการเข้าใช้สวนสาธารณะ

2.3.1 ปัจจัยในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะของบุคคล

มีปัจจัย 3 ประการนี้ (Sey M.Gold, 1980 อ้างใน ญติพงศ์, 2541) ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ความสัมพันธ์ทางสังคมและโอกาสทางการประกอบกิจกรรมสันทนาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1.1 ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ฯลฯ ลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการมาใช้สวนสาธารณะ ได้มีผู้ศึกษาวิจัยด้านนี้ไว้ ดังนี้

1. เพศ (ปริญา, 2540) พบว่าเพศได้ส่งผลกระทบต่อความพอใจต่อการใช้สวนสาธารณะและพื้นที่มาก โดยมากกว่า 2 ใน 3 ของผู้ใช้สวนสาธารณะจะเป็นเพศชาย
2. อายุ (ปริญา, 2540) ส่วนปัจจัยด้านอายุ พบว่าผู้ใช้หรือกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนโดยมากจะอยู่ในช่วงอายุ 15 – 30 ปี โดยกลุ่มวัยรุ่นที่จะเข้ามาใช้มากที่สุดจะอยู่ในช่วงอายุ 15 – 20 ปี โดยเข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทออกกำลังกายและเล่นกีฬา

นอกจากนี้ปริญา (2527) ได้ศึกษาเพิ่มเติมโดยตั้งสมมติฐานว่าประชากรที่มีอายุต่างกันย่อมต้องการด้านการพักผ่อนหย่อนใจที่แตกต่างกัน โดยผลงานวิจัยมีดังนี้

- วัยเด็ก ช่วงอายุ 0 – 9 ปี จะเป็นวัยที่มีความต้องการทางร่างกาย (Physical Need) เพื่อที่จะได้มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีพื้นที่ไว้สำหรับวิ่งเล่น ปีนป่าย เล่นเกมส์ เข้าสังคมกับเพื่อน ต้องการแสงแดด อากาศบริสุทธิ์เพื่อสร้างความคุ้นเคย (Familiarity) และเรียนรู้ธรรมชาติเป็นการสร้างประสบการณ์
- วัยเยาวชน ช่วงอายุตั้งแต่ 10 – 19 ปี เป็นวัยที่มีความต้องการด้านจิตใจ (Psychological Need) มากที่สุดและก็เป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็นค้นหา ชอบสังเกตสิ่งรอบๆ ตัว ต้องการการรวมกลุ่มกันอยู่เป็นหมู่คณะ ซึ่งต้องใช้พื้นที่เพื่อเล่นเกมส์ หรือเล่นกีฬาร่วมกัน เพื่อจะเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วัยนี้อยากรู้จักกับบุคคลอื่น ชอบสังเกตสิ่งรอบตัว หากไม่เตรียมพื้นที่ไว้เด็กวัยนี้อาจไปคบกับเพื่อนกลุ่มอื่นที่แตกต่าง ทำที่สุดอาจนำไปสู่อบายมุข
- วัยผู้ใหญ่ ช่วงอายุตั้งแต่ 20 – 50 ปี เป็นวัยทำงานและวัยที่มีความต้องการทางสังคม (Social Need) มากที่สุด ต้องการมีอาชีพที่มั่นคง การเงินที่ดี มีเกียรติยศชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของสังคม ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว ทำให้คนในวัยนี้ต้องทำงานให้หนัก เพื่อให้ได้มาซึ่งสังคม ดังกล่าวทำให้เกิดอารมณ์ตึงเครียด คร่ำเคร่ง หากไม่มีสวนสาธารณะให้ผ่อนคลายจากความเหน็ดเหนื่อยอาจทำให้คนในวัยนี้มีปัญหาทางสภาพจิตซึ่งส่งผลเสียต่อสังคม และประเทศชาติได้

- วัยสูงอายุ ช่วงอายุมากกว่า 50 ปี มีความต้องการด้านคุณภาพชีวิต ต้องการความสงบ แต่ไม่ควรให้ผู้สูงอายุอยู่ในอาคารเหงา โดดเดี่ยวถูกทอดทิ้ง ในวัยนี้จึงมีความต้องการด้านร่างกาย (Physical Need) เช่นเดียวกัน ดังนั้นการตอบสนองคุณภาพชีวิตสำหรับวัยสูงอายุที่ต้องการความสงบ และพบปะสังสรรค์ การพูดคุย จึงจำเป็นพื้นที่เปิดโล่งหรือสวนสาธารณะ สำหรับใช้เป็นที่นั่งคุยหรือพบปะกันจึงจำเป็น สวนสาธารณะจึงเปรียบเสมือนรางวัลที่ทางรัฐบาลหรือองค์กรเอกชนควรมอบให้ประชาชนที่ผ่านการทำงานหนักมาก่อนชีวิต

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ามนุษย์ทุกเพศทุกวัยมีกิจกรรม ซึ่งเป็นพฤติกรรมของแต่ละวัย เพื่อเป็นการตอบสนองพฤติกรรมต่างๆ จำเป็นต้องมีพื้นที่เปิดโล่งจำพวกสวนสาธารณะเพื่อรองรับในทุกกิจกรรมของคนทุกวัย และการได้ใช้ชีวิตร่วมกันของคนในครอบครัว ในสวนสาธารณะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้แต่ละคนในสังคมได้พบปะกัน เสริมสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดในชุมชน และให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว ซึ่งจะนำไปสู่สังคมที่ดี ถือว่าเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชากรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ได้ผ่อนคลายความเครียด นอกจากนี้การมีพื้นที่เปิดโล่งในเมืองมีสีเขียวเป็นเมืองที่น่าอยู่ทำให้ประชากรมีคุณภาพชีวิต เป็นการช่วยพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจของชาติทางหนึ่งอีกด้วย

3. ระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพและรายได้ และการศึกษาของประชาชน พบว่าเป็นสิ่งช่วยให้คุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น และยังช่วยให้ประชาชนมีความเข้าใจต่อสิ่งต่างๆ ได้ง่ายและเป็นระบบ และสามารถเห็นประโยชน์จากการปฏิบัติตามเงื่อนไขบางอย่างจะทำให้ชีวิตมีคุณภาพดียิ่งขึ้น (สมศักดิ์, 2529 อ้างใน ญัตติพงศ, 2541) และที่สำคัญ การศึกษายังทำประโยชน์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการพักผ่อนหย่อนใจ จึงมีความต้องการสวนสาธารณะความต้องการที่แท้จริงแน่นอน

4. อาชีพพบว่ากลุ่มอาชีพที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่มีอาชีพรับจ้างและรองลงมาก็ได้แก่กลุ่มนักเรียน นักศึกษา

5. รายได้นั้นพบว่ารายได้ของผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะจะมีรายได้ระหว่าง 5,001– 10,000 บาท/เดือน

6. ความเสื่อมโทรมทางสุขภาพอนามัยของประชาชน ผู้ที่มีความอ่อนล้าทั้งทางสมองและร่างกายจากการประกอบอาชีพ มักอาศัยการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อช่วยลดความตึงเครียด จึงมีผลต่อความต้องการไปใช้สวนสาธารณะ โดยผู้ที่เจ็บป่วยไม่มากร่างกายแข็งแรง ย่อมมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสามารถไปใช้สวนสาธารณะได้บ่อยครั้งกว่าผู้ที่มีข้อจำกัดของสุขภาพ (อมรรัตน์, 2526 อ้างใน ญัตติพงศ์, 2541)

2.3.1.2 ความสัมพันธ์ทางสังคม กลุ่มคนที่รู้จักกัน ครอบครัวเดียวกัน เชื้อชาติเดียวกัน ร่วมทำกิจกรรมสันทนาการ หรือใช้พื้นที่สันทนาการนั้นๆ อยู่ ทำให้เกิดการตัดสินใจในการมาใช้พื้นที่สันทนาการเดียวกันกับกลุ่มของตน

2.3.1.3 โอกาสทางการประกอบกิจกรรมสันทนาการ เป็นปัจจัยสุดท้ายของผู้ใช้บริการ ในการตัดสินใจประกอบกิจกรรมสันทนาการในสถานที่ใดที่หนึ่ง โดยมีปัจจัยพิจารณาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ คือ

1. ความสะดวกในการเข้าถึง (Accessibility) ซึ่งได้แก่ ระยะทางในการเดินทาง มาใช้สวนสาธารณะ ระยะเวลาในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ความสะดวกในการเดินทาง เป็นต้น ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านความสามารถในการเข้าถึง ซึ่งสามารถวัดได้จากเวลาและระยะทางในการเดินทางจากบ้าน หรือที่ทำงาน ไปยังพื้นที่สวนสาธารณะ ซึ่งตัวแปรด้านระยะทาง และเวลานี้สามารถบอกให้ทราบถึงรัศมีการให้บริการของสวนสาธารณะนั้นๆ (Seymour M. Gold, 1980 อ้างใน ญัตติพงศ์ อินทร์รัตน์, 2541) และรัศมีการให้บริการของแต่ละสวนนั้นยังขึ้นอยู่กับขนาด สิ่งอำนวยความสะดวก และองค์ประกอบภายในสวนสาธารณะอีกด้วย (อมรรัตน์, 2526 อ้างใน ญัตติพงศ์, 2541)

2. ค่าใช้จ่ายในการใช้พื้นที่ (Cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการมาใช้สวนสาธารณะเช่น ค่ายานพาหนะ ค่าอาหารที่ต้องใช้ในสวน รวมถึงค่าอุปกรณ์ที่ใช้ทำกิจกรรม สันทนาการภายในสวนสาธารณะ ค่าเช่าพื้นที่สันทนาการ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ถ้าหากเสียค่าใช้จ่ายมากจะทำให้ประชาชนไม่สามารถมาใช้ และไม่ยอมมาใช้พื้นที่ และค่าใช้จ่ายอาจเป็นข้อตัดสินใจที่จะมาใช้และไม่มาใช้สวนสาธารณะ รวมไปถึงความถี่ในการมาใช้สวนสาธารณะอีกด้วย

3. ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพื้นที่สวนสาธารณะ (Information) หมายถึงข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ ที่ทำให้ทราบว่าพื้นที่สันทนาการดังกล่าว และมีกิจกรรมใดบ้างที่สามารถทำได้ ภายในสวนสาธารณะ

จึงอาจสรุปได้ว่า การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการรูปแบบใด และที่ใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการหลักๆ คือ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนตัว ปัจจัยด้านกลุ่มสังคม และปัจจัยด้านโอกาส ในการทำกิจกรรม

จากการประเมินความพึงพอใจหากพิจารณาการตัดสินใจการใช้สวนสาธารณะ ตาม ขั้นตอนแล้วพบว่ามี 5 ขั้นตอน คือ (Seymour M. Gold, 1980 อ้างใน ญัตติพงศ์, 2541)

1. ขั้นตอนความตั้งใจไปใช้พื้นที่สัมมนาการ (Anticipation) ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมการตัดสินใจทำกิจกรรมในวัน เวลาใด การเลือกสถานที่ประกอบกิจกรรม หรือพื้นที่ สวนสาธารณะใด และความบอขความถี่ในการตัดสินใจ
2. ขั้นตอนการเดินทางมายังสวนสาธารณะ (Travel to) เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากพฤติกรรมความตั้งใจ คือ หลังจากตกลงใจเลือกพื้นที่แล้วก็เดินทางมายังพื้นที่โดยวิธีการต่างๆ
3. ขั้นตอนการประกอบกิจกรรมสัมมนาการในสวนสาธารณะ (On site) ซึ่ง พฤติกรรมการมาใช้สวนสาธารณะในขั้นนี้ได้แก่ การเลือกกิจกรรมสัมมนาการความชอบ ระยะเวลาในการประกอบกิจกรรม
4. ขั้นตอนการเดินทางกลับยังที่พักหรือกลับจากสวนสาธารณะ (Travel back) เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากขั้นตอนการเดินทางมายังสวนสาธารณะ ซึ่งอาจใช้วิธีการเดินทางแบบเดิม
5. ขั้นตอนประสบการณ์ที่ได้มาจากสวนสาธารณะครั้งนี้ในทุกๆ ขั้นตอน (recollection) ซึ่งถ้าได้รับประสบการณ์ทางบวกก็อาจส่งผลกลับไปสู่การมาใช้สวนสาธารณะอีกครั้ง

2.3.2 แนวความคิดด้านความพึงพอใจและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของสวนสาธารณะ

ความพึงพอใจประกอบไปด้วยความรู้สึทางบวก และความรู้สึทางลบ ความรู้สึทางบวก คือ ความรู้สึที่เกิดขึ้นแล้วทำให้เป็นสุข ส่วนความรู้สึทางลบ คือ ความรู้สึที่เกิดขึ้นแล้วทำให้เป็นทุกข์ไม่มีความสุข ระบบความสัมพันธ์ทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึพึงพอใจแก่มนุษย์ ได้แก่ทรัพยากร (Resources) หรือสิ่งเร้า (Stimuli) การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจ คือ การศึกษาว่าด้วยทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดที่เป็นสิ่งที่ต้องการ และทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งจะเกิดมากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรถูกต้อง และเหมาะสม (Shelley, Meyned W, 197 อ้างใน ญติพงศ, 2541)

ในด้านของความพึงพอใจของผู้มาใช้พื้นที่สัมมนาการ หรือสวนสาธารณะใดนั้นขึ้นอยู่กับขั้นตอน พฤติกรรมของบุคคลที่มาใช้พื้นที่ โดยพิจารณาจากความพึงพอใจ 5 ขั้นตอนของ Gold (Seymour M.Gold, 1980อ้างใน ญติพงศ, 2541) ในเรื่องพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะในข้อที่

7.1.3

โดยปกติแล้วผู้มาใช้พื้นที่สัมมนาการหรือมาใช้สวนสาธารณะใดๆ จะมีความคาดหวังอยู่ 3 ประการจากพื้นที่ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. คาดหวังว่าจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินในพื้นที่
2. คาดหวัง และเข้าใจใน โอกาส และประเภทกิจกรรมที่มีอยู่ในพื้นที่ และเข้าใจว่า จะไปใช้พื้นที่ทำกิจกรรมบริเวณไหน อย่างไร
3. มีความต้องการ และความคาดหวังผลทางด้าน การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม พบปะผู้อื่น และความต้องการอื่นๆ ทางด้านจิตวิทยาเข้ามาผสมผสานหรือเกี่ยวข้องด้วย

การตอบสนองความต้องการทั้งสามประการนั้นดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าผู้มาใช้สวนสาธารณะจะนำประสบการณ์ 5 ขั้นตอนตั้งแต่เริ่มตัดสินใจจะมาทำกิจกรรมสันทนาการมาถึงพื้นที่ จนกระทั่งเดินทางกลับมาทำประเมินความพึงพอใจด้วยทั้งหมด แต่เมื่อมาถึงพื้นที่แล้วผู้มาใช้ด้วยจะได้รับประสบการณ์ในพื้นที่สวนสาธารณะเอง และสวนสาธารณะจะสามารถตอบสนองความพึงพอใจได้ดีเพียงไร จะมีผลมาจากคุณภาพของสิ่งต่างๆ ดังนี้

คุณภาพของแหล่งสันทนาการ (Resource Quality) หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ผู้มาใช้มองว่าเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งที่มีอยู่ถาวรทางกายภาพ ที่เป็นลักษณะทางธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ธรรมชาติ ทิวทัศน์ ต้นไม้ หิ้งน้ำ โต๊ะที่นั่ง ถึงขยะ ป้าย ทางเดิน อุปกรณ์ในพื้นที่สันทนาการ ฯลฯ

คุณภาพในการเข้าใจ หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ผู้มาใช้ประเมินว่าเป็นอุปสรรค (ในทางลบ) หรือสิ่งดึงดูดชักจูง (ในทางบวก) ต่อความคาดหวังและความพึงพอใจในระหว่างที่มาใช้พื้นที่สันทนาการ เช่น ความหนาแน่นเกินไป รอนานเกินไป เสียงดังเกินไป ความขัดแย้ง อันตราย การจัดการที่ดีหรือภาวะเบียบของพื้นที่ (Seymour M. Gold , 1980 อ้างใน ญัตติพงศ์, 2541)

คุณภาพทั้งสองประการที่จริงก็คือ ทรัพยากร และสิ่งรื้อ ที่สามารถตอบสนองความคาดหวังทั้ง 3 ประการ ในพื้นที่สวนสาธารณะหากตอบสนองได้ดี และถูกต้องเหมาะสม ต่อความคาดหวังของผู้ใช้ ก็จะเกิดความรู้สึกทางบวก คือ ความพึงพอใจเกิดขึ้น

ดังนั้น การศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาสวนสาธารณะเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและมีส่วนสำคัญในการช่วยให้สวนสาธารณะไม่ถูกทิ้งร้าง เนื่องจากไม่มีผู้มาใช้บริการ เป็นการวางแผนการพัฒนาสวนสาธารณะที่ดี และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมนั่นเอง

2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลสวนสาธารณะ

หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานภายใต้การดูแลของสำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร (สำนักสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม, 2546)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับสำนักงานสวนสาธารณะที่อยู่ในการดูแลของกรุงเทพมหานครนั้นมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้คือรับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนและพัฒนาพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร การปลูกบำรุงรักษาต้นไม้ สนามหญ้าในสวนสาธารณะ สวนหย่อม เกาะกลาง ทางเท้าในถนนสายสำคัญต่างๆ และสถานที่ที่ต้องการดูแลเป็นพิเศษ การตัดแต่ง ขุดย้าย ศัลยกรรมต้นไม้ การขยายพันธุ์การประดับตกแต่งต้นไม้ การตกแต่งเมือง กำหนดแนวทางแผนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว การบริหารงานสวนสาธารณะ การเพิ่มบริการต่างๆ ในสวนสาธารณะ เป็นศูนย์กลางความรู้ด้านวิชาการ เกษตร การให้การศึกษาด้านพฤกษศาสตร์และวิชาการเกษตรแก่ส่วนราชการอื่น เยาวชนและประชาชนทั่วไป การสำรวจรังวัด ประมาณการ จัดหาข้อมูลเพื่อออกแบบ ประมาณการงบประมาณในการจัดสร้างสวน แหล่งนันทนาการและกีฬาของสำนักงานสวนสาธารณะ การวางแผน กำหนดนโยบายแนวทางดำเนินการการปลูกบำรุงรักษาต้นไม้แก่สำนักงานเขต ให้คำแนะนำด้านวิชาการเกษตรและการออกแบบสวนและต้นไม้ สนับสนุนพันธุ์ไม้และอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ตลอดจน แก้ไขปัญหาให้กับสำนักงานเขต และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งงานภายในส่วนราชการ ดังนี้

2.4.1.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานการประชุมการงบประมาณการเงิน การบัญชีและพัสดุ การทะเบียนทรัพย์สิน การควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.4.1.2 กลุ่มงานวิชาการสวนและต้นไม้ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดอบรมและให้คำแนะนำด้านการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานอื่น จัดทำโครงการประกวดต่างๆ เกี่ยวกับสวนและต้นไม้จัดทำหนังสือ จุลสาร แผ่นพับ และคู่มือการปฏิบัติงาน จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมของสำนักงาน เป็นแหล่งศึกษาความรู้ด้านธรรมชาติวิทยาที่สำคัญของเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตอื่น รวมทั้ง สัตว์น้ำ สัตว์ปีกและแมลงต่างๆ กับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นบรรทัดฐานของการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมือง ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่เด็ก เยาวชนและประชาชนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างความตระหนักแก่ประชาชนเกิดจิตสำนึกที่ดีที่จะช่วยอนุรักษ์และส่งเสริมให้เกิดคุณภาพของสิ่งแวดล้อมของเมืองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนการบริหารจัดการอุทยานผีเสื้อและแมลง กรุงเทพมหานคร การจัดแสดงชุดนิทรรศการแบบมีปฏิสัมพันธ์ จัดแสดงวิถีทัศน์ จัดการเพาะ เลี้ยงที่ครบวงจรของพืชและสัตว์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.4.1.3 กลุ่มงานออกแบบสวน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจรังวัดจัดหาข้อมูลเพื่อการออกแบบเขียน แบบงานภูมิสถาปัตยกรรม เช่น สวนสาธารณะ การจัดสวนไม้ประดับ สวนหย่อม งานปลูกไม้ริมทางสาธารณะ งานสถาปัตยกรรม และสิ่งก่อสร้างประกอบสวน การดูแล

ซ่อมบำรุง ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งงานควบคุมการก่อสร้าง การให้บริการออกแบบ และจัดสวนแก่หน่วยงานต่างๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.4.1.4 ฝ่ายปลูกบำรุงรักษา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปลูก ตกแต่ง บำรุงรักษา ต้นไม้ สนามหญ้าในสวนหย่อมเกาะกลาง ทางเท้าของถนนสายสำคัญต่างๆ และสถานที่สำคัญที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ คัดแต่ง ขุดล้อมต้นไม้ยืนต้นในพื้นที่รับผิดชอบ ให้บริการประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ในการอนุรักษ์ต้นไม้ ด้วยการคัดสรร ให้บริการประชาชนในการจัดแต่งขุดย้ายต้นไม้ คัดเก็บไม้โค่นล้ม หรือต้นไม้อันตราย เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุรวมทั้งสนับสนุนสำนักงานเขตในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ การพิจารณาคำขออนุญาตและขุดย้ายต้นไม้ในที่สาธารณะเพื่อขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การจัดทำแผนการปลูกต้นไม้ประจำปีของสำนักงานสวนสาธารณะและสำนักงานเขต กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการให้สำนักงานเขตปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันจัดทำแผนตัดแต่งต้นไม้ตามข้อตกลงระหว่างกรุงเทพมหานครกับการไฟฟ้านครหลวงการจัดทำราคากลางต้นไม้ และพิจารณาความเหมาะสมของชนิดและราคาต้นไม้ เพื่อให้สำนักงานเขตดำเนินการ ในพื้นที่รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.4.1.5 กลุ่มงานขยายพันธุ์ไม้ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อใช้ปลูกและประดับทั่วกรุงเทพมหานคร ให้การสนับสนุนพันธุ์ไม้กับส่วนราชการของสำนักงานสวนสาธารณะ สำนักงานเขต รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร ศึกษาทดลองการผลิตไม้ดอกตามฤดูกาล กำหนดเวลาออกดอก การใช้เทคนิคทางวิชาการด้านการบำรุงรักษา การป้องกันกำจัดศัตรูพืชการใช้วัสดุปลูกเพื่อให้ได้ต้นไม้ตามมาตรฐานและเป็นไปตามเป้าหมายผลิตไม้ดอก ไม้ประดับกระถางเพื่อประดับสถานที่สำคัญและประดับภายในอาคารเลือกชนิดพันธุ์ที่เหมาะสมตลอดจนศึกษาจัดหาพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของกรุงเทพมหานครเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ และสำนักงานเขตนำไปปลูกและประดับเมืองตั้งประดับพันธุ์ไม้ตกแต่งสถานที่ราชการของกรุงเทพมหานครในงานพระราชพิธีต่างๆ ของกรุงเทพมหานครรัฐบาลและหน่วยงานราชการอื่นๆ การตกแต่งเมืองให้สวยงามเนื่องในวันสำคัญเช่นวันเฉลิมพระชนมพรรษา การต้อนรับราชอาณาจักรจากต่างประเทศ การประชุมระดับประเทศการแข่งขันกีฬาระดับประเทศและระดับทวีปการตกแต่งเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้นโดยพิจารณากำหนดรูปแบบการตกแต่ง และชนิดของต้นไม้ให้สวยงามเหมาะสมกับโอกาสต่างๆ ให้ความรู้ทางวิชาการต่างๆ แก่สำนักงานเขต สถาบันการศึกษา หน่วยงาน และประชาชนทั่วไปและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.4.1.6 กลุ่มสวนสาธารณะ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการดำเนินงานของสวนสาธารณะในกลุ่มสวนสาธารณะ 1 ตามนโยบายของผู้บริหาร และมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปลูก ตกแต่ง บำรุงรักษาต้นไม้และสนามหญ้า ดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในสวน การขยายพันธุ์ไม้เพื่อใช้ในสวน การบริหารงานใน สวนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ การดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย การรักษาความปลอดภัย การรักษากฎระเบียบและทรัพย์สินของสวน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ ประสานงานกับส่วนราชการอื่น ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณสวน เช่น ศูนย์เยาวชนห้องสมุด ศูนย์ฝึกอาชีพ ให้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การพิจารณาอนุญาตให้ใช้สถานที่ จัดสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมและงานพิธีต่างๆ ของทางราชการและเอกชน จัดให้เป็นสวนอเนกประสงค์ ประกอบด้วย ลานกีฬา นันทนาการ ศูนย์ผู้สูงอายุและกิจกรรมซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของสำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง สวนสาธารณะที่อยู่ในกลุ่มสวนสาธารณะได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสวนสาธารณะที่ 1

- สวนลุมพินี
- สวนจตุจักร
- สวนสรณมย์
- สวนเสรีไทย
- สวนรมณีนาถ
- สวนสมเด็จพระนางเจ้า
- สวนสันติภาพ
- สวนวชิรเบญจทัศ
- สวนกีฬารามอินทรา
- สวนรมณีย์ทุ่งสี

กลุ่มสวนสาธารณะที่ 2

- สวนหลวง ร.๙
- อุทยานเบญจสิริ
- สวนพระนคร
- สวนหนองจอก
- สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ๖
- สวนธนบุรี
- สวนวนธรรม
- สวนมหาดไทย
- สวนทวีวนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และสงวนลิขสิทธิ์ไว้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อมูลด้านหน่วยงานที่ดูแลด้านสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครที่ได้กล่าวมาสามารถสรุปเป็นผังโครงสร้างองค์กรได้ ดังนี้

โครงสร้างองค์กรของสำนักงานสวนสาธารณะ

ภาพที่ 2.2 แสดง โครงสร้างองค์กรของสำนักงานสวนสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 การดูแลรักษาสวนสาธารณะและพื้นที่เปิดโล่ง

การดูแลสวนสาธารณะและพื้นที่เปิดโล่ง

ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการดูแลรักษาสวนสาธารณะและพื้นที่เปิดโล่ง (Sheffield City Council, 2552) โดยรายละเอียดจะมีดังนี้

2.4.2.1 สนามหญ้า

- สนามที่สูงกว่ามาตรฐาน จะทำการตัดทุกสัปดาห์
- สนามที่มีมาตรฐาน จะทำการตัดทุก ๆ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง
- สนามที่ต่ำกว่ามาตรฐาน จะมีการตัดทุก ๆ 1 เดือนหรือ 1 ปี ขึ้นอยู่กับที่ตั้งของพื้นที่หรือคุณค่าทางนิเวศ
- การถอนรากที่มีหัว ตัดประมาณเดือนกรกฎาคมทำการตัดจนกว่ามันจะตายไปเองตามธรรมชาติ

2.4.2.2 ต้นไม้เดี่ยว ๆ และแปลงกุหลาบ

- ทำการเพาะปลูกในช่วงเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนและกำจัดวัชพืชในช่วงเดือนมิถุนายนหรือกรกฎาคม
- การตัดแต่งกิ่งไม้ ควรมีการตัดแต่งตามแต่พื้นที่ที่ถูกจัดสรรในแต่ละฤดูกาล

2.4.2.3 แปลงดอกไม้

- ทำการปลูกปีละ 2 ครั้งในเดือนมิถุนายน กรกฎาคมในฤดูร้อน และเดือนตุลาคมในฤดูใบไม้ผลิ
- แนวพุ่มไม้ต้องทำการตัดแต่งกิ่งปีละ 1 ครั้งขึ้นอยู่กับประเภทของพุ่มไม้

2.4.2.4 สนามเทนนิส

- สนามเทนนิสต้องเก็บใบหญ้าและขยะต่าง ๆ ในเดือนมีนาคมละทาสีขาวในสนามใหม่และทำการเปลี่ยนเน็ตใหม่

2.4.2.5 สนามเด็กเล่น

- ควรมีการตรวจสอบความเสียหายของอุปกรณ์และสนามเด็กเล่นของเด็ก และไม่ควรมีเศษแก้วหรือขยะภายในสนาม
- เมื่อเกิดความเสียหายของอุปกรณ์ควรจะมีงบประมาณบางส่วนเพื่อใช้ในการซ่อมแซมหรือเคลื่อนย้ายอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย

2.4.2.6 ทางเท้า

- ภายในทางเท้าจะต้องมีการพ่นยากำจัดวัชพืช บางพื้นที่จะทำการฉีดพ่นในช่วงฤดูใบไม้ผลิและบางพื้นที่จะฉีดพ่นในช่วงฤดูใบไม้ร่วง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การซ่อมแซมทางเท้า จะต้องมีการประเมินความเสี่ยงตามทางเดินเท้าภายในสวนสาธารณะของเมืองและซ่อมแซมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงมากที่สุดก่อน

2.4.2.7 ถังขยะ

- อาจกำหนดที่วางตามความต้องการของส่วนรวม

2.4.2.8 ห้องน้ำสาธารณะ

- ให้ทำความสะอาดและฉีดชำระด้วยน้ำและทำการฆ่าเชื้อโรค พร้อมทั้งเพิ่มกระดาษชำระเต็มทุกวัน

2.4.2.9 ดันไม้

- โคนดันไม้ที่อาจทำให้เกิดอันตรายเนื่องจากแรงลม

- กรณีที่มีดันไม้รुकถ้าพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่ส่วนบุคคลก็ต้องจ่ายค่าเสียหายให้กับเจ้าของพื้นที่

2.4.2.10 รั้วและประตูที่ทำด้วยโลหะ

- ควรมีแผนงานในการซ่อมแซม ทาสี ในทุก ๆ 7 ปี

2.5 แนวทางการสร้างแรงจูงใจ

2.5.1 การจูงใจ (motivation) เป็นเงื่อนไขของการได้รับการกระตุ้น โดยมีการให้ความหมายไว้ ดังนี้

1. การจูงใจ หมายถึง "แรงขับเคลื่อนที่อยู่ภายในของบุคคลที่กระตุ้นให้บุคคลนั้นมีการกระทำ" (Schiffman and Kanuk. 1991:69 อ้างจาก บทความเรื่ององค์ความรู้ พัฒนาตนเอง, 2552)

2. การจูงใจเป็นภาวะภายใน ของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้กระทำพฤติกรรมอย่างมีทิศทางและต่อเนื่อง (แอนนิต้า อี วูลฟอล์ก Anita E. Woolfolk 1995 อ้างจาก บทความเรื่ององค์ความรู้ พัฒนาตนเอง, 2552)

3. การจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรม การกระทำหรือกิจกรรมของบุคคล โดยบุคคลจงใจกระทำพฤติกรรมนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (ไมเกิล ดอมเจน Domjan 1996 อ้างจาก บทความเรื่ององค์ความรู้ พัฒนาตนเอง, 2552)

2.5.2 ประเภทของแรงจูงใจ

ได้มีการแบ่งประเภทของแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้คือ (บทความเรื่ององค์ความรู้ พัฒนาตนเอง, 2552)

เอไอเป็นเอกสารที่วางไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) แรงจูงใจภายใน (intrinsic motives) แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งผลักดันจากภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ สิ่งต่างๆ ดังกล่าวมาเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก่อนข้างถาวร เช่น คนงานที่เห็นคุณค่าของงาน มองว่าองค์การคือสถานที่ให้ชีวิตแก่เขาและครอบครัว เขาก็จะจงรักภักดีต่อองค์การ กระทำ การต่างๆ ให้องค์การเจริญก้าวหน้า หรือในกรณีที่บ้านเมืองประสบปัญหาเศรษฐกิจ ในช่วงเวลาของเศรษฐกิจขาลง องค์การจำนวนมากอยู่ในภาวะขาดทุน ไม่มีเงินจ่ายค่าตอบแทน แต่ด้วยความผูกพัน เห็นใจกันและกัน ทั้งเจ้าของกิจการ และพนักงานต่างร่วมกันค้าขายอาหารเล็กๆ น้อยๆ ทั้งประเภทแซนวิช ก๋วยเตี๋ยว ฯลฯ เพียงเพื่อให้มีรายได้ ประหยัดกันไป ทั้งผู้บริหารและลูกน้อง และในภาวะดังกล่าวนี้จะเห็นว่า พนักงานหลายราย ที่ไม่ทิ้งเจ้านาย ทั้งเต็มใจไปทำงานวันหยุดโดยไม่มีค่าตอบแทน ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นไปโดย เนื่องจากความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อเจ้าของกิจการ หรือด้วยความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกคนหนึ่งขององค์การ มิใช่เพราะ เกรงจะถูกไล่ออกหรือไม่มีที่ไป ก็กล่าวได้ว่า เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน

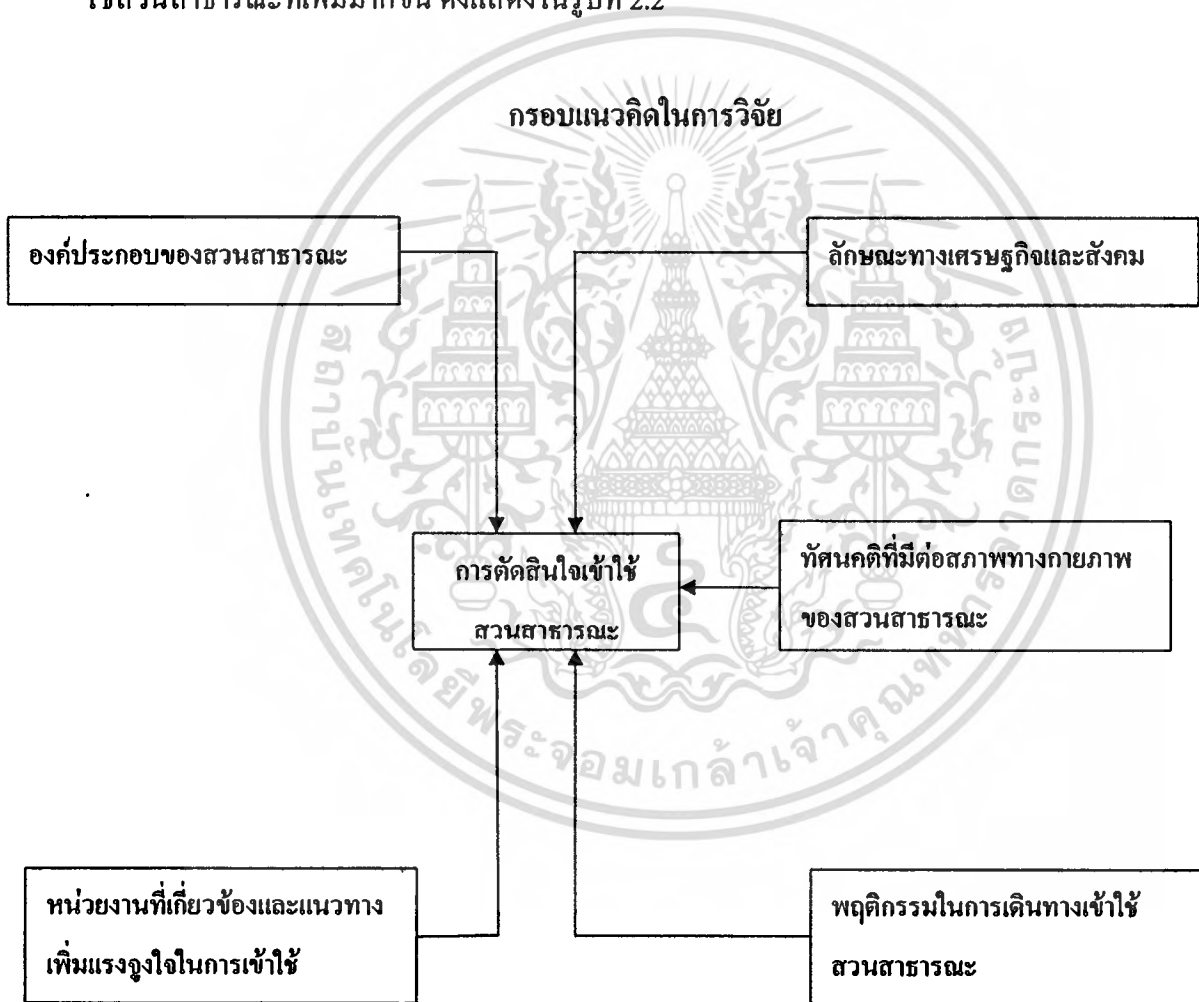
2) แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motives) แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มักกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม อาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศ ชื่อเสียง คำชม การได้รับการยอมรับยกย่อง ฯลฯ แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวรต่อพฤติกรรม บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าว เฉพาะในกรณีที่ต้องการรางวัล ต้องการเกียรติ ชื่อเสียง คำชม การยกย่อง การได้รับการยอมรับ ฯลฯ ตัวอย่างแรงจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เช่น การที่คนงานทำงานเพียงเพื่อแลกกับค่าตอบแทน หรือเงินเดือน การแสดงความขยันตั้งใจทำงานเพียงเพื่อให้หัวหน้างานมองเห็นแล้วได้รับความดีความชอบ เป็นต้น

จึงสามารถสรุปแนวคิดทางด้านการใช้การจูงใจในการดึงดูดประชาชนเข้ามาใช้สวนสาธารณะเพิ่มมากขึ้น ได้ดังนี้ การตั้งเป้าหมายที่จะทำให้มีการเข้ามาใช้สวนสาธารณะเพิ่มมากขึ้นนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสวนสาธารณะต้องสามารถจัดการนโยบายด้านการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ โดยลักษณะของการสร้างแรงจูงใจภายใน สามารถกระทำได้ โดยการเพิ่มเจตคติให้ประชาชนผู้เข้าใช้บริการเล็งเห็นถึงคุณค่าในการออกกำลังกายผ่านการประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆ ได้แก่ 1) ทางอินเทอร์เน็ต เช่น โครงการ สสส.ร่วมกับภาคี จัดกิจกรรมออกกำลังกายในสวน 2) เอกสารวารสาร และสื่อทางโทรทัศน์ เช่น การเปิดสวนวันลอยกระทง มหกรรมดนตรีในสวน กิจกรรมการเดินวิ่งการกุศลในสวนสาธารณะ เป็นต้น และลักษณะการเพิ่มแรงจูงใจภายนอก ได้แก่ การส่งเสริมการรวมกลุ่มให้เกิดการประกอบกิจกรรมต่างๆ และการให้รางวัลเป็นเครื่องจูงใจในการรวมกลุ่มประกอบกิจกรรม ได้แก่ จัดการกิจกรรมประกวดหรือแข่งขันขึ้น โดยชนะเลิศอาจจะได้รับเงินรางวัลหรือของมีค่าอื่นๆ เช่น การแข่งขันแอโรบิคดีตันซ์ กิจกรรมการเดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นต่างๆ เพื่อนำมาเชื่อมโยงให้เกิดกรอบแนวคิดในการศึกษา ได้แก่ การศึกษาประเภทของสวนสาธารณะ ทักษะคดีที่มีต่อสภาพทางกายภาพของสวนสาธารณะ พฤติกรรมในการเดินทางเข้าใช้สวนสาธารณะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุหรือปัจจัยของการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะ เพื่อที่จะได้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้เกิดการเข้าใช้สวนสาธารณะที่เพิ่มมากขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 2.2

ภาพที่ 2.3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าใช้สวนสาธารณะระดับชุมชนนั้น ได้แบ่งขั้นตอนระเบียบวิธีการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอนด้วยกันคือ 1) ศึกษาประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องที่จะทำการศึกษา 2) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 3) เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาและออกสำรวจภาคสนาม 4) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและสำรวจภาคสนาม 5) สรุปและเสนอแนะผลที่ได้จากการวิเคราะห์

3.1 การกำหนดพื้นที่ศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาได้เลือกศึกษาสวนสาธารณะระดับชุมชน เพราะเป็นสวนสาธารณะที่ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชน สามารถเดินทางเข้าถึงได้อย่างง่ายและมีกิจกรรมให้เล่นได้ทุกเพศ ทุกวัย ดังนั้นจึงได้เลือกพื้นที่ศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษารั้งนี้ขึ้นมา 2 สวน คือ สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ เนื่องจากสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนนี้มีพื้นที่ใกล้เคียงกันและตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายกันแต่ต่างกันที่จำนวนผู้เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ ดังนั้นผู้ทำการศึกษาก็มีความสนใจว่าผู้เข้าใช้สวนสาธารณะมีพฤติกรรมในการใช้สวนอย่างไรบ้างและอะไรเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเข้าใช้สวนสาธารณะ เพื่อที่จะได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าใช้สวนสาธารณะต่อไป โดยสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน มีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 สวนรมณีนาถซึ่งมีพื้นที่ 29 ไร่ 3 งาน 72 ตารางวา มีผู้เข้ามาใช้สวนในวันธรรมดา 5,500 คนวันหยุด 6,000 คน ซึ่งมีรัศมีการให้บริการ 2.5 กิโลเมตร (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2546) โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งเขต ได้แก่ เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีรัศมีการให้บริการพื้นที่บางส่วนของเขต ได้แก่ เขตบางรัก เขตราชเทวี เขตปทุมวัน เขตดุสิต เขตบางพลัด เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตธนบุรี เขตคลองสาน โดยมีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบสวนสาธารณะเป็นเขตอนุรักษ์เมืองเก่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภัตตาคารต่างๆ เขตพระราชวังและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก มีรถประจำทางผ่าน ได้แก่ ฟังถนนมหาไชย ประกอบไปด้วย รถเมล์สาย 5 สาย 35 สาย 56 ฟังถนนศิริพงษ์ ประกอบไปด้วย รถเมล์สาย 35 สาย 42 สาย 96 โดยองค์ประกอบภายในสวนรมณีนาถ มีดังนี้

- สนามบาสเก็ตบอล
- ลานสเกต
- ลานแสดงนิทรรศการ
- อาคารพิพิธภัณฑ์
- อาคารเดิมอนุรักษ์ไว้เพื่อแสดงความเป็นมาของพื้นที่ (อาคารเรือนจำ แนวกำแพงเรือนจำ)

ภาพที่ 3.1 แสดงที่ตั้งของสวนรมณีนาถ

ที่มา : www.pointasia.com

แสดงที่ตั้งของสวนรมณีนาถ

3.1.2 อุทยานเบญจสิริมีพื้นที่ 29 ไร่ มีจำนวนคนเข้าใช้สวนในวันธรรมดา 2,500 – 3,000 คน วันหยุด 4,500 – 5,000 คน ซึ่งมีรถมีบริการให้บริการ 2.5 กิโลเมตร (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2546) โดยครอบคลุมพื้นที่เขตต่างๆ ดังนี้ เขตคลองเตย เขตห้วยขวาง เขตปทุมวัน เขตสาทร เขตวัฒนา โดยมีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบสวนสาธารณะเป็นเขตธุรกิจ การค้าและบริการ การเอกส ารินเบนเอกส ารที่สงวนไว้ส ารให้บ ารการเชิง นเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู วยู ติเห็นาเบ ไซบ าระเข ันดานการค ้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุดและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ระบบกิจกรรมโดยรอบสวนสาธารณะด้านข้างติดกับโรงแรมอิมพีเรียลวินพาร์ค ห้างสรรพสินค้าเอ็มโพเรียม กรมธนารักษ์ มีรถประจำทางผ่าน ได้แก่ รถเมล์สาย 2 สาย 25 สาย 38 สาย 48 สาย 98 ปอ.1 ปอ.8 ปอ.13 และรถไฟฟ้า โดยมีองค์ประกอบภายในสวนดังนี้

- ลานกีฬา (สนามตะกร้อ วอลเลย์บอล บาสเกตบอล)
- สระว่ายน้ำ
- ลานสเกต
- สนามเด็กเล่น
- สวนสุขภาพ
- สวนน้ำ
- ประติมากรรม สัญลักษณ์

ภาพที่ 3.2 แสดงที่ตั้งของสวนอุทยานเบญจสิริ

ที่มา : www.pointasia.com

แสดงที่ตั้งของสวนอุทยานเบญจสิริ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ข้อมูลอยู่ 2 ประเภท คือ

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ การสังเกตการณ์ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

3.2.1.1 ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและสังเกตการณ์ จะเป็นข้อมูลด้านที่ตั้งของสวนสาธารณะ รัศมีการให้บริการ ความสามารถในการรองรับคนที่เข้ามาใช้บริการ ขนาด กิจกรรมการให้บริการของสวน สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสวน

3.2.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถามซึ่งจะเป็นข้อมูลจากประชาชน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประชาชนที่เข้าใช้สวนสาธารณะและกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในรัศมีการให้บริการสวนสาธารณะแต่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

3.2.1.3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะเป็นข้อมูลที่ได้จากเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้บริการสวนสาธารณะเกี่ยวกับการให้บริการ อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้บริการ นโยบายที่มีในการบริหารจัดการสวนสาธารณะ แนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) คือข้อมูลที่ประกอบไปด้วยข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลเชิงบรรยาย ได้แก่ ข้อมูลทางด้านองค์ประกอบของสวนสาธารณะ แนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งโดยส่วนมากจะได้ข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลดังนี้ คือ

1. ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และห้องสมุดภาควิชาการวางผังภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. สำนักหอสมุดกลางสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3. กรมโยธาธิการและผังเมือง

4. Website ที่เกี่ยวข้อง เช่น www.google.com และ <http://dcms.thailis.or.th/dcms> เป็นต้น

ต้น

ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูลสามารถสรุปได้ดังในตารางที่ 3.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลและแหล่งของข้อมูล

ตัวแปรหลัก	ตัวแปรย่อย	การเก็บข้อมูล	แหล่งที่มาของข้อมูล	ระดับการวัด	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
1. ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - เพศ - อายุ - การศึกษา - อาชีพ - รายได้ 	แบบสอบถาม	ประชาชนในพื้นที่ศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> Nominal Ratio Nominal Nominal Nominal 	<ul style="list-style-type: none"> Frequency Chi-square t-test ANOVA
2. องค์ประกอบของสวนสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none"> - รั้ว ประตูขอบเขตที่ชัดเจน - ท้องรถที่เพียงพอ - ตำแหน่งงานสำหรับเจ้าหน้าที่ - สนามเด็กเล่น - สวนสุขภาพ - สวนน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ - ม้านั่ง โต๊ะ - สถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม - ห้องอาบน้ำ - ห้องปฐมพยาบาล - ถนนทางเดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบสัมภาษณ์ - แบบสอบถาม - เอกสารอ้างอิง 	<ul style="list-style-type: none"> - เกมมาตรฐาน - สวนสาธารณะน้ำ - รื่นรมย์ - แบบสัมภาษณ์ที่จะสัมภาษณ์หัวหน้าหน่วยงานสวนสาธารณะ 	<ul style="list-style-type: none"> Ordinal Ordinal Ordinal Ordinal Ordinal Ordinal Ratio Ordinal Ratio Ratio Ordinal 	<ul style="list-style-type: none"> Frequency

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรหลัก	ตัวแปรย่อย	การเก็บข้อมูล	แหล่งที่มาของข้อมูล	ระดับการวัด	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
3. สภาพทางกายภาพ ของสวนสาธารณะ	Active recreation - สนามเด็กเล่น - สวนน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ - ถนนทางเดิน Passive recreation - สวนสุขภาพ - ม้านั่ง โต๊ะ Service - รว ประดูขอบเขตที่ชัดเจน - ที่จอดรถที่เพียงพอ - สำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่ - สถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม - ห้องอาบน้ำ - ห้องสวมใส่รองเท้า	- แบบสำรวจ	กรมมาตรฐาน สวนสาธารณะ รัฐมนตรี	Ordinal Ordinal Ordinal Ordinal Ordinal Ordinal Ratio Ordinal Ratio Ratio Ordinal	Chi-square t-test

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรหลัก	ตัวแปรย่อย	การเก็บข้อมูล	แหล่งที่มาของข้อมูล	ระดับการวัด	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
4. แนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ	- การจัดกิจกรรมการประกวดแข่งขัน 1) จำนวนครั้งที่จัดในแต่ละปี 2) จำนวนผู้เข้าร่วมในการจัด กิจกรรม 3) สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรม - การให้รางวัลและประเภทของรางวัล 1) เงินรางวัลหรือของมีค่าอื่น ๆ 2) ใบประกาศเกียรติบัตร หรือถ้วยรางวัล - การประชาสัมพันธ์ 1) ทางการประกาศทางวิทยุกระจายเสียง 2) ทางเอกสารวารสาร 3) ทางอินเทอร์เน็ต	- เอกสารที่เกี่ยวข้อง	แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์หัวหน้า หน่วยงาน สวนสาธารณะ		
5. พฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะ	- ประเภทของการเดินทาง - ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง - ระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะหรือจากที่ทำงานถึงสวนสาธารณะ - ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง	แบบสอบถาม	ประชาชนในพื้นที่ ศึกษา	Nominal Ratio Ratio Ratio	Frequency Chi-square t-test ANOVA

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรหลัก	ตัวแปรย่อย	การเก็บข้อมูล	แหล่งที่มาของข้อมูล	ระดับการวัด	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
6. ทศคณิตที่มีต่อสภาพทางกายภาพของสวนสาธารณะ	<p>-ปัญหาด้านการเดินทางและการเข้าถึงสวนสาธารณะ</p> <p>-ปัญหาด้านความที่ไม่รู้ว่ามีสวนสาธารณะอยู่ในพื้นที่</p> <p>-ปัญหาเรื่องกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ</p> <p>-ปัญหาด้านความซ้ำซาก ช้างและน้ำเบ้อ</p> <p>-ปัญหาด้านความทรุดโทรมของพื้นที่หรือสถานที่</p> <p>-ปัญหาด้านความปลอดภัย</p> <p>1) ด้านอาชญากรรม</p> <p>2) ด้านการประสบอุบัติเหตุ</p> <p>3) ด้านสาธารณสุข</p>	แบบสอบถาม	ประชาชนในพื้นที่ศึกษา	Ordinal	Frequency Chi-square
7. การตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะ	<p>- การเข้าใช้สวนสาธารณะ</p> <p>- การไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ</p>	แบบสอบถาม	ประชาชนในพื้นที่ศึกษา	Nominal Nominal	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มของผู้ที่เข้ามาใช้บริการของสวนสาธารณะทั้งสองแห่งและกลุ่มผู้ที่อยู่ภายในรัศมีการให้บริการแต่ไม่ได้เข้ามาใช้บริการของสวนสาธารณะ โดยการเก็บแบบสอบถามจากการสุ่มตัวอย่างแบบกระจาย (Random Sampling) ให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่รัศมีการให้บริการของสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน

การคำนวณหาประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 จำนวนตัวอย่างประชากรที่เข้าใช้สวนสาธารณะ

สวนรมณีนาถมีจำนวนคนเข้าใช้ในวันธรรมดา 5,500 คน วันหยุด 6,000 คน ดังนั้นจึงมีผู้เข้ามาใช้บริการเฉลี่ย/วันเท่ากับ

ผู้เข้าใช้บริการในวันธรรมดา 5,500 คน x 5 วัน = 27,500 คน

ผู้มาใช้บริการในวันหยุด 6,000 คน x 2 วัน = 12,000 คน

ผู้มาใช้บริการเฉลี่ย (27,500 + 12,000) คน / 7 วัน = 5,642.86 คนหรือประมาณ 5,643 คน/วัน

อุทยานเบญจสิริมีจำนวนคนเข้าใช้สวนในวันธรรมดา 2,500 – 3,000 คน วันหยุด 4,500 – 5,000 คน ดังนั้นจึงมีผู้เข้ามาใช้บริการเฉลี่ย/วันเท่ากับ

ผู้เข้าใช้บริการในวันธรรมดา 3,000 คน x 5 วัน = 15,000 คน

ผู้มาใช้บริการในวันหยุด 5,000 คน x 2 วัน = 10,000 คน

ผู้มาใช้บริการเฉลี่ย (15,000 + 10,000) คน / 7 วัน = 3,571.43 คน หรือ ประมาณ 3,572 คน/วัน

สูตรในการคำนวณหากรุ่นตัวอย่าง สูตรการคำนวณของ W.G.cochran

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม

(ใช้สัดส่วนที่ 50% หรือ 0.50)

Z คือ ระดับความมั่นใจที่กำหนด หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 , $Z = 1.96$
- d คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้
- ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.10

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{0.5(1-0.5)1.96^2}{0.1^2}$$

$$= 96.04$$

กรณีทราบขนาดของกลุ่มประชากร N ปรับค่า n ด้วยสูตร

$$n_p = n/(1+n/N)$$

ทำให้ได้กลุ่มประชากรตัวอย่าง ดังนี้

ผู้เข้าใช้สวนรมณีนาถ มีจำนวน 5,643 คน

$$n_p = 96.04/(1+96.04/5,643) = 94.43$$

หรือประมาณ 100 ชุด

ผู้เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ มีจำนวน 3,572 คน

$$n_p = 96.04/(1+96.04/3,572) = 93.52$$

หรือประมาณ 100 ชุด

จากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G.cochran ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างของผู้เข้าใช้บริการสวนสาธารณะจำนวนทั้งสิ้น 200 ตัวอย่าง แบ่งเป็นสวนรมณีนาถ 100 ชุด และอุทยานเบญจสิริเป็นจำนวน 100 ชุด โดยจะแบ่งกลุ่มเป้าหมายแต่ละสวนออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ วัยเยาวชนอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 10 – 19 ปี วัยผู้ใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 50 ปี และวัยสูงอายุอยู่ในช่วงอายุที่มากกว่า 50 ปีขึ้นไป ในงานวิจัยไม่ได้ทำการเก็บกลุ่มตัวอย่างในวัยเด็กในช่วงอายุระหว่าง 0 – 9 ปี เนื่องจากยังขาดวุฒิภาวะในการตอบแบบสอบถามและในการเดินทางเข้าใช้สวนสาธารณะจำเป็นต้องเดินทางมากับผู้ใหญ่ (ไม่สามารถเดินทางมาคนเดียวได้) เพื่อที่จะให้ได้กลุ่มตัวอย่างทุกวัยที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ โดยในการวิเคราะห์จะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์อย่างต่ำ 30 ชุด ดังนั้นจึงเก็บตัวอย่างจำนวนกลุ่มละ 40 ชุด เพื่อให้ได้จำนวนที่มากพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2 จำนวนตัวอย่างประชากรที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

สวนรมณีนาถ จะทำการเก็บตัวอย่างประชากรที่อาศัยอยู่ในรัศมีการให้บริการของสวนแต่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ โดยการคำนวณหาตัวอย่างแต่ละเขตจากอัตราส่วนพื้นที่การให้บริการในแต่ละเขตที่อยู่ในรัศมีการให้บริการกับประชากรที่อยู่ในพื้นที่การให้บริการ แต่ไม่ได้เข้าใช้สวน ทำให้ได้จำนวนประชากรที่อยู่ในรัศมีการให้บริการประมาณ 278,324 คน คำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G.cochran จากสูตร $n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$

ผู้ที่อยู่ในรัศมีการให้บริการแต่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาถ มีจำนวนประมาณ 278,324 คน

$$n_p = 96.04 / (1 + 96.04 / 278,324) = 96.007$$

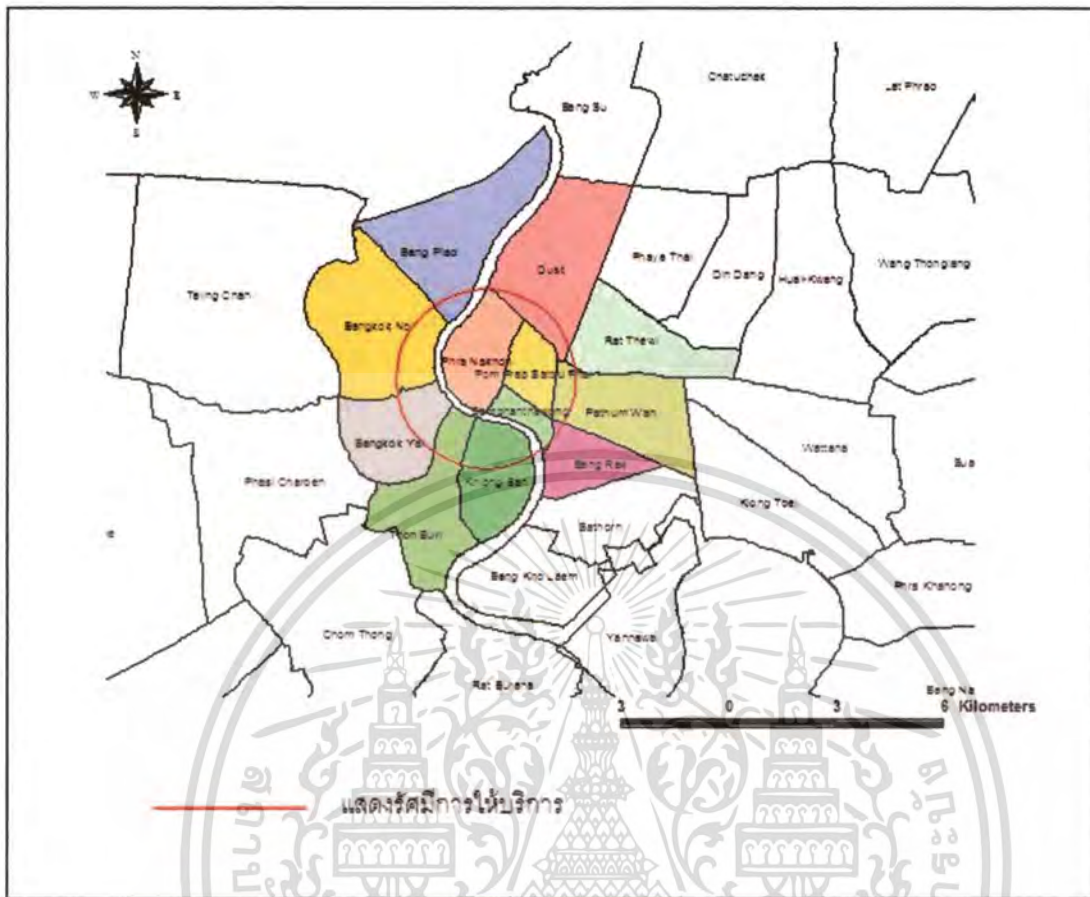
หรือประมาณ 100 ชุด

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในรัศมีการให้บริการมีการกระจายอยู่ตามเขตต่าง ๆ จึงใช้การเทียบอัตราส่วนเพื่อให้ได้เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บในแต่ละเขต แต่ในการศึกษาครั้งนี้จะแบ่งกลุ่มเป้าหมายแต่ละสวนออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ วัยเด็กอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 0 – 9 ปี วัยเยาวชนอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 10 – 19 ปี วัยผู้ใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 50 ปี และวัยสูงอายุอยู่ในช่วงอายุที่มากกว่า 50 ปีขึ้นไป สำหรับกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 0-9 ปี ที่อยู่ในรัศมีการให้บริการตามเขตต่าง ๆ แต่ไม่ได้เข้าใช้นั้นผู้วิจัยได้ตัดกลุ่มช่วงอายุนี้ออก เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวไม่สามารถตัดสินใจในการเข้าใช้และไม่สามารถเข้าใช้ได้ด้วยตนเองซึ่งต้องพึ่งพากลุ่มช่วงอายุอื่น เพื่อที่จะให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุทั้ง 3 ช่วงอายุที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ โดยในการวิเคราะห์แต่ละช่วงอายุจะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ห้อย่างต่ำ 30 ชุด ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงการหากลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในรัศมีการให้บริการของสวนรมณีนาถ

เขต	พื้นที่ใน รัศมีการ ให้บริการ (ตร.กม.)	พื้นที่ ทั้งหมด (ตร.กม.)	เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ ให้บริการ	ประชากร ในพื้นที่ ทั้งหมด (คน)	ประชากร ในรัศมี บริการ (คน)	เปอร์เซ็นต์ ของ ตัวอย่าง ประชากร	ช่วงอายุ			
							10-19	20-50	> 50	รวม
พระนคร	5.536	5.536	100	66290	66290	23.81	8	8	8	24
สัมพันธวงศ์	1.271	1.416	89.7599	30121	27036.6	9.71	3	3	3	9
ป้อมปราบฯ	2.648	2.648	100	56626	56626	20.34	7	7	7	21
บางรัก	0.936	5.536	16.9075	45169	7636.96	2.74	1	1	1	3
ราชเทวี	0.721	7.126	10.1179	76683	7758.69	2.78	1	1	1	3
ปทุมวัน	0.839	8.369	10.0251	58868	5901.57	2.12	1	1	1	3
ดุสิต	1.159	10.655	10.8775	114329	12436.2	4.46	2	2	2	6
บางพลัด	0.499	11.36	4.39261	108427	4762.77	1.71	1	1	1	3
บางกอกใหญ่	1.675	6.18	27.1036	80382	21786.4	7.82	3	3	3	9
บางกอกน้อย	1.991	11.944	16.6695	130287	21718.1	7.80	3	3	3	9
ธนบุรี	1.188	8.551	13.8931	134442	18678.2	6.71	2	2	2	6
คลองสาน	1.99	6.051	32.8871	84204	27692.3	9.94	3	3	3	9
รวม	20.453	85.372	432.634	985,828	278,323.79	100	35	35	35	105

หมายเหตุ: ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างมาจากการคำนวณของผู้วิจัย

ภาพที่ 3.3 แสดงรัศมีการให้บริการของสวนรมณีนาด

อุทยานเบญจสิริ จะทำการเก็บตัวอย่างประชากรที่อาศัยอยู่ในรัศมีการให้บริการของสวนแต่ไม่
 เข้าใช้สวนสาธารณะ โดยการคำนวณหาตัวอย่างแต่ละเขตจากอัตราส่วนพื้นที่การให้บริการในแต่ละ
 เขตที่อยู่ในรัศมีการให้บริการกับประชากรที่อยู่ในพื้นที่การให้บริการ แต่ไม่ได้เข้าใช้สวน ทำให้
 ได้จำนวนประชากรที่อยู่ในรัศมีการให้บริการประมาณ 135,478 คน คำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้
 สูตรของ W.G.cochran จากสูตร $n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$

$$d^2$$

ผู้ที่อยู่ในรัศมีการให้บริการแต่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ มีจำนวนประมาณ 135,478 คน

$$n_p = 96.04 / (1 + 96.04 / 135,478) = 95.97$$

หรือประมาณ 100 ชุด

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในรัศมีการให้บริการมีการกระจายอยู่ตามเขตต่าง ๆ จึงใช้การ
 เก็บอัตราส่วนเพื่อให้ได้เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บในแต่ละเขต แต่ในการศึกษา
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

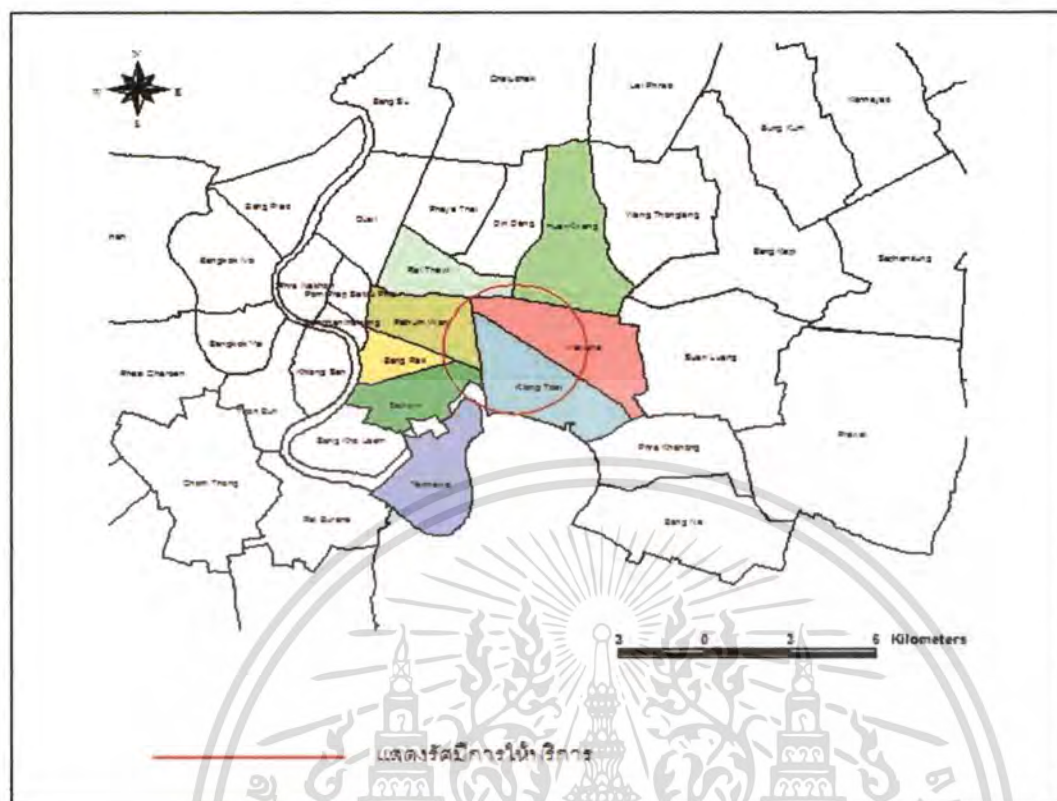
ครั้งนี้จะแบ่งกลุ่มเป้าหมายแต่ละสวนออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ วัยเด็กอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 0 – 9 ปี วัยเยาวชนอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 10 – 19 ปี วัยผู้ใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 50 ปี และวัยสูงอายุอยู่ในช่วงอายุที่มากกว่า 50 ปีขึ้นไป สำหรับกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 0-9 ปี ที่อยู่ในรัศมีการให้บริการตามเขตต่างๆ แต่ไม่ได้เข้าใช้นั้นผู้วิจัยได้ตัดกลุ่มช่วงอายุนี้ออก เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวไม่สามารถตัดสินใจในการเข้าใช้และไม่สามารถเข้าใช้ได้ด้วยตนเองซึ่งต้องพึ่งพากลุ่มช่วงอายุอื่น เพื่อที่จะให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุทั้ง 3 ช่วงอายุที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะโดยในการวิเคราะห์แต่ละช่วงอายุจะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ห้อย่างต่ำ 30 ชุด ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงการหากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในรัศมีการให้บริการของอุทยานเบญจสิริ

เขต	พื้นที่ในรัศมีการให้บริการ (ตร.กม.)	พื้นที่ทั้งหมด (ตร.กม.)	เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ให้บริการ	ประชากรในพื้นที่ทั้งหมด (คน)	ประชากรในรัศมีการบริการ (คน)	เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่าง	ช่วงอายุ			
							10-19	20-50	> 50	รวม
คลองเตย	7.25	12.994	55.795	113135	63123.7	46.59	15	15	15	45
ห้วยขวาง	0.863	15.033	5.7407	74203	4259.77	3.14	1	1	1	3
ปทุมวัน	2.253	8.369	26.9208	58868	15847.7	11.69	4	4	4	12
สาทร	0.916	9.326	9.822	91297	8967.19	6.61	3	3	3	9
วัฒนา	5.777	12.565	45.9769	73428	33759.9	24.91	8	8	8	24
บางรัก	0.515	5.536	9.30275	45169	4201.96	3.10	1	1	1	3
ราชเทวี	0.444	7.126	6.2307	76683	4777.89	3.52	2	2	2	6
ยานนาวา	0.101	16.662	0.60617	88986	539.406	0.39	1	1	1	3
รวม	18.119	87.611	160.395	621,769	135,477.52	100	35	35	35	105

หมายเหตุ: ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างมาจากการคำนวณของผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 แสดงรัศมีบริการให้บริการของอุทยานเบญจสิริ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากทั้ง 2 ชุด โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการ วิเคราะห์ หากความสัมพันธ์ของตัวแปร ได้แก่

1) สภาพเศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะที่มีต่อการตัดสินใจเข้าใช้ สวนสาธารณะ

ข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบกลุ่ม (Nominal) ข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบอัตราส่วน (Ratio) และ ข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบอันดับสเกล (Ordinal) ทดสอบหาความสัมพันธ์ด้วย Chi-square และ T-test

2) ปัจจัยการเข้าใช้สวนสาธารณะที่มีต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะ

ข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบกลุ่ม (Nominal) ข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบอัตราส่วน (Ratio) และ ข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบอันดับสเกล (Ordinal) ทดสอบหาความสัมพันธ์ด้วย Logistic Regression

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ข้อมูลจากแนวคิดและทฤษฎี

3) สภาพและองค์ประกอบของสวนสาธารณะและแนวทางการบริหารจัดการของสวนสาธารณะใช้การวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดในการบำรุงรักษาสวนสาธารณะ

4) เสนอแนะแนวทางให้เกิดการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะใช้การวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการเพิ่มแรงจูงใจ

3.5 การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษานี้มี 2 รูปแบบ คือ

1. การนำเสนอข้อมูลเป็นการสรุปผลการศึกษาในเชิงพรรณนา
2. นำเสนอผลการศึกษาเรื่องในรูปแบบของตาราง แผนที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ ได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย 3 ชนิด คือ แบบสอบถาม สำหรับกลุ่มผู้เข้าใช้และกลุ่มผู้ไม่เข้าใช้แต่อยู่ในรัศมีการให้บริการของสวนสาธารณะ 2) แบบสำรวจองค์ประกอบและสภาพขององค์ประกอบที่มีภายในสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน 3) แบบสัมภาษณ์นโยบายในการดูแลจัดการภายในสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน ในบทนี้แบ่งหัวข้อของการวิเคราะห์เป็น 4 หัวข้อหลัก ดังนี้

- 4.1 ลักษณะประชากร พฤติกรรมการเข้าใช้และทัศนคติของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะ
- 4.2 ลักษณะประชากรและพฤติกรรมการพักผ่อนของผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ
- 4.3 ปัจจัยในการเข้าใช้สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ
- 4.4 องค์ประกอบและสภาพของสวนสาธารณะ
- 4.5 การดูแลจัดการสวนสาธารณะ

4.1 ลักษณะประชากร พฤติกรรมในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสวนสาธารณะ

กลุ่มผู้เข้าใช้บริการสวนสาธารณะหมายถึง ผู้ที่เข้าใช้บริการสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนคือ สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ (รายละเอียดของการสุ่มตัวอย่างดูได้จากบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง) โดยวัตถุประสงค์ของการเก็บกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มนี้เพื่อหาความพึงพอใจที่มีต่อลักษณะทางกายภาพและสภาพองค์ประกอบของสวนสาธารณะ เพื่อใช้ในการปรับปรุงให้มีความน่าเข้าใช้เพิ่มมากขึ้น โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ ลักษณะทั่วไปของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น ส่วนที่ 2 คือพฤติกรรมในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ได้แก่ พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ผู้ที่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมด้วย เวลาที่ใช้ในการเดินทาง ความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะ ค่าใช้จ่ายในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะ วัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาดและอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดในวัยรุ่นอายุระหว่าง 10 – 19 ปี ไม่แตกต่างกันในเรื่องของเพศที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาด คือ เป็นเพศชาย ร้อยละ 47.5 และเพศหญิงร้อยละ 52.5 กลุ่มตัวอย่างในวัยทำงานในช่วงอายุ 20 – 50 ปี เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 67.5 ส่วนเพศชายมีเพียง ร้อยละ 32.5 กลุ่มตัวอย่างวัยสูงอายุ (มากกว่า 50 ปีขึ้นไป) ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย ร้อยละ 52.5 และเพศหญิงร้อยละ 47.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริในวัยรุ่นเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 60 เป็นหญิง ร้อยละ 40 เป็นชาย) กลุ่มตัวอย่างในวัยทำงานเป็นเพศหญิง ร้อยละ 55 สูงกว่าเพศชายที่มีเพียงร้อยละ 45 และกลุ่มตัวอย่างวัยสูงอายุเป็นเพศชาย ร้อยละ 60 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีเพียงร้อยละ 40 ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนร้อยละด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะ

เพศ	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ชาย	19 (47.5)	13 (32.5)	21 (52.5)	53(44.2)	16 (40)	18 (45)	24 (60)	58 (48.3)
หญิง	21 (52.5)	27 (67.5)	19 (47.5)	67(55.8)	24 (60)	22 (55)	16 (40)	62 (51.7)
รวม	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดมีสถานภาพโสด ร้อยละ 51.6 ซึ่งไม่ค่อยแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริ ร้อยละ 50 มีสถานภาพโสด เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่ากลุ่ม วัยรุ่น (10 – 19 ปี) เป็นโสดทั้งหมด สำหรับวัยทำงานในช่วงอายุ (20 – 50 ปี) ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพโสดและสมรสเท่ากันและกลุ่มวัยสูงอายุ (>50) มากกว่า ร้อยละ 95 สมรส สำหรับผู้เข้าใช้อุทยานเบญจสิริกลุ่มตัวอย่างใน วัยรุ่นมีสถานภาพโสดทั้งหมดในขณะที่กลุ่มวัยสูงอายุที่เข้าใช้สวนสมรสทั้งหมด กลุ่มวัยทำงานที่เข้าใช้สวนมีสถานภาพโสดและสมรสเท่ากัน รายละเอียดดังในแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงร้อยละด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

สถานภาพ	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
โสด	40 (100)	20 (50)	2 (5)	62 (51.6)	40 (100)	20 (50)	0 (0)	60 (50)
สมรส	0 (0)	20 (50)	38 (95)	58 (48.3)	0 (0)	20 (50)	40 (100)	60 (50)
รวม	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)

สำหรับตัวแปรด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการสวนรมณีนาดส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 46.7 รองลงมาปริญญาตรี ร้อยละ 30 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้อุทยานเบญจสิริ ร้อยละ 36.7 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา รองลงมาคือปริญญาตรี ร้อยละ 33.3 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการทั้ง 2 สวน ไม่มีความแตกต่างกันในด้านการศึกษาและเมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นที่ใช้สวนรมณีนาด ร้อยละ 82.5 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในวัยทำงานจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเช่นกัน ร้อยละ 52.5 ปริญญาตรี ร้อยละ 25 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างวัยสูงอายุมากกว่า ร้อยละ 50 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและร้อยละ 25 จบการศึกษาดำกว่าระดับมัธยมศึกษา สำหรับอุทยานเบญจสิริกลุ่มตัวอย่างใน วัยรุ่น ร้อยละ 90 อยู่ในระหว่างการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 65 ของกลุ่มตัวอย่างในวัยทำงานจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 32.5 ของกลุ่มตัวอย่างในวัยสูงอายุมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงร้อยละระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

ระดับการศึกษา	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	1 (2.5)	5 (12.5)	10 (25)	16 (13.3)	2 (5)	1 (2.5)	11 (27.5)	14 (11.7)
มัธยมศึกษา	33 (82.5)	21 (52.5)	3 (7.5)	57 (46.7)	36 (90)	3 (7.5)	5 (12.5)	44 (36.7)
อนุปริญญา/ปวส.	1 (2.5)	4 (10)	2 (5)	7 (5.8)	0 (0)	6 (15)	2 (5)	8 (6.7)
ปริญญาตรี	5 (12.5)	10 (25)	21 (52.5)	36 (30)	1 (2.5)	26 (65)	13 (32.5)	40 (33.3)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0)	0 (0)	4 (10)	4 (3.3)	1 (2.5)	4 (10)	9 (22.5)	14 (11.7)
อื่นๆ	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
รวม	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)

จากตารางที่ 4.4 แสดงอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวนทั้ง 2 สวน พบว่า ร้อยละ 34.2 ของกลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาถและร้อยละ 41.7 ของกลุ่มตัวอย่างในอุทยานเบญจสิริเป็นนักเรียน/นักศึกษา รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 สวนประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 23.3 (สวนรมณีนาถ) และร้อยละ 16.7 (อุทยานเบญจสิริ) และร้อยละ 17.5 ของกลุ่มตัวอย่างในสวนรมณีนาถ และร้อยละ 16.7 ของกลุ่มตัวอย่างในอุทยานเบญจสิริ ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน โดยสรุปจะพบว่าลักษณะอาชีพของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 สวน ไม่ค่อยมีความแตกต่างกันและเมื่อพิจารณาตามช่วงอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างในวัยรุ่นทั้งหมดคือนักเรียน/นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาถในวัยทำงาน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 35 รองลงมาคือประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 32.5 และ กลุ่มตัวอย่างในวัยสูงอายุของสวนรมณีนาถ ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 35 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริในวัยทำงาน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 42.5 กลุ่มตัวอย่างในวัยสูงอายุประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 35 ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงร้อยละของอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

อาชีพ	สวนรมณีนาถ				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	0 (0)	14(35)	14 (35)	28 (23.3)	0 (0)	6 (15)	14(35)	20 (16.7)
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	0 (0)	3(7.5)	8 (20)	11 (9.2)	0 (0)	5 (12.5)	8(20)	13 (10.8)
พนักงานบริษัทเอกชน	0 (0)	13(32.5)	7 (17.5)	20 (16.7)	0 (0)	17 (42.5)	3(7.5)	20 (16.7)
รับจ้าง/ถูกจ้าง	0 (0)	8(20)	2 (5)	10 (8.3)	0 (0)	2 (5)	4(10)	6 (5)
นักเรียน/นักศึกษา	40 (100)	1(2.5)	0 (0)	41 (34.2)	40 (100)	10 (25)	0 (0)	50 (41.7)
อื่นๆ	0 (0)	1(2.5)	9 (22.5)	10 (8.3)	0 (0)	0 (0)	11(27.5)	11 (9.2)
รวม	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120(100)

เมื่อพิจารณาระดับรายได้ ของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่เข้าใช้สวนรมณีนาถมีรายได้เฉลี่ย 10,642 บาท/เดือน/คน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างของอุทยานเบญจสิริมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเล็กน้อย 11,603 บาท/เดือน/คน เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวน

รวมณีนาคที่อยู่ ในวัยรุ่น มีรายได้เฉลี่ย 3,755 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 2,500 บาท/เดือน และค่าสูงสุด 6,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยทำงาน มีรายได้เฉลี่ย 10,475 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 6,000 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 25,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยสูงอายุ มีรายได้เฉลี่ย 17,695 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 3,000 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 35,000 บาท/เดือน เมื่อรวมทุกช่วงอายุ มีรายได้เฉลี่ย 10,642 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 2,500 บาท/เดือน และค่าสูงสุด 35,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่อยู่ในวัยรุ่น มีรายได้เฉลี่ย 4,010 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 1,200 บาท/เดือน และค่าสูงสุด 8,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยทำงาน มีรายได้เฉลี่ย 14,475 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 1,100 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 35,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยสูงอายุ มีรายได้เฉลี่ย 16,325 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 2,000 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 40,000 บาท/เดือน โดยสรุปพบว่ากลุ่มตัวอย่างในวัยทำงานของอุทยานเบญจสิริ มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในสวนรมณีนาค ในทางตรงกันข้ามกลุ่มตัวอย่างในวัยสูงอายุของอุทยานเบญจสิริ มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าสวนรมณีนาคเล็กน้อย ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้ส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

รายได้ (บาท/เดือน)	สวนรมณีนาค				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี n = 40	20 – 50 ปี n = 40	> 50 ปี n = 40	เฉลี่ยรวม n = 120	10 – 19 ปี n = 40	20 – 50 ปี n = 40	> 50 ปี n = 40	เฉลี่ยรวม n = 120
ค่าเฉลี่ย	3,755	10,475	17,695	10,642	4,010	14,475	16,325	11,603
ค่ามัธยฐาน	3,900	10,000	18,000	8,750	4,000	13,000	15,000	8,750
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	728.52	3,979.03	8,254.78	7,769.7	1,688.84	7,843.82	9,417.35	8,933.7
ค่าสูงสุด	6,000	25,000	35,000	35,000	8,000	35,000	40,000	40,000
ค่าต่ำสุด	2,500	6,000	3,000	2,500	1,200	1,100	2,000	1,100

กล่าวโดยสรุปแล้วกลุ่มตัวอย่างในวัยรุ่น ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะระหว่างสวนรมณีนาคและอุทยานเบญจสิริ พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เช่น เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา

สำหรับลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะระหว่างสวนรมณีนาคและอุทยานเบญจสิริในกลุ่มผู้มีอายุระหว่าง 20 – 50 ปี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บางอย่าง เช่น กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้เป็นผู้หญิงมากกว่าเพศชาย มีสถานภาพโสดและสมรสในจำนวนที่เท่ากัน และในส่วนที่แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้ส่วนรวมมีขนาดใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาส่วนอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี การประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้ส่วนรวมมีขนาดใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและนอกจากนี้ส่วนรวมมีขนาดใหญ่และอุทยานเบญจสิริยังมีความแตกต่างกันด้านรายได้ส่วนบุคคล กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริจะมีรายได้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้ส่วนรวมมีขนาดใหญ่

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้ส่วนรวมระหว่างส่วนรวมและอุทยานเบญจสิริในกลุ่มผู้มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป พบว่า มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันบางอย่าง เช่น กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้เป็นผู้หญิงมากกว่าเพศชาย มีสถานภาพสมรสมากกว่าสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาที่เท่ากันคือระดับปริญญาตรีและส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวเหมือนกัน ส่วนที่แตกต่างกันคือกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้ส่วนรวมทั้งสองส่วนมีความแตกต่างกันด้านรายได้ส่วนบุคคล

4.1.2 พฤติกรรมการเดินทาง

ในส่วนนี้ต้องการศึกษาลักษณะการเดินทางเข้าใช้ส่วนรวมทั้งสองส่วน ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร โดยพิจารณาพร้อมกับระบบการคมนาคมขนส่งโดยรอบของสวนสาธารณะตัวอย่าง สำหรับปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางประกอบด้วย พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง วัตถุประสงค์และความถี่ในการเข้าใช้ส่วนรวมสาธารณะ เป็นต้น

พาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทาง ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองส่วน คือ ระบบขนส่งสาธารณะ เช่น รถเมล์ รถไฟฟ้า (กรณีของอุทยานเบญจสิริที่รถไฟฟ้าสามารถเข้าถึงได้) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวนรวมมีขนาดใหญ่ในวัยรุ่น ส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้ส่วนรวมโดยบริการขนส่งสาธารณะ ร้อยละ 57.5 ในวัยทำงานส่วนใหญ่พึ่งพาารถจักรยานยนต์ ร้อยละ 35 รองลงมาคือเดินทางโดยบริการขนส่งสาธารณะ ร้อยละ 30 กลุ่มตัวอย่างในวัยสูงอายุที่เข้ามาใช้บริการสวนรวมมีขนาดใหญ่ใช้บริการขนส่งสาธารณะ ร้อยละ 40 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริใน วัยรุ่น ส่วนใหญ่เดินทางโดยบริการขนส่งสาธารณะ ร้อยละ 67.5 เช่นเดียวกับ

กลุ่มตัวอย่างในวัยทำงาน ร้อยละ 60 เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะโดยบริการขนส่งสาธารณะ และกลุ่มตัวอย่างในวัยสูงอายุที่พึ่งพาขนส่งสาธารณะเช่นกัน ร้อยละ 47.5 ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงร้อยละของพาหนะที่กลุ่มตัวอย่างใช้เดินทางมาสวนสาธารณะ

วิธีการเดินทาง	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
เดิน	3 (7.5)	2 (5)	5 (12.5)	10 (8.3)	6 (15)	5 (12.5)	8 (20)	19 (15.8)
จักรยาน	6 (15)	7 (17.5)	2 (5)	15 (12.5)	4 (10)	2 (5)	1 (2.5)	7 (5.8)
จักรยานยนต์	7 (17.5)	14 (35)	0 (0)	21 (17.5)	1 (2.5)	3 (7.5)	4 (10)	8 (6.7)
รถยนต์ส่วนตัว	1 (2.5)	5 (12.5)	10 (25)	16 (13.3)	2 (5)	5 (12.5)	8 (20)	15 (12.5)
ขนส่งสาธารณะ	23 (57.5)	12 (30)	22 (55)	57 (48.3)	27 (67.5)	24 (60)	19 (47.5)	70 (58.3)
อื่นๆ	0 (0)	0 (0)	1 (2.5)	1 (0.8)	0 (0)	1 (2.5)	0 (0)	1 (0.8)
รวม	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับเพื่อน โดย ร้อยละ 45.8 เป็นของสวนรมณีนาดและร้อยละ 47.5 เป็นของอุทยานเบญจสิริ รองลงมาของกลุ่มตัวอย่างสวนรมณีนาด มาคนเดียว ร้อยละ 30.8 ในขณะที่ร้อยละ 28.3 ของกลุ่มตัวอย่างอุทยานเบญจสิริมากับครอบครัว เมื่อพิจารณาตามกลุ่มช่วงอายุ พบว่า ในกลุ่มวัยรุ่น มากกว่าร้อยละ 77 ของทั้ง 2 สวนนิยมมากับเพื่อน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างในวัยทำงานสวนรมณีนาดเดินทางมาสวนคนเดียวและกลุ่มตัวอย่างในวัยสูงอายุนิยมเดินทางมาคนเดียว สำหรับกลุ่มตัวอย่างในอุทยานเบญจสิริในวัยทำงานนิยมมากับเพื่อน และกลุ่มตัวอย่างในวัยสูงอายุนิยมมากับครอบครัว ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงร้อยละของผู้ที่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนผู้ เดินทางร่วม ด้วย	สวนรมณีนาถ				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
คนเดียว	4 (10)	19 (47.5)	14 (35)	37 (30.8)	3 (7.5)	11 (27.5)	15 (37.5)	29 (24.2)
ครอบครัว	4 (10)	8 (20)	17 (42.5)	29 (23.3)	6 (15)	12 (30)	16 (40)	34 (28.3)
เพื่อน	32 (80)	13 (32.5)	9 (22.5)	54 (45.8)	31 (77.5)	17 (42.5)	9 (22.5)	57 (47.5)
รวม	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)

เวลาที่ใช้ในการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาถที่มีอายุอยู่ในช่วง 10 – 19 ปี ใช้เวลาในการเดินทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 26.89 นาที โดยมีค่าต่ำสุด 10 นาทีและค่าสูงสุด 60 นาที กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุช่วง 20 – 50 ปี ใช้เวลาในการเดินทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 22.82 นาที โดยมีค่าต่ำสุด 5 นาทีและค่าสูงสุด 60 นาที กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ใช้เวลาในการเดินทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 27.82 นาที โดยมีค่าต่ำสุด 10 นาทีและค่าสูงสุด 60 นาที เมื่อรวมทุกช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาถใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาใช้บริการของสวนเฉลี่ย 25.48 นาที โดยมีค่าต่ำสุด 5 นาทีและค่าสูงสุด 60 นาที กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่มีอายุอยู่ในช่วง 10 – 19 ปี ใช้เวลาในการเดินทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 33.75 นาที โดยมีค่าต่ำสุด 10 นาทีและค่าสูงสุด 60 นาที กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุช่วง 20 – 50 ปี ใช้เวลาในการเดินทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 32 นาที โดยมีค่าต่ำสุด 10 นาทีและค่าสูงสุด 60 นาที กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ใช้เวลาในการเดินทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 34.125 นาที โดยมีค่าต่ำสุด 10 นาทีและค่าสูงสุด 60 นาที เมื่อรวมทุกช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาใช้บริการของสวนเฉลี่ย 33.29 นาที โดยมีค่าต่ำสุด 10 นาทีและค่าสูงสุด 90 นาที กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถใช้เวลาในการเข้าถึงสวนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างของอุทยานเบญจสิริ (25.84 นาที สวนรมณีนาถและ 33.29 นาที อุทยานเบญจสิริ) ดังแสดงในตารางที่ 4.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

มาสวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

เวลา	สวนรมณีนาถ				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี (n = 40)	20 – 50 ปี (n = 40)	> 50 ปี (n = 40)	เฉลี่ยรวม (n = 120)	10 – 19 ปี (n = 40)	20 – 50 ปี (n = 40)	> 50 ปี (n = 40)	เฉลี่ยรวม (n = 120)
ค่าเฉลี่ย	26.89	22.82	27.82	25.84	33.75	32.00	34.12	33.29
ค่ามัธยฐาน	20	20	20	20	30.00	30.00	30.00	30
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	15.91	15.88	12.68	14.90	15.01	13.43	17.01	15.13
ค่าสูงสุด	60	60	60	60	60	60	90	90
ค่าต่ำสุด	10	5	10	5	10	10	10	10

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถเฉลี่ยเข้าใช้ 1.89 ครั้ง/สัปดาห์ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเดินทางเข้าใช้อุทยานเบญจสิริเฉลี่ย 2.48 ครั้ง/สัปดาห์ เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มวัยสูงอายุและวัยทำงานของสวนรมณีนาถจะเดินทางเข้าใช้สวนด้วยความถี่สูงสุดเฉลี่ย 3.74 ครั้ง/สัปดาห์ และวัยสูงอายุของอุทยานเบญจสิริ 2.84 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างในวัยวัยรุ่นที่เดินทางเข้าใช้อุทยานเบญจสิริเฉลี่ย 2.38 ครั้ง/สัปดาห์และกลุ่มวัยทำงานของอุทยานเบญจสิริและวัยรุ่นของสวนรมณีนาถมีความถี่ในการเข้าใช้ต่ำสุดคือ (2.25 ครั้ง/สัปดาห์ กลุ่มวัยทำงานของอุทยานเบญจสิริและ 0.57 กลุ่มวัยรุ่นของสวนรมณีนาถ) ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ในการ

เข้ามามี สวนสาธารณะ/สัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

ความถี่ในการเข้าใช้	สวนรมณีนาถ				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี (n = 40)	20 – 50 ปี (n = 40)	> 50 ปี (n = 40)	เฉลี่ยรวม (n = 120)	10 – 19 ปี (n = 40)	20 – 50 ปี (n = 40)	> 50 ปี (n = 40)	เฉลี่ยรวม (n = 120)
ค่าเฉลี่ย	0.57	3.74	3.74	1.89	2.38	2.25	2.84	2.48
ค่าฐานนิยม	0.25	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.37	2.30	2.30	2.15	2.35	2.15	1.88	2.14
ค่าสูงสุด	2	7	7	7	7	7	7	7
ค่าต่ำสุด	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการเดินทาง หมายถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการเดินทางจากบ้านมายังสวนสาธารณะรวมถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ระหว่างประกอบกิจกรรมในสวน เช่น ชี้อาหาร เป็นต้น กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริใช้จ่ายสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาถ (138.75 บาท/ครั้ง อุทยานเบญจสิริและ 67.33 บาท/ครั้ง สวนรมณีนาถ) ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างของอุทยานเบญจสิริเดินทางด้วยรถไฟฟ้า ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างจากสวนรมณีนาถเดินทางด้วยรถประจำทาง การพิจารณาตามกลุ่มอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการ สวนรมณีนาถ ในช่วงวัยเด็ก - วัยรุ่น มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 43.71บาท โดยมีค่าต่ำสุด 20 บาท และค่าสูงสุด 100 บาท กลุ่มตัวอย่างในวัยทำงาน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 61.282 บาท โดยมีค่าต่ำสุด 20 บาท และค่าสูงสุด 150 บาท กลุ่มตัวอย่างวัยสูงอายุ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 96.250 บาท โดยมีค่าต่ำสุด 20 บาท และค่าสูงสุด 300 บาท สำหรับอุทยานเบญจสิริกลุ่มตัวอย่างช่วงวัยเด็ก - วัยรุ่น มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 100.769 บาท โดยมีค่าต่ำสุด 20 บาท และค่าสูงสุด 300 บาท กลุ่มตัวอย่างวัยทำงาน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 174.500 บาท โดยมีค่าต่ำสุด 20 บาทและค่าสูงสุด 500 บาท กลุ่มตัวอย่างวัยสูงอายุ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 139.500 บาท โดยมีค่าต่ำสุด 20 บาทและค่าสูงสุด 500 บาท ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เข้ามาใช้สวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

ค่าใช้จ่าย	สวนรมณีนาถ				อุทยานเบญจสิริ			
	10- 19 ปี (n = 40)	20 - 50ปี (n = 40)	> 50 ปี (n = 40)	เฉลี่ยรวม (n = 120)	10 - 19 ปี (n = 40)	20 - ปี (n = 40)	> 50 ปี (n = 40)	เฉลี่ยรวม (n = 120)
ค่าเฉลี่ย	43.71	61.28	96.25	67.33	100.76	174.50	139.50	138.57
ค่ามัธยฐาน	30.00	50.00	90.00	50	100.00	150.00	100.00	100
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	22.64	33.02	72.09	52.32	58.55	134.81	122.51	113.94
ค่าสูงสุด	100	150	300	300	300	500	500	500
ค่าต่ำสุด	20	20	20	20	20	20	20	20

โดยส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเข้ามาทำกิจกรรมแบบพ่อนคลาย (Passive Activity) ได้แก่ เดินเล่น นั่งเล่น ปูเสื่อหรือนอน ฟังดนตรีในสวน เป็นต้น มากกว่ากิจกรรมแบบใช้กำลัง (Active Activity) ได้แก่ วิ่ง เต้นแอโรบิก โดยสวนรมณีนาถกลุ่มตัวอย่างเดินทางมาทำกิจกรรมแบบใช้กำลังประมาณร้อยละ 31 ในขณะที่อุทยานเบญจสิริ ร้อยละ 24 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้บริการสวนรมณีนาดวัยรุ่น ส่วนใหญ่เดินทางเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อหรือนอน ร้อยละ 62.5 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดวันทำงาน ส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเพื่อวิ่ง ร้อยละ 47.5 กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาดวัยสูงอายุ ส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อหรือนอน ร้อยละ 52.5 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อุทยานเบญจสิริในวัยเด็ก – วัยรุ่น ส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อหรือนอน ร้อยละ 45 กลุ่มตัวอย่างวัยทำงาน ส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อหรือนอน ร้อยละ 50 กลุ่มตัวอย่างวัยสูงอายุที่เข้ามา ส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อหรือนอน ร้อยละ 47.5 เมื่อนำมาสรุปเป็นประเภทของกิจกรรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนรมณีนาดเข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทผ่อนคลา ย ร้อยละ 59.2 ประกอบกิจกรรมประเภทใช้กำลัง ร้อยละ 14.2 ประกอบกิจกรรมประเภทการศึกษา ร้อยละ 6.7 และอื่นๆ ร้อยละ 3.3 กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริเข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทผ่อนคลา ย ร้อยละ 64.2 ประกอบกิจกรรมประเภทใช้กำลัง ร้อยละ 24.2 ประกอบกิจกรรมประเภทการศึกษา ร้อยละ 0.8 และอื่นๆ ร้อยละ 10.8 ดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงร้อยละของวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ

วัตถุประสงค์	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
เพื่อชื่นชมธรรมชาติ ธรรมชาติ ภูมิทัศน์ ของเมือง	8 (20)	2 (5)	1 (2.5)	11(9.2)	1 (2.5)	1 (2.5)	1 (2.5)	3 (2.5)
เพื่อพักผ่อนใน สวนสาธารณะ	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 (25)	6 (15)	1 (2.5)	17 (14.2)
เพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน	25 (62.5)	14 (35)	21 (52.5)	60 (50)	18 (45)	20 (50)	19 (47.5)	57 (47.5)
เพื่อวิ่ง	2 (5)	19 (47.5)	14 (35)	35 (29.2)	7 (17.5)	7 (17.5)	15 (37.5)	29 (24.2)
เพื่อมาเดินแอโรบิค	0 (0)	2 (5)	0 (0)	2 (1.7)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
เพื่อมาห้องสมุด	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (2.5)	1 (0.8)
เพื่อชมพิพิธภัณฑ์	5 (12.5)	3 (7.5)	0 (0)	8 (6.7)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
อื่นๆ	0 (0)	0 (0)	4 (10)	4 (3.3)	4 (10)	6 (15)	3 (7.5)	13 (10.8)
รวม	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)	40 (100)	40 (100)	40 (100)	120 (100)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเดินทางของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะระหว่างสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริในกลุ่มตัวอย่างที่รวมทุกช่วงอายุ พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ในบางส่วน เช่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะโดยระบบขนส่งสาธารณะ โดยเดินทางมากับเพื่อน เพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน อย่างไรก็ตามมีความต่างกันในด้าน เวลาที่ใช้ในการเดินกล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาใช้สวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนรมณีนาถ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริมีความถี่ในการเข้าใช้/สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนรมณีนาถ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางและประกอบกิจกรรมในสวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการอุทยานเบญจสิริสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาถ

พฤติกรรมการเดินทางของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะระหว่างสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันดังนี้ ลักษณะการเดินทางที่คล้ายกัน ได้แก่ การใช้ระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทาง ส่วนใหญ่มากับเพื่อนเพื่อทำกิจกรรมแบบ Passive มากกว่า เวลาที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะคือกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาใช้สวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนรมณีนาถ กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริมีความถี่ในการเข้าใช้/สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนรมณีนาถ และค่าใช้จ่ายในการเข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริมีค่าใช้จ่ายในการเข้ามาใช้สวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาถ

พฤติกรรมการเดินทางของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะระหว่างสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริของกลุ่มตัวอย่างในวัยทำงาน พบว่ามีลักษณะแตกต่างกันในทุกด้าน เช่น กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาถส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะโดยรถจักรยานยนต์ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะโดยระบบขนส่งสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาถส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาถกับครอบครัวส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้บริการกับเพื่อน ด้านความถี่ในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการอุทยานเบญจสิริมีความถี่ในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะ/สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาถ กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการอุทยานเบญจสิริมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะรวมถึงค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจกรรมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาถ กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนรมณีนาถมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเพื่อวิ่งแต่กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเดินทางของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะระหว่างสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริในกลุ่มตัวอย่างที่ที่อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกันในส่วน เช่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะโดยระบบขนส่งสาธารณะ มีการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับครอบครัว วัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะ และมีความแตกต่างกัน เช่น เวลาที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะคือกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาใช้สวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนรมณีนาถ ความถี่ในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะทั้งความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะ/สัปดาห์โดยกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้อุทยานเบญจสิริมีความถี่ในการเข้าใช้/สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนรมณีนาถ และค่าใช้จ่ายในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะโดยกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการอุทยานเบญจสิริมีค่าใช้จ่ายในการเข้ามาใช้สวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนรมณีนาถ

4.2 ลักษณะทั่วไปของประชากรและพฤติกรรมการพักผ่อนของผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

กลุ่มผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะหมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในรัศมีบริการให้บริการของสวนสาธารณะแต่ไม่ได้เข้าใช้บริการของสวนสาธารณะ (รายละเอียดของการสุ่มตัวอย่างดูได้จากบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง) โดยวัตถุประสงค์ของการเก็บกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มนี้เพื่อหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้กลุ่มประชากรกลุ่มนี้ไม่ใช้บริการสวนสาธารณะเพื่อจะเป็นการเสนอแนะแนวทางการดึงดูดให้มีการเข้าใช้บริการ โดยเนื้อหาได้แบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก คือ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น ส่วนที่ 2 คือ ปัจจัยในการเลือกพักผ่อนของผู้ที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ ได้แก่ วิธีการพักผ่อน สถานที่ที่ใช้ในการพักผ่อน วิธีการเดินทางไปพักผ่อน สาเหตุที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาถ/อุทยานเบญจสิริ การ

ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และการตัดสินใจเข้าใช้หลังจากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ลักษณะทั่วไปของประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดมีสัดส่วนของเพศหญิงและเพศชายใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 48.6 และร้อยละ 51.4 ตามลำดับ ในขณะที่สัดส่วนของเพศหญิงและเพศชายของผู้ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริใกล้เคียงกันเช่นกัน โดยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.3 เพศชาย ร้อยละ 45.7 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า ไม่ค่อยมีความแตกต่างกันระหว่างสัดส่วนเพศชายและหญิง รายละเอียดดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนร้อยละด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

เพศ	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ชาย	17 (48.6)	19 (54.3)	18 (51.4)	54 (51.4)	15 (42.9)	12 (34.3)	21 (60)	48 (45.7)
หญิง	18 (51.4)	16 (45.7)	17 (48.6)	51 (48.6)	20 (57.1)	23 (65.7)	14 (40)	57 (54.3)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	40 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

เมื่อรวมทุกช่วงอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริมีสถานภาพโสดและสมรสเท่ากันคือ ร้อยละ 49.25 ในขณะที่ผู้ที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาด ผู้ไม่เข้าใช้สวนที่มีสถานภาพสมรสมีร้อยละ 50.47 และโสด ร้อยละ 48.57 เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดที่อยู่ในช่วงอายุ 10 – 19 ปี ทั้งหมดมีสถานภาพโสด กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 50 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 54.3 กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 34.97 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริที่อยู่ในช่วงอายุ 10 – 19 ปี ทั้งหมดมีสถานภาพโสด กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 50 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 60 กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 88.6 ดังตารางที่ 4.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนร้อยละด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

สถานภาพ	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
โตด	35 (100)	16 (45.7)	0 (0)	51 (48.57)	35 (100)	14 (40)	3 (8.6)	52(49.52)
สมรส	0 (0)	19 (54.3)	35 (97.1)	53 (50.47)	0 (0)	21 (60)	31 (88.6)	52(49.52)
ไม่ตอบ	0 (0)	0 (0)	1 (2.9)	1 (0.95)	0 (0)	0 (0)	1 (2.9)	1 (0.95)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดที่อยู่ในช่วงอายุ 10 – 19 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 60 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 31.4 กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 20 – 50 ปี จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวศ. ร้อยละ 34.3 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 31.4 และระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 22.9 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 45.7 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 34.3 เมื่อรวมทุกช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 39.04 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 25.71 และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 20.59 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ ช่วงอายุระหว่าง 10 – 19 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 80 และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวศ.และปริญญาตรีในจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 8.6 สำหรับกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุระหว่าง 20 – 49 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 51.4 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 28.6 กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 40 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 25.7 เมื่อรวมทุกช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 40.95 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 28.57 และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 16.19 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนร้อยละระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

ระดับการศึกษา	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	3 (8.6)	3 (8.6)	16 (45.7)	22 (20.95)	0 (0)	3 (8.6)	14 (40)	17 (16.19)
มัธยมศึกษา	21 (60)	8 (22.9)	12 (34.3)	41 (39.04)	28 (80)	10 (28.6)	5 (14.3)	43 (40.95)
อนุปริญญา/ปวส.	0 (0)	12 (34.3)	2 (5)	14 (13.33)	3 (8.6)	4 (11.4)	4 (11.4)	11 (10.47)
ปริญญาตรี	11 (31.4)	11 (31.4)	5 (14.3)	27 (25.71)	3 (8.6)	18 (51.4)	9 (25.7)	30 (28.57)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0)	1 (2.9)	0 (0)	1 (0.95)	0 (0)	0 (0)	3 (8.6)	3 (2.85)
อื่นๆ	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (2.9)	0 (0)	0 (0)	1 (0.95)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดที่อยู่ในช่วงอายุ 10 – 19 ปี ทั้งหมดประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 50 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 45.7 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 28.6 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 45.7 รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่เกษียณอายุราชการ/แม่บ้าน ร้อยละ 28.6 เมื่อรวมทุกช่วงอายุกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 38.09 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ ที่มีช่วงอายุระหว่าง 10 – 19 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 94.3 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริที่มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 50 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 57.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 48.6 เมื่อรวมทุกช่วงอายุกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 34.28 ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนร้อยละอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

อาชีพ	สวนรมณีนาก				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	0 (0)	10 (28.6)	16 (45.7)	26 (24.76)	0 (0)	5 (14.3)	17 (48.6)	22 (20.95)
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	0 (0)	1 (2.9)	0 (0)	1 (0.95)	0 (0)	2 (5.7)	5 (14.3)	7 (6.66)
พนักงาน บริษัทเอกชน	0 (0)	16 (45.7)	5 (14.3)	21 (20)	0 (0)	20 (57.1)	6 (17.1)	26 (24.76)
รับจ้าง/ถูกจ้าง	0 (0)	3 (8.6)	4 (11.4)	7 (6.66)	2 (5.7)	4 (11.4)	4 (11.4)	10 (9.52)
นักเรียน/ นักศึกษา	35 (100)	5 (14.3)	0 (0)	40 (38.09)	33 (94.3)	3 (8.6)	0 (0)	36 (34.28)
เกษียณอายุ/ แม่บ้าน	0 (0)	0 (0)	10 (28.6)	10 (9.52)	0 (0)	1 (2.9)	3 (8.6)	4 (3.08)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

รายได้ส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนากที่มีอายุอยู่ในช่วง 10 – 19 ปี มีรายได้เฉลี่ย 4985.71 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 2,000 บาท/เดือน และค่าสูงสุด 10,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุช่วง 20 – 50 ปี มีรายได้เฉลี่ย 13065.71 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 5,500 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 28,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีรายได้เฉลี่ย 10,075 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 5,000 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 25,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่รวมทุกช่วงอายุ มีรายได้เฉลี่ย 9,354.90 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 2,000 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 28,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริที่มีอายุอยู่ในช่วง 10 – 19 ปี มีรายได้เฉลี่ย 4,814.28 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 2,000 บาท/เดือน และค่าสูงสุด 9,500 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุช่วง 20 – 50 ปี มีรายได้เฉลี่ย 11,114.28 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 6,000 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 20,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีรายได้เฉลี่ย 11388.23 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 1,000 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 25,000 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างที่รวมทุกช่วงอายุ มีรายได้เฉลี่ย 9,083.65 บาท/เดือน โดยมีค่าต่ำสุด 1,000 บาท/เดือนและค่าสูงสุด 25,000 บาท/เดือน ดังตารางที่ 4.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้ส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน

รายได้ส่วนบุคคล	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี n = 40	20 – 50 ปี n = 40	> 50 ปี n = 40	รวม n = 120	10 – 19 ปี n = 40	20 – 50 ปี n = 40	> 50 ปี n = 40	รวม n = 120
ค่าเฉลี่ย	4,985.71	13,065.71	10,075	9,354.90	4,814.28	11,114.28	11,388.23	9,083.65
ค่ามัธยฐาน	4,000	12,000	8,000	8,000	4,500	10,000	10,500	10,000
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2,273.52	5,822.92	5,019.38	5,695.5	1,799.04	3,178.710	5,320.95	4,777.3
ค่าสูงสุด	10,000	28,000	25,000	28,000	9,500	20,000	25,000	25,000
ค่าต่ำสุด	2,000	5,500	5,000	2,000	2,000	6,000	1,000	1,000

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนในกลุ่มตัวอย่างที่รวมทุกช่วงอายุ พบว่า มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ ระดับการศึกษาโดยกลุ่มตัวอย่างสวนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีพ โดยกลุ่มตัวอย่างสวนใหญ่ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา และส่วนที่แตกต่างกันได้แก่ เพศโดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดมีสัดส่วนเพศกับเพศหญิงใกล้เคียงกันคือ เพศชาย ร้อยละ 51.4 เพศหญิงร้อยละ 48.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริเพศหญิงมากกว่าเพศชาย สถานภาพโดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดมีสถานภาพที่ใกล้เคียงกันคือสถานภาพโสด ร้อยละ 48.57 และสถานภาพสมรส ร้อยละ 50.48 และมีรายได้ที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 10 – 19 ปี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เช่น เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา และรายได้ส่วนบุคคลที่ใกล้เคียงกัน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการในกลุ่มผู้มีอายุระหว่าง 20 – 50 ปี พบว่า มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ในบางส่วน เช่น กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และส่วนที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่

ใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และนอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มยังมีความแตกต่างกันด้าน รายได้ส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการในกลุ่มผู้มี อายุมากกว่า 50 ปี พบว่า มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันในบางส่วน เช่น กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการ สวนสาธารณะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีสถานภาพสมรสมากกว่าสถานภาพ โสด มีระดับ การศึกษาที่เท่ากันคือระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา การประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มส่วน ใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้ส่วนบุคคล/เดือนไม่แตกต่างกันมาก

4.2.2 พฤติกรรมการพักผ่อนของผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

ในส่วนนี้เพื่อต้องการทราบว่าหากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในรัศมีการให้บริการของสวนสาธารณะ แต่ไม่ได้เดินทางไปพักผ่อนหรือออกกำลังกายที่สวนดังกล่าวแล้วมีวิธีการพักผ่อนอย่างไรบ้างจาก ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้สวนรมณีนาด ส่วนใหญ่พักผ่อนด้วยวิธีการเดินเล่น เดินห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 32.30 รองลงมาคืออ่านหนังสือ ร้อยละ 28.5 และดูหนังฟังเพลง ร้อยละ 21.90 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่พักผ่อนด้วยวิธีการอ่านหนังสือ ร้อย ละ 40 รองลงมาคือเดินเล่นหรือเดินห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 32.38 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่มีช่วงอายุระหว่าง 10 – 19 ปี พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีวิธีการพักผ่อน โดยการ ดูหนัง ฟังเพลง ดูละคร ร้อยละ 25.7 อ่านหนังสือและนอนร้อย ละ 25.7 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดที่มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 50 ปี พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีวิธีการพักผ่อน โดยการเดินเล่น เดินห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 42.9 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปี พักผ่อนโดยการอ่านหนังสือ ร้อยละ 37.1 รองลงมาได้แก่การพักผ่อน โดยการเดินเล่น เดินห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 31.4 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ ไม่ได้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่มีช่วงอายุระหว่าง 10 – 19 ปี มีวิธีการพักผ่อน โดยการเดินเล่น เดินห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 31.7 และอ่านหนังสือ ร้อยละ 31.7 เช่นกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ ระหว่าง 20 – 50 ปี พักผ่อนโดยการอ่านหนังสือ ร้อยละ 60 และกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปี พักผ่อนโดยการอ่านหนังสือ ร้อยละ 60 ดังในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนร้อยละวิธีการพักผ่อนของกลุ่มประชากรที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

วิธีการพักผ่อน	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
เดินเล่น เดิน ห้างสรรพสินค้า	8 (22.9)	15 (42.9)	11 (31.4)	34 (32.38)	13 (37.1)	10 (28.6)	11 (31.4)	34 (32.38)
ดูหนัง ฟังเพลง ดู ละคร	9 (25.7)	7 (20)	7 (20)	23 (21.90)	6 (17.1)	2 (5.7)	2 (5.7)	10 (9.52)
ออกกำลังกาย	0 (0)	1 (2.9)	3 (8.6)	4 (3.80)	13 (37.1)	2 (5.7)	1 (2.9)	16 (15.23)
อ่านหนังสือ	9 (25.7)	8 (22.9)	13 (37.1)	30 (28.57)	0 (0)	21 (60)	21 (60)	42 (40)
นอน	9 (25.7)	4 (11.4)	1 (2.9)	14 (13.33)	3 (8.6)	0 (0)	0 (0)	3 (2.85)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

โดยสถานที่ที่ใช้ในการพักผ่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เดินทางไปสวนสาธารณะของทั้ง 2 สวนจะเลือกพักผ่อนในบริเวณละแวกบ้านใกล้เคียง ร้อยละ 48.57 ในสวนรมณีนาดและร้อยละ 49.52 ในอุทยานเบญจสิริ รองลงมาคือเลือกเดินทางไปห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 32.8 ในสวนรมณีนาดและอุทยานเบญจสิริ เป็นที่น่าสังเกตว่ามีเพียงส่วนน้อยของผู้ที่ไม่ได้เข้าใช้สวนสาธารณะที่เดินทางไปใช้สวนสาธารณะแห่งอื่นเพียง ร้อยละ 2.85 ของผู้ที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาด และร้อยละ 13.33 ของผู้ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ นอกจากนี้ก็มีวิธีการพักผ่อนโดยเดินทางไปศูนย์ฟิตเนส สนามกีฬาของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยและร้านเกมส์/ร้านหนังสือ เป็นต้น เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่มีช่วงอายุระหว่าง 10 – 19 ปี เดินทางไปพักผ่อนที่ห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 45.7 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุระหว่าง 20 – 50 ปี พักผ่อนโดยการออกกำลังกายแถวบ้าน ร้อยละ 48.8 รองลงมาคือเดินทางไปพักผ่อนที่ห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 40 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปี พักผ่อนโดยไปออกกำลังกายแถวบ้าน ร้อยละ 85.7 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่มีช่วงอายุระหว่าง 10 – 19 ปี เดินทางไปพักผ่อนที่ห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 34.3 รองลงมาได้แก่การพักผ่อนในบริเวณแถวบ้านและสนามกีฬาโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ร้อยละ 28.6 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริที่มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 50 ปี พักผ่อนที่บ้านหรือแถวบ้าน ร้อยละ 40 รองลงมาคือเดินทางไปพักผ่อนที่ห้างสรรพสินค้าและสนามกีฬาอื่น ๆ ในจำนวนที่เท่ากัน ร้อยละ 22.9 กลุ่มตัวอย่างที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ได้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปี พักผ่อนโดยการอยู่บ้าน ร้อยละ 80 ดัง
ในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนร้อยละของสถานที่ที่ใช้ในการพักผ่อนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้า
ใช้สวนสาธารณะ

สถานที่ที่ใช้ในการ พักผ่อน	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อย ละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ห้างสรรพสินค้า	16 (45.7)	14 (40)	4 (11.4)	34 (32.38)	12 (34.3)	8 (22.9)	0 (0)	34 (32.38)
พักผ่อนแถวบ้าน	4 (11.4)	17 (48.6)	30 (85.7)	51 (48.57)	10 (28.6)	14 (40)	28 (80)	52 (49.52)
สวนสาธารณะแห่งอื่น	2 (5.7)	1 (2.9)	0 (0)	3 (2.85)	2 (5.7)	8 (22.9)	4 (11.4)	14 (13.33)
สนามกีฬาโรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย	7 (20)	0 (0)	0 (0)	7 (6.66)	10 (28.6)	0 (0)	0 (0)	10 (9.52)
ศูนย์ฟิตเนส	0 (0)	2 (5.7)	1 (2.9)	3 (2.85)	0 (0)	5 (14.3)	3 (8.6)	8 (7.61)
ร้านเกมส์ ร้านหนังสือ	6 (17.1)	1 (2.9)	0 (0)	7 (6.66)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
ไม่ตอบ	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (2.9)	0 (0)	0 (0)	1 (0.95)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

เมื่อถามกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนว่าเคยได้ใช้สวนสาธารณะที่เป็นกรณีศึกษาหรือไม่ พบว่า ร้อยละ 99 ของกลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาดและร้อยละ 98 ของกลุ่มตัวอย่างของอุทยานเบญจสิริ ไม่เคยเข้าใช้บริการสวนรมณีนาดและอุทยานเบญจสิริตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดทั้งหมดที่อยู่ในช่วงอายุ 10 – 19 ปีและ 20 – 49 ปี ไม่เคยเข้าใช้บริการสวนรมณีนาด ร้อยละ 100 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป พบว่า ร้อยละ 97.1 ไม่เคยเข้าใช้สวนรมณีนาด กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้ บริการอุทยานเบญจสิริทั้งหมดที่อยู่ในช่วงอายุ 10 – 19 ปีและ 20 – 49 ปี ไม่เคยเข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่อยู่ในช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป พบว่า ร้อยละ 94.3 ไม่เคยเข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริ ดังในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนร้อยละของการเข้าใช้สวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้สวน

การเข้าใช้ สวนสาธารณะ	ผู้ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาด				ผู้ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
เข้าใช้	0 (0)	0 (0)	1 (2.9)	1(0.95)	0 (0)	0 (0)	2 (5.7)	2 (1.90)
ไม่เข้าใช้	35 (100)	35 (100)	34 (97.1)	104(99.04)	35 (100)	35 (100)	33 (94.3)	103 (98.09)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

ระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า ระยะทางเฉลี่ยในการเข้าถึงสวนรมณีนาดไกลกว่าการเข้าถึงอุทยานเบญจสิริ (8.24 กม. สวนรมณีนาดและ 5.97 กม. อุทยานเบญจสิริ) เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานในการเข้าถึงสวนสาธารณะระดับชุมชนอยู่ที่ 2.5 กม. ซึ่งค่อนข้างสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุของผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่มีอายุอยู่ในช่วง 10 – 19 ปี มีระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 8.2647 กิโลเมตร โดยมีค่าต่ำสุด 0.5 กิโลเมตร และค่าสูงสุด 18 กิโลเมตร กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุช่วง 20 – 49 ปี มีระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 8.542 กิโลเมตร โดยมีค่าต่ำสุด 0.5 กิโลเมตร และค่าสูงสุด 18 กิโลเมตร กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป มีระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 7.911 กิโลเมตร โดยมีค่าต่ำสุด 0.5 กิโลเมตร และค่าสูงสุด 17 กิโลเมตร กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริที่มีอายุอยู่ในช่วง 10 – 19 ปี มีระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 6 กิโลเมตร โดยมีค่าต่ำสุด 2 กิโลเมตร และค่าสูงสุด 15 กิโลเมตร กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุช่วง 20 – 50 ปี มีระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 6.218 กิโลเมตร โดยมีค่าต่ำสุด 2 กิโลเมตร และค่าสูงสุด 12 กิโลเมตร กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป มีระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะเฉลี่ย 5.714 กิโลเมตร โดยมีค่าต่ำสุด 1 กิโลเมตร และค่าสูงสุด 15 กิโลเมตร ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระยะทางเฉลี่ย

จากบ้านถึงสวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน

ระยะทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะ (กม.)	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี n = 40	20 – 50 ปี n = 40	> 50 ปี n = 40	รวม n = 120	10 – 19 ปี n = 40	20 – 50 ปี n = 40	> 50 ปี n = 40	รวม n = 120
ค่าเฉลี่ย	8.2647	8.542	7.911	8.24	6	6.218	5.714	5.97
ค่ามัธยฐาน	7	10	9	8	6	6	6	6
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.721	5.399	5.429	5.469	2.722	2.624	2.823	2.708
ค่าสูงสุด	18	18	17	18	15	12	12	15
ค่าต่ำสุด	0.50	0.50	0.50	1	2	2	1	1

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าใช้บริการสวนสาธารณะจึงจำเป็นต้องหาสาเหตุของการไม่เข้าใช้สวน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า สาเหตุหลักของการไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ คือ ไม่มีเวลาว่าง โดยเป็นอันดับ 1 ของทั้ง 2 สวน สำหรับเหตุผลที่ 2 ที่กลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาดอ้างว่าบริการสวนสาธารณะอื่นไม่เข้าใช้บริการเนื่องจากไม่ชอบออกกำลังกาย ร้อยละ 19.05 และไปใช้บริการสวนสาธารณะอื่น ร้อยละ 17.14 สำหรับเหตุผลที่ 2 ของอุทยานเบญจสิริคือ ไปใช้บริการสวนสาธารณะอื่น ร้อยละ 19.04 และซื้อเครื่องออกกำลังกายมาใช้เองที่บ้าน ร้อยละ 16.19 สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่น่าสนใจคือแก่แล้วและสวนสาธารณะตั้งอยู่ไกลมีเพียงร้อยละ 16.19 สวนรมณีนาดและร้อยละ 15.23 อุทยานเบญจสิริ เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุของผู้ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาด พบว่า ช่วงอายุ 10 – 19 ปี ส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดเพราะไม่ชอบออกกำลังกาย ร้อยละ 25.71 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 49 ส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดเพราะไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 34.28 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดที่อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาดเพราะไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 28.57 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่อยู่ในช่วงอายุ 10 – 19 ปี ส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริเพราะไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 31.42 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 49 ปี ส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริเพราะไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 31.42 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริที่อยู่ในช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริเพราะซื้อเครื่องออกกำลังกายมาใช้เองที่บ้าน ร้อยละ 34.28 ดังแสดงในตารางที่ 4.21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนร้อยละสาเหตุที่ไม่เข้าใช้สวนของกลุ่มประชากรที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

สาเหตุที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาด/ อุทยานเบญจสิริ	ผู้ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาด				ผู้ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
เป็นสมาชิกพืคเนต	0 (0)	3 (8.57)	2 (5.71)	5 (4.76)	0 (0)	5 (14.28)	3 (8.57)	8 (7.61)
ใช้บริการของสวนสาธารณะแห่งอื่น	8 (22.85)	3 (8.57)	7 (20)	18 (17.14)	6 (17.14)	8 (22.85)	6 (17.14)	20 (19.04)
ซื้อเครื่องออกกำลังกายมาใช้ที่บ้าน	0 (0)	2 (5.71)	4 (11.42)	6 (5.71)	0 (0)	5 (14.28)	12 (34.28)	17 (16.19)
ไม่ชอบออกกำลังกาย	9 (25.71)	8 (22.85)	3 (8.57)	20 (19.05)	0 (0)	1 (2.85)	0 (0)	1 (0.95)
ชอบเดินห้างสรรพสินค้า	7 (20)	2 (5.71)	0 (0)	9 (8.57)	3 (8.57)	1 (2.85)	0 (0)	4 (3.81)
ไม่มีเวลาว่าง	5 (14.28)	12 (34.28)	10 (28.57)	27 (25.71)	11 (31.42)	11 (31.42)	8 (22.85)	30 (28.57)
ไม่ร่ำเรียนและไม่ปลอดภัย	2 (5.71)	0 (0)	0 (0)	2 (1.90)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
แก่แล้วและสวนอยู่ไกล	3 (8.57)	5 (14.28)	9 (25.71)	17 (16.19)	8 (22.85)	3 (8.57)	5 (14.28)	16 (15.23)
ไม่ตอบ	1 (2.85)	0 (0)	0 (0)	1 (0.95)	7 (20)	1 (2.85)	1 (2.85)	9 (8.57)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

ถึงแม้ว่าผู้ที่อยู่ในรัศมีการให้บริการแต่ไม่ได้เข้าใช้สวนสาธารณะสาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมภายในสวน ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่หากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสวนสาธารณะแล้วอาจจะดึงดูดให้มีการเข้าใช้สวนสาธารณะเพิ่มมากขึ้น จากตารางที่ 4.23 แสดงทัศนคติของกลุ่มผู้ไม่เข้าใช้ต่อการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสวนซึ่งพบว่า สิ่งที่ยากให้ปรับปรุงมากที่สุดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างของทั้ง 2 สวนคือ ปรับปรุงด้านต้นไม้และดอกไม้ ร้อยละ 49.52 ในสวนรมณีนาดและร้อยละ 28.57 ในอุทยานเบญจสิริ อันดับที่ 2 ที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาดเห็นว่าควรได้รับการปรับปรุง คือ ด้านอุปกรณ์ในการออกกำลังกายเนื่องจากอุปกรณ์ต่างๆ ชำรุดทรุดโทรม ในขณะที่ลำดับที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างผู้ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริเห็นว่าเป็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น จุดบริการน้ำดื่ม เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างจากภาพรวมยกเว้นกลุ่มตัวอย่างในวัยรุ่นในสวนรมณีนาดที่ต้องการให้ปรับปรุงกิจกรรมที่ทำในสวน

เช่น เพิ่มจำนวนอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย มีสนามกีฬาที่กว้างกว่านี้ เป็นต้น ดังแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนร้อยละด้านสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงภายในสวนสาธารณะ

สิ่งที่อยากให้มีการปรับปรุงภายในสวนสาธารณะ	ผู้ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาถ				ผู้ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ด้านต้นไม้ ดอกไม้	15 (42.9)	19 (54.3)	18 (51.4)	52 (49.52)	7 (20)	15 (42.9)	8 (22.9)	30 (28.57)
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3 (8.6)	7 (20)	4 (11.4)	14 (13.33)	13 (37)	7 (20)	9 (25.7)	29 (27.61)
ด้านอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย	11 (31.4)	6 (17.1)	5 (14.3)	22 (20.95)	4 (11.4)	3 (8.6)	7 (20)	14 (13.33)
ด้านความปลอดภัย	1 (2.9)	0 (0)	7 (20)	8 (7.61)	2 (5.7)	3 (8.6)	2 (5.7)	7 (6.66)
กิจกรรมที่ทำในสวน	5 (14.3)	3 (8.6)	1 (2.9)	9 (8.57)	3 (8.6)	1 (2.9)	1 (2.9)	5 (4.76)
ไม่ตอบ	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	6 (17.1)	6 (17.1)	8 (22.9)	20 (19.04)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

อย่างไรก็ตามเมื่อถามถึงว่าถ้าหากปรับปรุงตามที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแล้วจะยินดีเข้าใช้สวนสาธารณะหรือไม่ ผลจากการศึกษาแสดงในตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 65 ของสวนรมณีนาถและร้อยละ 83 ของอุทยานเบญจสิริยังคงไม่เข้าใช้สวนสาธารณะเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่าไม่มีความแตกต่างจากภาพรวม ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนร้อยละด้านการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะถ้าหากมีการปรับปรุง

การตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะถ้าหากมีการปรับปรุง	ผู้ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาถ				ผู้ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริ			
	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม	10 – 19 ปี	20 – 50 ปี	> 50 ปี	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
เข้าใช้	9 (25.7)	10 (28.6)	17 (48.6)	36 (34.28)	9 (25.7)	1 (2.9)	6 (17.1)	16 (15.28)
ไม่เข้าใช้	26 (74.3)	25 (71.4)	18 (51.4)	69 (65.71)	26 (74.3)	34 (97.1)	28 (80)	88 (83.80)
ไม่ตอบ	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (2.9)	1 (0.95)
รวม	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)	35 (100)	35 (100)	35 (100)	105 (100)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะพักผ่อนโดยการ ทำกิจกรรมแบบผ่อนคลาย เช่น เดินเล่นในห้างสรรพสินค้าหรือทำกิจกรรมในละแวกบ้าน โดย สาเหตุหลักของการไม่เข้าใช้สวนเนื่องจากไม่มีเวลาและไม่ชอบออกกำลังกาย อย่างไรก็ตามหากมี การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสวนก็ตามกลุ่มตัวอย่างก็ยังคงตัดสินใจไม่เข้าใช้สวนเป็นส่วน ใหญ่

4.3 ทศนคติที่มีต่อสภาพทางกายภาพของสวนสาธารณะ

4.3.1 ทศนคติต่อเส้นทางและบรรยากาศการเดินทางและการเข้าถึงสวนสาธารณะ ประกอบไป ด้วย 4 ตัวแปร เพื่อวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในหมวดนี้ได้แก่ บรรยากาศของเส้นทางการ คมนาคมจากบ้านถึงสวนสาธารณะ ความร่มรื่นของเส้นทางเดินเท้า ความกว้างของทางเท้า และ ความสงบและความปลอดภัยของเส้นทาง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างของทั้ง 2 สวนมีความ พึงพอใจต่อตัวแปร ทั้ง 4 อยู่ในระดับมาก ระหว่างร้อยละ 75 – 80 ในสวนรมณีนาถและร้อยละ 72 – 97 ของอุทยานเบญจสิริ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า สวนรมณีนาถมีกลุ่มวัยรุ่น และวัยทำงานมีความพึงพอใจมากต่อเส้นทางและบรรยากาศการเข้าถึงสวนสาธารณะ แต่ในกลุ่มวัย สูงอายุมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง – มาก เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในอุทยานเบญจ สิริที่กลุ่มตัวอย่างในวัยผู้สูงอายุ ค่อนข้างไม่พึงพอใจต่อบรรยากาศของเส้นทางจากบ้านถึง สวนสาธารณะ ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.24

4.3.2 ทศนคติต่อความเหมาะสมของที่ตั้งของสวนสาธารณะ ประกอบด้วย ความเหมาะสม ของที่ตั้งสวนสาธารณะ มีการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้รับรู้ การดำเนินการสวนสาธารณะมี ความน่าสนใจ และมีการแจ้งเวลาเปิด – ปิดที่แน่นอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก ร้อยละระหว่าง 55 – 88 ของสวนรมณีนาถ และร้อยละระหว่าง 77 – 97 ของอุทยาน เบญจสิริ อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาถมีความพึงพอใจต่อการ ประชาสัมพันธ์ของสวนในระดับปานกลาง ร้อยละ 35 แสดงให้เห็นว่า สวนรมณีนาถควรได้รับการ ประชาสัมพันธ์มากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงร้อยละ 60

4.3.3 ทักษะคิดต่อกิจกรรมที่มีภายในสวนสาธารณะ พบว่ากลุ่มตัวอย่างของทั้ง 2 สวน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่สวนมีเพื่อรองรับความต้องการของผู้เข้าใช้อยู่ในระดับมาก อยู่ร้อยละ 72.5 ของสวนรมณีนาถและร้อยละ 96.7 ของอุทยานเบญจสิริ

4.3.4 ทักษะคิดต่อความซ้ำซาก จำเจ น่าเบื่อ ประกอบด้วยตัวแปร ความจำเจในด้านกิจกรรมในสวนและจำนวนจุดพักที่ใช้ในการพบปะพูดคุยที่ไม่เพียงพอ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติทางลบ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างคิดว่าสวนสาธารณะมีความซ้ำซาก จำเจ ร้อยละ 75 และ ร้อยละ 78.3 ของสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริตามลำดับ เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติว่าจุดที่พักในการพบปะพูดคุยไม่เพียงพอ ร้อยละ 82.4 และ 75.8 ของสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า ทักษะคิดไม่มีความแตกต่างจากภาพรวมของทั้ง 2 สวน

4.3.5 ทักษะคิดต่อความทรุดโทรมของสวนสาธารณะ ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสวนและการจัดการดูแลที่ดี โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสวนสาธารณะควรได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์และการดูแลที่ดีมากกว่าร้อยละ 84 ของสวนรมณีนาถและร้อยละ 80 ของอุทยานเบญจสิริ

4.3.6 ทักษะคิดต่อความปลอดภัยในพื้นที่ ในหมวดนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านอาชญากรรม ประกอบด้วย จำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เพียงพอ มีจุดลับสายตาต่อการเกิดอาชญากรรม ตำแหน่งและจำนวนทางเข้า – ออก และด้านการเกิดอุบัติเหตุ ประกอบด้วย การดูแลของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในสวนรมณีนาถมีความพึงพอใจต่อความปลอดภัยในพื้นที่อยู่ระดับสูง ร้อยละ 55 ในเรื่องจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และร้อยละ 43 ในเรื่องจุดลับสายตาที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม สำหรับตำแหน่งและจำนวนทางเข้าออกมีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 69 – 70 สำหรับอุทยานเบญจสิริกลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติที่พึงพอใจมากด้านการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่อยู่ระหว่าง ร้อยละ 83 – 99 และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น พึงพอใจกับความปลอดภัยในพื้นที่ระดับปานกลาง ในขณะที่เมื่ออายุมากขึ้นกลับมีความพึงพอใจมากขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตามทิศทางการศึกษาของความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยในพื้นที่เป็นไปในทางเดียวกันของทุกกลุ่มอายุในอุทยานเบญจสิริ

สำหรับการเกิดอุบัติเหตุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างในสวนรมณีนาถมีระดับความพึงพอใจมากต่อการดูแลของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยง ร้อยละ 34.2 เท่านั้น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างในอุทยานเบญจสิริพึงพอใจมากต่อการจัดการของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่เสี่ยงสูงถึงร้อยละ 99.2

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสภาพทางกายภาพของสวนในทางที่ดีและมีความพึงพอใจในระดับสูงและไม่ค่อยมีความแตกต่างกันในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าใช้สวนทั้ง 2 สวนยกเว้น

- ด้านการประชาสัมพันธ์ : กลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาถมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- ด้านความปลอดภัยในพื้นที่ : กลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาถพึงพอใจต่อการรักษาความปลอดภัย การดูแลตรวจตราของเจ้าหน้าที่ในระดับปานกลาง
- ความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุ : กลุ่มตัวอย่างของสวนรมณีนาถพึงพอใจต่ำในการดูแลรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยง ดังแสดงในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 แสดงร้อยละที่คัดกรองผู้เข้าใช้สวนสาธารณะที่มีต่อสภาพทางกายภาพ

ทัศนคติ	สวนรมณีนาถ												อุทยานเบญจสิริ																																			
	10 - 19 ปี (n = 40)						20 - 50 ปี (n = 40)						> 50 ปี (n = 40)						10 - 19 ปี (n = 40)						20 - 50 ปี (n = 40)						> 50 ปี (n = 40)																	
	น้อย		กลาง		มาก		น้อย		กลาง		มาก		น้อย		กลาง		มาก		น้อย		กลาง		มาก		น้อย		กลาง		มาก																			
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน																				
1. การเดินทางและการเข้าถึงสวนสาธารณะ																																																
บรรรยากาศของเส้นทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะ	0	12.5	87.5	0	0	100	12.5	47.5	40	4.2	20	75.8	0	0	100	15	12.5	72.5	35	20	45	16.7	10.8	72.5	0	7.5	92.5	0	0	100	2.5	15	97.5	17.5	0	82.5	6.7	0	91.3									
ความร่มรื่นของเส้นทางเดินเท้า	0	7.5	92.5	0	0	100	12.5	37.5	50	4.2	15	80.8	0	0	100	2.5	0	97.5	10	0	90	4.2	0	95.8	0	2.5	97.5	0	0	100	0	0	100	7.5	0	92.5	2.5	0	97.5									
ความกว้างของทางเท้า	2.5	12.5	85	0	3	92.5	0	45	55	0.8	21.7	77.5	0	0	100	2.5	0	97.5	10	0	90	4.2	0	95.8	0	10	90	0	3	92.5	0	42.5	57.5	0	20	80	0	0	100	7.5	0	92.5	2.5	0	97.5			
ความราบเรียบและปลอดภัยของเส้นทาง	0	10	90	0	3	92.5	0	42.5	57.5	0	20	80	0	0	100	0	0	100	7.5	0	92.5	2.5	0	97.5	0	10	90	0	3	92.5	0	42.5	57.5	0	20	80	0	0	100	7.5	0	92.5	2.5	0	97.5			
2. ความเหมาะสมของที่ตั้งและการดำเนินการสวนสาธารณะ																																																
ความเหมาะสมของที่ตั้งสวนสาธารณะ	2.5	40	57.5	0	20	80	15	12.5	72.5	5.8	24.2	70	0	0	100	0	0	100	7.5	0	92.5	2.5	0	97.5	2.5	40	57.5	0	20	80	15	12.5	72.5	5.8	24.2	70	0	0	100	7.5	0	92.5	2.5	0	97.5			
มีการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้รับรู้	2.5	60	37.5	0	20	80	25	25	50	9.2	35	55.8	5	0	95	20	0	80	20	0	80	15	0	85	2.5	60	37.5	0	20	80	25	25	50	9.2	35	55.8	5	0	95	20	0	80	20	0	80	15	0	85
สวนสาธารณะมีความน่าสนใจ	0	15	85	0	0	100	22.5	12.5	65	7.5	9.2	83.3	20	0	80	22.5	0	77.5	25	0	75	22.5	0	77.5	0	15	85	0	0	100	22.5	12.5	65	7.5	9.2	83.3	20	0	80	22.5	0	77.5	25	0	75	22.5	0	77.5
มีการแจ้งเวลาปิด - ปิดที่แน่นอน	0	15	85	0	0	100	2.5	17.5	80	0.8	10.8	88.3	17.5	0	82.5	20	0	80	20	0	80	19.2	0	80.8	0	15	85	0	0	100	2.5	17.5	80	0.8	10.8	88.3	17.5	0	82.5	20	0	80	20	0	80	19.2	0	80.8
3. รูปแบบกิจกรรมที่มีให้ภายในสวนสาธารณะ																																																
กิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้ที่เข้าใช้	0	32.5	67.5	0	10	90	20	20	60	6.7	20.8	72.5	2.5	0	97.5	7.5	0	92.5	0	0	100	3.33	0	96.7	0	32.5	67.5	0	10	90	20	20	60	6.7	20.8	72.5	2.5	0	97.5	7.5	0	92.5	0	0	100	3.33	0	96.7
4. ความซ้ำซาก ซ้ำเบื่																																																
ความซ้ำซากกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ	0	20	80	0	20	80	22.5	12.5	65	7.5	17.5	75	20	0	80	22.5	0	77.5	22.5	0	77.5	21.7	0	78.3	0	20	80	0	20	80	22.5	12.5	65	7.5	17.5	75	20	0	80	22.5	0	77.5	22.5	0	77.5	21.7	0	78.3
ไม่ต้อมีจุดที่ตกเพื่อใช้ในการชมปะชูดุ	0	20	80	0	10	87.5	20	2.5	77.5	6.7	10.9	82.4	25	0	75	25	0	75	22.5	0	77.5	24.7	0	75.8	0	20	80	0	10	87.5	20	2.5	77.5	6.7	10.9	82.4	25	0	75	25	0	75	22.5	0	77.5	24.7	0	75.8
5. ความทรุดโทรมของพื้นที่หรือสถานที่																																																
การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสวนสาธารณะ	0	15	85	0	0	100	20	7.5	72.5	6.7	7.5	85.8	20	0	80	20	0	80	20	0	80	20	0	80	0	15	85	0	0	100	20	7.5	72.5	6.7	7.5	85.8	20	0	80	20	0	80	20	0	80			
การจัดการดูแลที่ดี	0	20	80	0	0	100	20	7.5	72.5	6.7	9.2	84.2	17.5	0	82.5	20	0	80	20	0	80	19.7	0	80.8	0	20	80	0	0	100	20	7.5	72.5	6.7	9.2	84.2	17.5	0	82.5	20	0	80	20	0	80	19.7	0	80.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อื่นใดได้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ตัวแปร	ส่วนรวมเพศชาย										ดูขานแบบหญิงสาว																			
	10 - 19 ปี (n = 40)					20 - 50 ปี (n = 40)					> 50 ปี (n = 40)					10 - 19 ปี (n = 40)					20 - 50 ปี (n = 40)					> 50 ปี (n = 40)				
	น้อย	กลาง	มาก	น้อย	มาก	น้อย	กลาง	มาก	น้อย	มาก	น้อย	กลาง	มาก	น้อย	มาก	น้อย	กลาง	มาก	น้อย	มาก	น้อย	กลาง	มาก	น้อย	กลาง	มาก				
6. ความปลอดภัยภายในพื้นที่																														
ด้านอาชญากรรม																														
มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง	0	65	35	0	40	60	0	27.5	72.5	0	44.2	55.8	12.5	0	87.5	17.5	0	82.5	20	0	80	16.7	30.8	83.3						
มีจุดตั้งสายตรวจตำรวจ	0	60	40	0	45	55	30	35	35	10	46.7	43.3	5	0	95	5	0	95	0	0	100	3.33	0	96.7						
ตำแหน่งทางเข้าออก	0	25	75	0	42.5	57.5	0	22.5	77.5	0	30	70	0	0	100	5	0	95	17.5	0	82.5	7.5	0	92.5						
จำนวนของทางเข้า - ออก	0	27.5	72.5	0	42.5	57.5	0	22.5	77.5	0	30.8	69.2	0	0	100	2.5	0	97.5	0	0	100	0.8	0	99.2						
ด้านการเกิดอุบัติเหตุ																														
การดูแลของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยง	0	52.5	47.5	0	57.5	42.5	0	27.5	72.5	0	45.8	54.2	0	0	100	2.5	0	97.5	0	0	100	0.8	0	99.2						

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ในชื่อของโรงเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ปัจจัยในการเข้าใช้สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ปัจจัยในการเข้าใช้สวนสาธารณะประกอบไปด้วย 3 ปัจจัยหลัก ลักษณะส่วนบุคคล (บางส่วน ได้วิเคราะห์ไว้ในเชิงร้อยละแล้วในส่วนหัวข้อ 4.1 และ 4.2) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคมในสวน และปัจจัยด้านกิจกรรมที่ทำในสวน โดยในส่วนนี้จะวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อผู้เข้าใช้สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริอย่างไร โดยใช้สถิติไคสแควร์ และ ANOVA ในการวิเคราะห์

4.4.1 ลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเดินทาง

ในส่วนนี้ได้คัดเลือกตัวแปรหลักขึ้นมามีการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อาชีพ ลักษณะการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ผู้ที่เดินทางมาด้วยและความถี่ในการเข้าใช้ โดยในส่วนนี้มีได้แยกวิเคราะห์ตามกลุ่มอายุทั้งนี้เนื่องจากจำนวนตัวอย่างที่แยกตามกลุ่มอายุมีจำนวนน้อย

4.4.1.1 ลักษณะการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ

จากการเปรียบเทียบเพศกับผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามของสวนรมณีนาถ พบว่า เพศชายส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียว (ร้อยละ 43.39) รองลงมาคือเดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน (ร้อยละ 35.89) และเดินทางเข้ามาใช้สวนกับครอบครัว (ร้อยละ 20.75) ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน (ร้อยละ 52.23) รองลงมาคือเดินทางเข้ามาใช้สวนกับครอบครัว (ร้อยละ 26.86) และเดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียว (ร้อยละ 20.89) และจากการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05 โดยเพศชายส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะคนเดียว ในขณะที่เพศหญิงส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับเพื่อน ส่วนการเปรียบเทียบเพศกับผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามของอุทยานเบญจสิริ พบว่า เพศชายส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียว (ร้อยละ 43.10) รองลงมาคือเดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน (ร้อยละ 39.65) และเดินทางเข้ามาใช้สวนกับครอบครัว (ร้อยละ 17.24) ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน (ร้อยละ 54.83) รองลงมาคือเดินทางเข้ามาใช้สวนกับครอบครัว (ร้อยละ 38.70) และเดินทางเข้ามาใช้สวน

คนเดียว (ร้อยละ 6.45) และจากการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผู้ที่ใช้เส้นทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ < 0.05 โดยเพศชายส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะคนเดียว ในขณะที่เพศหญิงส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับเพื่อนดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับผู้ที่ใช้เส้นทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับ

ผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	คนเดียว	ครอบครัว	เพื่อน		คนเดียว	ครอบครัว	เพื่อน	
ชาย	23(43.39)	11(20.75)	19(35.89)	$\chi^2 = 7.083$ Sig. = 0.029	25(43.10)	10(17.24)	23(39.66)	$\chi^2 = 7.083$ Sig. = 0.029
หญิง	14(20.89)	18(26.86)	35(52.23)		4(6.45)	24(38.71)	34(54.84)	

นอกจากนี้การเดินทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับผู้อื่นยังมีความสัมพันธ์กับสถานภาพโดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามสวนรมณีนาดมีสถานภาพโสดเดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.53) รองลงมาคือเดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียว (ร้อยละ 22.58) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับครอบครัว (ร้อยละ 41.8) รองลงมาคือเดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียว (ร้อยละ 39.66) และเดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน (ร้อยละ 18.96) และจากการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับผู้ที่ใช้เส้นทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ < 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับเพื่อน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับครอบครัว ส่วนการเปรียบเทียบสถานภาพกับผู้ที่ใช้เส้นทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามของอุทยานเบญจสิริพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน (ร้อยละ 76.66) รองลงมาคือเดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียวและกับครอบครัวในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 11.66) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับครอบครัว (ร้อยละ 45) รองลงมาคือเดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียว (ร้อยละ 36.66) และสุดท้ายคือเดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน (ร้อยละ 18.33)) และจากการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับผู้ที่ใช้เส้นทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับ < 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับเพื่อน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับครอบครัว ดังในตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	คนเดียว	ครอบครัว	เพื่อน		คนเดียว	ครอบครัว	เพื่อน	
โสด	14(22.58)	5(8.06)	43(69.35)	$\chi^2 = 33.504$	7(11.66)	7(11.66)	46(76.66)	$\chi^2 = 41.015$
สมรส	23(39.66)	24(41.38)	11(18.96)	Sig. = 0.000	22(36.66)	27(45)	11(18.33)	Sig. = 0.000

อายุกับผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามของสวนรมณีนาด จากตารางกลุ่มตัวอย่างของผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 120 คน กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน จำนวน 54 คน มีอายุเฉลี่ย 26.41 ปี คิดเป็นร้อยละ 45 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียว จำนวน 37 คน มีอายุเฉลี่ย 42.35 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.83 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับครอบครัว จำนวน 29 คน มีอายุเฉลี่ย 47.03 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.16 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยสถิติทดสอบ anova พบว่าความสัมพันธ์มีความแตกต่างกันระหว่างอายุและผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.000 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยจะเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับเพื่อน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่าจะเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับครอบครัว ส่วนอายุกับผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามของอุทยานเบญจสิริ จากตารางกลุ่มตัวอย่างผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 120 คน กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน จำนวน 57 คน มีอายุเฉลี่ย 25.21 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.5 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนกับครอบครัว จำนวน 34 คน มีอายุเฉลี่ย 24.16 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.33 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนคนเดียว จำนวน 29 คน มีอายุเฉลี่ย 44.66 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.16 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยสถิติทดสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยามให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ANOVA พบว่าความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันกับอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.000 ดังในตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผู้ที่เดินทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับ

ผู้ตอบแบบสอบถาม

ค่าสถิติ	สวนรมณีนาด				อุทยานเบญจสิริ			
	คนเดียว	ครอบครัว	เพื่อน		คนเดียว	ครอบครัว	เพื่อน	
ค่าเฉลี่ย	42.35	47.03	26.41		44.66	42.15	25.21	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	14.227	16.978	15.616		16.497	16.668	16.150	
จำนวน	37	29	54	120	29	34	57	120
ร้อยละ	30.83	24.16	45	100	24.16	28.33	47.5	100
	F = 20.645				F = 18.434			
	sig. = 0.000				sig. = 0.000			

4.4.1.2 ความถี่ในการเดินทางเข้าใช้สวนสาธารณะ

จากตารางกลุ่มตัวอย่างอาชีพมีทั้งหมด 120 คน ของสวนรมณีนาด พบว่ากลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 41 คน มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 0.58 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 34.16 กลุ่มตัวอย่างที่ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 28 คน มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 2.90 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 23.33 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 20 มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 1.75 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 16.67 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 คนมีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 3.14 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 9.16 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน 10 คน มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 1.48 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 8.33 กลุ่มตัวอย่างที่เกษียณอายุราชการ/แม่บ้านจำนวน 10 คน มีความถี่ในการเข้าใช้เฉลี่ย 3.70 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 8.33 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่ในการเข้าใช้สวน/สัปดาห์ ด้วยสถิติทดสอบ ANOVA พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเดินทางเข้ามาใช้สวน/สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05 ส่วนอาชีพกับความถี่ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ/สัปดาห์ของอุทยานเบญจสิริ จากตารางกลุ่มตัวอย่างอาชีพมีทั้งหมด 120 คน ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 50 คน มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 2.26 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 41.61 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ว่าการณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 20 คน มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 2.40 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 16.67 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 20 มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 2.09 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 16.67 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 คนมีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 2.46 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 10.83 กลุ่มตัวอย่างที่เกษียณอายุราชการ/แม่บ้านจำนวน 11 คน มีความถี่ในการเข้าใช้เฉลี่ย 4.22 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 9.17 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างจำนวน 6 คน มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 2.70 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 5 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่ในการเข้าใช้สวน/สัปดาห์ ด้วยสถิติทดสอบ ANOVA พบว่าอาชีพที่แตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเดินทางเข้ามาใช้สวน/สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05 จะสังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เกษียณอายุราชการ/แม่บ้านมีความถี่ในการเข้าใช้สวนเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มิได้ประกอบอาชีพจึงมีเวลาในการเข้ามาใช้สวนมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่ในการเดินทางเข้ามาใช้สวน/สัปดาห์

ค่าสถิติ	ค้าขายธุรกิจส่วนตัว	ข้าราชการรัฐกิจ	พนักงานรับราชการ	รับจ้างลูกจ้าง	นักเรียนนักศึกษา	เกษียณอายุราชการแม่บ้าน	รวม	ค้าขายธุรกิจส่วนตัว	ข้าราชการรัฐกิจ	พนักงานรับราชการ	รับจ้างลูกจ้าง	นักเรียนนักศึกษา	เกษียณอายุราชการแม่บ้าน	รวม
ค่าเฉลี่ย	2.90	3.14	1.75	1.48	0.58	3.70		2.40	2.46	2.09	2.70	2.26	4.22	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.68	2.28	2.10	1.16	0.37	2.45		1.99	1.51	2.09	2.28	2.19	2.40	
จำนวน	28	11	20	10	41	10	120	20	13	20	6	50	11	120
ร้อยละ	23.33	9.16	16.67	8.33	34.16	8.33	100	16.67	10.83	16.67	5	41.67	9.17	100
F = 8.588								F = 1.791						
Sig. = 0.000								Sig. = 0.120						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.1.3 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะรวมถึงค่าประกอบกิจกรรมภายในสวนสาธารณะ

อาชีพกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะของสวนรมณีนาถ จากตารางกลุ่มตัวอย่างอาชีพมีทั้งหมด 118 คน ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 40 คน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 43.38 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.89 กลุ่มตัวอย่างที่ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 28 คน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 58.93 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.72 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 19 คนมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 100.53 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.10 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 94.55 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.32 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน 10 คน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 62 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.47 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 10 คน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 99 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.47 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ด้วยสถิติทดสอบ ANOVA พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะรวมถึงค่าประกอบกิจกรรมภายในสวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05 ส่วนอาชีพกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะของอุทยานเบญจสิริ จากตารางกลุ่มตัวอย่างอาชีพมีทั้งหมด 119 คน ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 49 คน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 102.45 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.18 กลุ่มตัวอย่างที่ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 20 คน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 136 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.31 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 20 คนมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 186 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.31 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 155.38 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.92 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน 10 คน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 120 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.47 กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 11 คน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะเฉลี่ย 120 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.24 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ด้วยสถิติทดสอบ ANOVA พบว่าอาชีพที่แตกต่างกัน

กันมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะรวมถึงค่าประกอบกิจกรรมภายในสวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะรวมถึงค่าประกอบกิจกรรมภายในสวน

ค่าสถิติ	สวนรมณีนาด							อุทยานเบญจสิริ						
	ค้าขายธุรกิจส่วนตัว	ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างลูกจ้าง	นักเรียน/นักศึกษา	อื่นๆ	รวม	ค้าขายธุรกิจส่วนตัว	ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างลูกจ้าง	นักเรียน/นักศึกษา	อื่นๆ	รวม
ค่าเฉลี่ย	58.93	94.55	100.5	62.00	43.38	99.00		186	155.3	186	115	102.4	120	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	41.39	67.28	61.50	26.58	22.45	88.37		180.3	70.78	124.2	62.85	62.13	137.9	
จำนวน	28	11	19	10	40	10	118	20	13	20	6	49	11	119
ร้อยละ	23.72	9.32	16.10	8.47	33.89	8.47	100	16.81	10.92	16.81	5.04	41.18	9.24	100
F = 5.630								F = 2.723						
Sig. = 0.000								Sig. = 0.023						

4.4.1.4 วัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ

อายุกับวัตถุประสงค์ในการเข้าไปใช้สวนสาธารณะของสวนรมณีนาด จากตารางกลุ่มตัวอย่างของวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้สวนมีทั้งหมด 120 คน กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน จำนวน 60 คน มีอายุเฉลี่ย 34.87 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อมาวิ่ง จำนวน 35 คน มีอายุเฉลี่ย 43.23 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.16 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อเพื่อชื่นชมกับธรรมชาติ ภูมิทัศน์ของเมือง จำนวน 11 คน มีอายุเฉลี่ย 24.45 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.16 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อเข้าชมพิพิธภัณฑ์ จำนวน 8 คน มีอายุเฉลี่ย 19.63 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.66 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ จำนวน 4 คน มีอายุเฉลี่ย 62.25 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.33 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้สวน ด้วยสถิติทดสอบ anova พบว่าความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันกับอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.000 ส่วนอายุกับวัตถุประสงค์ในการเข้าไปใช้สวนสาธารณะของอุทยานเบญจสิริ จากตารางกลุ่มตัวอย่างของวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้สวนมีทั้งหมด 119 คน กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 57 คน มีอายุเฉลี่ย 35.91 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.89 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อมาวิ่ง จำนวน 29 คน มีอายุเฉลี่ย 41.31 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.36 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อฟังดนตรีในสวนสาธารณะ จำนวน 17 คน มีอายุเฉลี่ย 20.82 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.28 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ จำนวน 13 คน มีอายุเฉลี่ย 30.31 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.92 กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาใช้สวนเพื่อชื่นชมกับธรรมชาติ ภูมิทัศน์ของเมือง จำนวน 3 คน มีอายุเฉลี่ย 34.00 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.52 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้สวน ด้วยสถิติทดสอบ ANOVA พบว่าความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันกับอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.005 ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะ

ค่าสถิติ	สวนรมณีนาด							อุทยานเบญจศิริ							รวม
	ชื่นชมกับธรรมชาติ ภูมิทัศน์ของเมือง	ฟังดนตรีในสวนสาธารณะ	นั่งเล่น เดินเล่น ปลูกต้นไม้	วิ่ง	เดินแถว โรบิต	ชมทัศนียภาพ	อื่น ๆ	รวม	ชื่นชมกับธรรมชาติ ภูมิทัศน์ของเมือง	ฟังดนตรีในสวนสาธารณะ	นั่งเล่น เดินเล่น ปลูกต้นไม้	วิ่ง	เดินแถว โรบิต	ชมทัศนียภาพ	
ค่าเฉลี่ย	24.45	0	34.87	43.23	38.50	19.63	62.25	34.00	20.82	35.91	41.31	1	0	0	30.31
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	15.44	0	18.652	13.812	12.021	3.503	10.935	26.88	10.126	17.805	18.764	0	0	0	19.293
จำนวน	11	0	60	35	2	8	4	120	3	17	57	29	0	0	13
ร้อยละ	9.166	0	50	29.16	1.66	6.66	3.33	100	2.52	14.28	47.89	24.36	0	0	10.92
F = 6.291								F = 3.944							
Sig. = 0.000								Sig. = 0.005							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคมในสวน

การมีสมาคนภายในสวน สามารถวัดได้ว่าเป็นปัจจัยในการเข้าใช้สวนหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนมีพรรณสนะที่ไม่มีความแตกต่างกัน โดยร้อยละ 93.3 ของสวนรมณีนาดและร้อยละ 90.08 ของอุทยานเบญจสิริที่ไม่มีสมาคนหรือกลุ่มกิจกรรมภายในสวน สำหรับร้อยละ 5 และร้อยละ 9.2 ของสวนรมณีนาดและอุทยานเบญจสิริที่มีกลุ่มกิจกรรมภายในสวนประกอบไปด้วย กลุ่มรำไทเก๊ก กลุ่มเพื่อนวิ่งและกลุ่มเดินแอโรบิก ของสวนรมณีนาดและกลุ่มวอลเลย์บอล กลุ่มบาสเก็ตบอล กลุ่มรำไทเก๊ก กลุ่มสเก็ตบอร์ด กลุ่มจักรยานผาดโผนและกลุ่มตะกร้อ ของอุทยานเบญจสิริ ดังในตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 แสดงการมีสมาคนหรือกลุ่มกิจกรรมของผู้ที่เข้าใช้สวน

การมีสมาคนหรือกลุ่มกิจกรรม	สวนรมณีนาด		อุทยานเบญจสิริ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	6	5.0	11	9.2
ไม่มี	112	93.3	109	90.8
ไม่ตอบ	2	1.7	0	0
รวม	120	100	120	100

4.4.3 ปัจจัยด้านกิจกรรมที่ทำในสวน

จากตารางที่ 4.11 แสดงวัตถุประสงค์ของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะในหัวข้อ 4.1 พบว่ากิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำในสวน เป็นแบบผ่อนคลายเป็นร้อยละ 60 ของสวนรมณีนาด และร้อยละ 75 ของอุทยานเบญจสิริที่ทำกิจกรรมออกกำลังได้แก่ การวิ่งและแอโรบิก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่แน่ชัดว่าทำเดี่ยวหรือทำเป็นกลุ่มเนื่องจากไม่มีในแบบสอบถามจึงไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่ากิจกรรมที่ทำในสวนเป็นปัจจัยในการเข้าใช้สวนหรือไม่

4.5 องค์ประกอบและสภาพของสวนสาธารณะ

องค์ประกอบและสภาพขององค์ประกอบภายในสวนสาธารณะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจที่จะเข้ามาใช้บริการของสวนสาธารณะ ดังนั้นในหัวข้อนี้เป็นการกล่าวถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบและสภาพขององค์ประกอบภายในสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ได้จากการทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน และจากการลงพื้นที่สำรวจของผู้ทำการวิจัย เพื่อที่จะให้ทราบว่าสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน มีองค์ประกอบและมีสภาพขององค์ภายในเป็นอย่างไร

4.5.1 องค์ประกอบและสภาพขององค์ประกอบสวนรมณีนาด

องค์ประกอบที่สำคัญในสวนรมณีนาดซึ่งเป็นสวนระดับชุมชน เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง โดยประกอบด้วย ช่องทางเดินหรือวิ่ง สนามหญ้าหรือสวนหย่อม ลานกีฬาหรือสถานที่ออกกำลังกาย ม้านั่ง อาคารเอนกประสงค์ จุดขายน้ำ ไฟฟ้าให้แสงสว่าง เป็นต้น อย่างไรก็ตามการสำรวจคุณภาพขององค์ประกอบเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากจะทำให้ผู้ใช้เกิดความปลอดภัยและการพักผ่อนอย่างแท้จริง จากตารางที่ 4.32 ที่แสดงองค์ประกอบภายในของสวนรมณีนาดพบว่าอยู่ในสภาพปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละระหว่าง 68 – 98 อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 25.8 เห็นว่า ม้านั่งและโต๊ะอยู่ในสภาพทรุดโทรม ในขณะที่ร้อยละ 19.2 บอกว่า ลานน้ำหรือสระว่ายน้ำอยู่ในสภาพทรุดโทรมซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจที่พบว่า รั้ว ประตู หรือขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อสะดวกในการดูแลและรักษาความปลอดภัยอยู่ในสภาพปานกลาง ที่จอตลอดไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวนทำให้ไม่อนุญาตให้เข้าไปในบริเวณสวนสาธารณะ ทั้งนี้เนื่องจากสวนรมณีนาดเป็นสวนสาธารณะที่มีพื้นที่น้อยจึงไม่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับทำพื้นที่จอตลอด ถนนทางเดินค่อนข้างทรุดโทรมบล็อกรที่ใช้ปูถนนบางจุดเป็นหลุมเป็นบ่อทำให้พื้นถนนบางแห่งไม่เรียบซึ่งอาจจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยสำหรับผู้เข้ามาออกกำลังกายด้วยการวิ่ง ดังแสดงในตารางที่ 4.32

ภาพที่ 4.1 แสดงสภาพภายในสวนรมณีนาถ

ตารางที่ 4.32 แสดงร้อยละของผู้เข้าใช้บริการสวนรมณีนาถที่มีต่อสภาพขององค์ประกอบ

ภายในสวน

องค์ประกอบ	มี/ไม่มี	สภาพขององค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ			จากแบบสำรวจ
		ทรุดโทรม (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ดี (ร้อยละ)	
1. รั้ว ประตู หรือขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อสะดวกในการดูแลและรักษาความปลอดภัย	/	12.5	85	2.5	ปานกลาง
2. ที่จอดรถที่เพียงพอสำหรับผู้เข้ามาใช้สวนและไม่ให้วิ่งเข้าไปในบริเวณของสวนสาธารณะ	/	9.2	90.8	0.8	ปานกลาง
3. สำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่	/	16.7	81.7	1.7	ปานกลาง
4. สนามเด็กเล่น	/	7.5	84.2	8.3	ปานกลาง
5. สวนสุขภาพ	/	10.8	81.7	7.5	ปานกลาง
6. ลานน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ	/	19.2	79.2	1.7	ปานกลาง
7. ม้านั่ง ใต้	/	25.8	68.3	5.8	ปานกลาง
8. สถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	/	3.3	95	1.7	ปานกลาง
9. ถนนทางเดิน	/	1.7	98.3	0	ปานกลาง
10. ไฟฟ้า	/	3.3	95.8	0.8	ปานกลาง

หมายเหตุ / มีองค์ประกอบนี้อยู่ภายในสวน

X ไม่มีองค์ประกอบนี้อยู่ภายในสวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.2 องค์ประกอบและสภาพขององค์ประกอบอุทยานเบญจสิริ

สภาพขององค์ประกอบภายในอุทยานเบญจสิริ พบว่า อยู่ในสภาพปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า รั้ว ประตู หรือขอบเขตอยู่ในสภาพปานกลาง (ร้อยละ 71.7) ที่จอดรถอยู่ในสภาพปานกลาง (ร้อยละ 94.2) สำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการของสวนสาธารณะ อยู่ในสภาพปานกลาง (ร้อยละ 70.8) กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อสนามเด็กเล่น สวนสุขภาพอยู่ในสภาพปานกลาง (ร้อยละ 84.2 และ 72.5) ตามลำดับ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อ ลานน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ ว่า อยู่ในสภาพปานกลาง (ร้อยละ 62.5) กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อ ม้านั่ง โต๊ะ อยู่ในสภาพปานกลาง (ร้อยละ 72.5) ไม่มีห้องอาบน้ำไว้ให้บริการ ห้องส้วมสาธารณะผู้ทำการวิจัยไม่ได้ใส่คำถามในส่วน ของห้องส้วมสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อถนนทางเดินว่าอยู่ในสภาพปานกลาง (ร้อยละ 90) กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อ ไฟฟ้าว่าอยู่ในสภาพปานกลาง (ร้อยละ 85) ไม่มีน้ำดื่มไว้ให้บริการ ไม่มี องค์ประกอบอื่น ๆ ภายในอุทยานเบญจสิริ จากการสำรวจอุทยานเบญจสิริ รั้ว ประตู อยู่ใน สภาพปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่าที่จอดรถในอุทยานเบญจสิริมีพื้นที่จอดรถน้อย สำนักงาน สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการของสวนสาธารณะนั้นๆพบว่าสำนักงานมีสภาพปานกลาง สนามเด็ก เล่น สวนสุขภาพ ลานน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ ม้านั่ง โต๊ะ พบว่าอยู่ในสภาพปานกลาง ไม่ พบว่ามีสถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มภายในบริเวณสวน ห้องอาบน้ำยกเว้นในส่วนของสระ ว่ายน้ำซึ่งจะต้องจ่ายเงินค่าเข้าไปใช้สระว่ายน้ำเท่านั้นถึงจะสามารถใช้ห้องอาบน้ำได้ ห้องส้วม สาธารณะ ถนนทางเดินและไฟฟ้า พบว่า อยู่ในสภาพปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 4.33

ภาพที่ 4.2 แสดงสภาพภายในอุทยานเบญจสิริ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.33 แสดงร้อยละของผู้เข้าใช้บริการอุทยานเบญจสิริต่อสภาพขององค์ประกอบภายในสวน

องค์ประกอบ	มี/ไม่มี	สภาพขององค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ			
		จากแบบสอบถาม			จากแบบสำรวจ
		ทรุดโทรม (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ดี (ร้อยละ)	
1. รั้ว ประตู หรือขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อสะดวกในการดูแลและรักษาความปลอดภัย	/	0	71.7	28.3	ปานกลาง
2. ที่จอดรถที่เพียงพอกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวนและไม่ให้วิ่งเข้าไปในบริเวณของสวนสาธารณะ	/	0	94.2	5.8	ปานกลาง
3. สำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการของสวนสาธารณะนั้นๆ	/	0.8	92.5	6.7	ปานกลาง
4. สนามเด็กเล่น	/	4.2	70.8	25	ทรุดโทรม
5. สวนสุขภาพ	/	0	72.5	27.5	ทรุดโทรม
6. ลานน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ	/	18.3	62.5	19.2	ปานกลาง
7. ม้านั่ง โต๊ะ	/	13.3	72.5	14.2	ปานกลาง
8. สถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	/	0	91.7	8.3	ปานกลาง
9. ถนนทางเดิน	/	2.5	90	7.5	ปานกลาง
10. ไฟฟ้า	/	7.5	85	7.5	ปานกลาง

หมายเหตุ / มีองค์ประกอบนี้อยู่ภายในสวน

X ไม่มีองค์ประกอบนี้อยู่ภายในสวน

สรุป

ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะเห็นว่าสภาพขององค์ประกอบภายในสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน อยู่ในสภาพปานกลาง แต่สำหรับการลงสำรวจสภาพองค์ประกอบภายในสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน ของผู้วิจัย นั้นพบว่าสภาพขององค์ประกอบภายในสวนบางชนิดมีความทรุดโทรมควรมีการซ่อมแซมเพื่อที่จะไม่ให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่เข้ามาใช้บริการของสวนสาธารณะ

4.6 แนวทางการดูแลและจัดการสวนสาธารณะ

ในส่วนนี้เป็นส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการดูแลสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน ประกอบไปด้วยข้อมูล 3 ส่วนด้วยกัน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและองค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าใช้ รัศมีการให้บริการ แนวคิดในการออกแบบสวนสาธารณะและการดูแลรักษา และข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการของสวนสาธารณะ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์หาว่าการบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลสวนสาธารณะมีผลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะหรือไม่ ดังมีเนื้อหาต่อไปนี้

4.6.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและองค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ พบว่า สวนรมณีนาถ มีสภาพรั้ว ประตูหรือขอบเขตที่ชัดเจนของสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น สวนสุขภาพ ลานกีฬาหรือสถานที่ออกกำลังกาย ม้านั่ง โต๊ะนั่ง ห้องส้วมสาธารณะ ถนนทางเดิน ป้อมยามหรือจุดตรวจ สัญลักษณ์และเครื่องหมายแสดงทิศทาง อยู่ในสภาพที่ดี ส่วนที่จอดรถ มีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ามาใช้สวน และสวนน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ ชุมอาหารและเครื่องดื่ม ห้องอาบน้ำ ไม่มีการจัดไว้ให้บริการ อุทยานเบญจสิริมีสภาพรั้ว ประตูหรือขอบเขตที่ชัดเจนของสวนสาธารณะ ลานกีฬาหรือสถานที่ออกกำลังกาย สวนน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ ม้านั่ง โต๊ะนั่ง ถนนทางเดิน สัญลักษณ์และเครื่องหมายแสดงทิศทาง ในสภาพที่ดี ส่วนที่จอดรถ มีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ามาใช้สวน สนามเด็กเล่น สวนสุขภาพชุมอาหารและเครื่องดื่ม ห้องส้วมสาธารณะ มีแต่อยู่ในระหว่างการขอจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างใหม่ และห้องอาบน้ำไม่มีแต่อยู่ในระหว่างการขอจัดสรรงบประมาณก่อสร้างใหม่

4.6.2 จำนวนผู้เข้าใช้ รัศมีการให้บริการและแนวคิดในการออกแบบสวนสาธารณะ

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าสวนรมณีนาถ หัวหน้าอุทยานเบญจสิริและหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการสวนและต้นไม้ ได้ให้ข้อมูลว่า ในแต่ละปีสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนได้มีการเก็บจำนวนผู้เข้าใช้สวน โดยเฉลี่ยสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริมีจำนวนผู้เข้าใช้ 2,000 – 2,500 คน/วัน ซึ่งข้อมูลที่ได้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไวสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการสัมภาษณ์มีความไม่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากสำนักสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ที่ได้มีการเก็บตัวอย่างไว้ กล่าวคือสวนรมณีนาถมีผู้เข้าใช้ 5,500 คน/วัน อุทยานเบญจสิริมีผู้เข้าใช้ 2,500 – 3,000 คน/วัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหัวหน้ากลุ่มผู้ดูแลสวนใช้วิธีคาดประมาณแต่สำนักสวนสาธารณะใช้วิธีเก็บจริงโดยการนับจำนวนผู้เข้าใช้สวน ด้านคนที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในรัศมีการให้บริการหรือไม่นั้น ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ไม่ทราบ เพราะไม่ได้มีการสอบถามผู้เข้าใช้สวน รัศมีการให้บริการ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ไม่ทราบว่าสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน มีรัศมีการให้บริการเท่าใด ความสามารถในการรองรับผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนสามารถรองรับได้ 3,000 คน/วัน แนวคิดในการออกแบบสวน หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการสวนและต้นไม้ สวนสาธารณะบางสวนมีการก่อสร้างมานานซึ่งบางครั้งไม่ได้มีการเก็บข้อมูลเอาไว้ว่าใช้แนวคิดใดในการออกแบบและสวนสาธารณะบางสวนกรุงเทพมหานคร ไม่ได้เป็นผู้จัดสร้างสวนสาธารณะแห่งนั้นเอง แต่มีหน่วยงานหรือองค์ของเอกชนจัดสร้างและมอบให้กรุงเทพมหานครเป็นผู้ดูแล จึงไม่ทราบว่าใช้แนวคิดใดในการออกแบบ การจัดวางรูปแบบกิจกรรมภายในสวนมีการกระจุกตัวกันหรือมีการกระจายของกิจกรรมทั่วบริเวณสวน สวนรมณีนาถ พบว่า ไม่ได้มีการกระจุกตัวของรูปแบบกิจกรรมภายในสวนเพราะได้มีการวางผังตั้งแต่เริ่มก่อสร้าง ให้สวนมีความต่อเนื่องของรูปแบบกิจกรรม เช่น โซนสวนสุขภาพ โซนสนามเด็กเล่น สนามบาสเกตบอล สนามสเกตบอร์ด ลานเอนกประสงค์ เป็นต้น ส่วนอุทยานเบญจสิริ พบว่า มีการกระจุกตัวของรูปแบบกิจกรรมภายในสวน เพราะเป็นสวนขนาดเล็กที่มีพื้นที่เพียง 29 ไร่

4.6.3 การดูแลรักษา

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าสวนรมณีนาถ หัวหน้าอุทยานเบญจสิริและหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการสวนและต้นไม้ พบว่าการดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องเล่นในการประกอบกิจกรรมนั้นจะมีการดูแลทุก 1 ครั้ง/สัปดาห์ ด้านการตัดหญ้า ตัดแต่งกิ่งไม้และพ่นยากำจัดวัชพืช สวนรมณีนาถจะทำ 1 ครั้ง/เดือน ส่วนอุทยานเบญจสิริจะขึ้นอยู่กับฤดูกาล โดยอย่างน้อยจะตัดหญ้า 2 ครั้ง/เดือน ตัดแต่งกิ่งไม้ 1 – 2 ครั้ง/เดือน ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมและทาสีสานามกีฬาใหม่ สวนรมณีนาถจะทำการซ่อมแซมหรือทาสีสานามกีฬาใหม่ 3 ครั้ง/ปี และอุทยานเบญจสิริจะทำการซ่อมแซมหรือทาสีสานามกีฬาใหม่ 1 ครั้ง/ปี ด้านการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสวนสาธารณะ ส่วนใหญ่เป็นการซ่อมบำรุงดูแลรักษาซึ่งแล้วแต่สภาพของสวน อุทยานเบญจสิริ ไม่มีการปรับปรุง มีเฉพาะการบำรุงรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.4 ปัญหาและอุปสรรค

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าสวนรมณีนาถ หัวหน้าอุทยานเบญจสิริและหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการสวนและต้นไม้ พบว่า นโยบายที่ใช้ในการเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ได้แก่ สวนรมณีนาถ มีนโยบายด้านการดูแลสวนให้มีความเขียวของต้นไม้และความสะอาดของพื้นที่ หัวหน้าอุทยานเบญจสิริ มีนโยบายโดยการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย การจัดกิจกรรมคนตรีในสวน แจกแผ่นพับ หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการสวนและต้นไม้ ทางสำนักสวนสาธารณะ ไม่ได้มีนโยบายโดยตรงในการเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามาใช้สวนสาธารณะแต่จะเป็นหน่วยงานอื่นมาขอใช้พื้นที่สวนสาธารณะในการจัดกิจกรรม เช่น โครงการคนตรีในสวนเป็นโครงการจากสำนักวัฒนธรรม เป็นต้น ด้านการประชาสัมพันธ์สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริได้มีการประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ตโดยผ่านทางเว็บไซต์ของกรุงเทพมหานครและจะมีการเปิดเสียงตามสายภายในสวนสาธารณะ ด้านการดูแลรักษาระบบความปลอดภัยภายในสวน สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน มีระบบรักษาความปลอดภัยโดยวิธีการจ้างเหมา ปัญหาที่พบภายในสวน สวนรมณีนาถจะพบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้คือ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสวน เช่น การสูบบุหรี่ ปัญหาเรื่องคนจรจัดเข้ามาใช้พื้นที่ ปัญหาเรื่องการไม่ทิ้งขยะลงในถังที่ขยะที่ทางสวนได้จัดไว้ให้ ปัญหาด้านนกพิราบ เป็นต้น ส่วนอุทยานเบญจสิริจะพบปัญหาเพียงด้านเดียวคือปัญหาด้านคนจรจัดเข้ามาใช้พื้นที่ หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการสวนและต้นไม้ กล่าวว่า ปัญหาส่วนใหญ่คือปัญหาด้านการยึดครองพื้นที่สวนสาธารณะบางแห่งมาใช้เป็นพื้นที่ส่วนตัวโดยมีการจับจองและเข้ามาใช้พื้นที่แห่งนั้นเป็นประจำห้ามไม่ให้ผู้อื่นเข้ามาใช้ร่วมกับตน อุปสรรคของการดำเนินงาน สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนมีอุปสรรคในการดำเนินงานคืออุปสรรคด้านบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอและมีการ โอนย้ายกันบ่อย ๆ ทำให้ระบบงานขาดความต่อเนื่อง ด้านงบประมาณที่ทางสวนได้รับ หัวหน้าสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนไม่ทราบเรื่องงบประมาณที่สวนแต่ละสวนจะได้รับ เพราะการจัดการด้านงบประมาณอยู่ที่ส่วนกลางคือสำนักสวนสาธารณะเป็นผู้จัดการ หัวหน้าสวนมีหน้าที่เพียงแจ้งไปยังสำนักสวนสาธารณะหากต้องการที่จะปรับปรุงหรือซ่อมแซมส่วนต่าง ๆ ที่อยู่ภายในสวน หรือด้านแรงงานที่เข้ามาดูแลสวนสำนักสวนสาธารณะก็เป็นผู้จัดจ้างและจัดสรรแรงงานให้มาดูแลสวนตามความเหมาะสมของขนาดของสวน ด้านงบประมาณเพิ่มเติมอื่น ๆ สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนไม่มีงบประมาณเพิ่มเติมอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน จะเห็นว่าสภาพขององค์ประกอบภายในสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน มีความแตกต่างกันมากเพราะสภาพขององค์ประกอบภายในอุทยานเบญจสิริมีความทรุดโทรม แต่กำลังอยู่ในการจัดจ้างซ่อมแซมปรับปรุงองค์ประกอบที่ทรุดโทรมนั้นให้มีสภาพที่สามารถใช้งานได้ ส่วนสภาพขององค์ประกอบภายในสวนรมณีนานั้น อยู่ในสภาพที่ดีสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ด้านจำนวนผู้เข้าใช้สวนสาธารณะนั้น ได้มีการนับจำนวนผู้ที่เข้าใช้บริการของสวนทั้ง 2 สวน และยังสามารถเพียงพอต่อการให้บริการสำหรับผู้ที่สนใจจะเข้าใช้บริการของสวนสาธารณะได้ทั้ง 2 สวน ด้านการบริหารจัดการ สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน มีการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงองค์ประกอบภายในสวนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดและสภาพขององค์ประกอบ ด้านการประชาสัมพันธ์สวน ทางสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน ได้มีการร่วมกันจัดกิจกรรมกับหน่วยงานอื่นหรือหน่วยงานอื่น ได้มาขอใช้พื้นที่ในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกได้รู้จักสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน และยังได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์กรุงเทพมหานคร ปัญหาที่พบในสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน คือ ปัญหาของคนจรจัดเข้ามาใช้พื้นที่ อุปสรรคในการปฏิบัติงาน ได้แก่ อุปสรรคด้านบุคลากรที่มีจำนวนน้อยและมีการสับเปลี่ยน โยกย้ายบ่อยทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่ต่อเนื่อง ทางด้านงบประมาณ สำนักสวนสาธารณะเป็นผู้จัดการด้านงบประมาณของสวนสาธารณะที่อยู่ในการดูแลทั้งหมดโดยการจัดจ้างและจัดสรรจำนวนแรงงานทั้งหมดลงไปตามสวนสาธารณะต่างๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่สวนสาธารณะนั้นๆ และในส่วนของกรเบิกจ่ายงบประมาณในการซ่อมบำรุง หัวหน้าสวนเป็นคนยื่นเสนอต่อสำนักสิ่งแวดล้อมเพื่อขอความเห็นชอบในการอนุมัติงบประมาณในการนำมาซ่อมบำรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน กรณีศึกษา สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ มีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยทางด้านพฤติกรรมการเดินทาง ทักษะการที่มีต่อสภาพทางกายภาพของสวน องค์ประกอบและสภาพขององค์ประกอบภายในสวน การดูแลและบำรุงรักษาพื้นที่ภายในสวน กิจกรรมที่ใช้ในการพักผ่อน มีผลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนหรือไม่ โดยในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ ประการแรก ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะที่มีต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะ ประการที่สอง ศึกษาปัจจัยการเข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน ประการที่สาม ศึกษาสภาพและองค์ประกอบของสวนสาธารณะและแนวทางการบริหารจัดการของสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน และประการที่สุดท้าย เสนอแนะแนวทางให้เกิดการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ทั้งจากข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ ที่ได้จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 450 ชุด และทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล โดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เข้าใช้สวนและกลุ่มที่อาศัยอยู่ในรัศมีการให้บริการแต่ไม่เข้าใช้สวน ของทั้ง 2 สวน คือ สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์ได้ดังนี้คือ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในส่วนของการสรุปการวิจัยประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ สภาพสังคม เศรษฐกิจ พฤติกรรมการเดินทางเข้ามาใช้สวน ทักษะการที่มีต่อสภาพทางกายภาพของสวน และทัศนคติที่มีต่อสภาพขององค์ประกอบภายในสวน ซึ่งรายละเอียดสามารถดูได้จากตารางที่ 5.1

5.1.1 สภาพเศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติของผู้ที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน

5.1.1.1 ลักษณะทั่วไปของประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถส่วนใหญ่มีสถานภาพ โสดและกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนมีสถานภาพ โสดและสมรสในจำนวนที่เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาถึงมัธยมศึกษาและอื่น ๆ การประกอบอาชีพพบว่าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง/ลูกจ้าง/อื่นๆ อายุเฉลี่ยและรายได้เฉลี่ย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถมีอายุเฉลี่ย 36.31 ปี มีรายได้เฉลี่ย 10,645 บาทและกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริมีอายุเฉลี่ย 34.71 ปีและมีรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ย 11,603 บาท

5.1.1.2 พฤติกรรมการเดินทางของกลุ่มผู้เข้าใช้สวน

การเดินทางเข้ามาใช้สวน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาใช้สวนด้วยระบบขนส่งสาธารณะ ความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่เข้ามาใช้สวนกับเพื่อน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่เข้ามาใช้สวนเพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมประเภทผ่อนคลาย ความถี่ในการเข้าใช้สวนพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถส่วนใหญ่มีความถี่ในการเข้าใช้สวน 1 – 2 ครั้ง/เดือนและกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่มีความถี่ในการเข้าใช้สวน 1 – 2 ครั้ง/สัปดาห์ การมีสมาคมหรือกลุ่มกิจกรรมพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่ไม่มีสมาคมหรือกลุ่มกิจกรรม เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาใช้สวนพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาใช้สวนเฉลี่ย 25.84 นาที มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางรวมถึงค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจกรรมภายในสวนเฉลี่ย 67.33 บาทและกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาใช้สวนเฉลี่ย 33.29 นาที มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางรวมถึงค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจกรรมภายในสวนเฉลี่ย 138.57 บาท

5.1.1.3 ทักษะคติของกลุ่มผู้เข้าใช้สวนสาธารณะที่มีต่อลักษณะทางกายภาพของสวน

ด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนที่มีต่อลักษณะทางกายภาพของสวน ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อลักษณะทางกายภาพของสวนอยู่ในระดับมาก ยกเว้นทัศนคติด้านการมีพื้นที่บางส่วนเป็นจุดลับตาข่ายต่อการเกิดอาชญากรรม จำนวนทางเข้า – ออก ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถที่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.1.4 ลักษณะทั่วไปของประชากรจากกลุ่มผู้ไม่เข้าใช้สวน

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในรัศมีการให้บริการของสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนแต่ไม่เข้าใช้สวน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาถส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาถส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนมีระดับการศึกษาดำกกว่ามัธยมศึกษาถึงมัธยมศึกษา การประกอบอาชีพพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้รมณีนาถส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานเรียนหรือนักศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นเอกสารทาสวนเสาะหาไร่เพื่อการศึกษาศึกษาแทนนี้ ไม่น่าเชื่อแต่เห็นไปเซปรีเซชันด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง/ลูกจ้าง/อื่นๆ อายุเฉลี่ยและรายได้เฉลี่ย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถมีอายุเฉลี่ย 36.64 ปี มีรายได้เฉลี่ย 9,354.9 บาทและกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริมีอายุเฉลี่ย 34.5 ปีและมีรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ย 9,083.65 บาท

5.1.1.5 ปัจจัยในการเลือกวิธีการพักผ่อนของผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะ

วิธีการพักผ่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาถส่วนใหญ่พักผ่อนด้วยการดูหนัง ฟังเพลง ดูละคร และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่พักผ่อนด้วยการออกกำลังกาย สถานที่ที่ใช้ในการพักผ่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนรมณีนาถส่วนใหญ่ไปพักผ่อนที่ห้างสรรพสินค้าและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่พักผ่อนอยู่ที่บ้านหรือแถวบ้าน วิธีการเดินทางไปพักผ่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่อยู่ที่บ้านไม่ได้เดินทางออกไปไหนและกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สาธารณะทั้ง 2 สวนไม่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนสาเหตุหลักคือไม่ชอบออกกำลังกายและเข้าใช้บริการสวนสาธารณะแห่งอื่น กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนรมณีนาถมีระยะทางจากบ้านถึงสวนเฉลี่ย 9.97 กิโลเมตร และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริมีระยะทางจากบ้านถึงสวนเฉลี่ย 5.96 กิโลเมตร หากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนจะเข้าใช้หรือไม่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนส่วนใหญ่จะไม่เข้าใช้สวนหากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

5.1.2 ปัจจัยในการเข้าใช้สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ

5.1.2.1 ความสัมพันธ์ของลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการเดินทาง

ผลการศึกษา พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับผู้ที่เดินทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเพศชายนิยมเข้ามาใช้สวนเพียงคนเดียวส่วนเพศหญิงนิยมเข้ามาใช้สวนกับเพื่อนอายุกับผู้เดินทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนเพียงคนเดียว เข้ามาใช้สวนกับครอบครัวและเข้ามาใช้สวนกับเพื่อน จะอยู่ในช่วงอายุ 25 – 48 ปี ซึ่งอยู่ในวัยผู้ใหญ่ ด้านอายุกับกิจกรรมที่เข้ามาใช้ภายในสวนสาธารณะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาประกอบกิจกรรมทุกประเภทอยู่ในวัยผู้ใหญ่ จะอยู่ในช่วงอายุ 20 – 63 ปี ด้านอายุกับวิธีการเดิน

ทางเข้ามาใช้สวน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาใช้สวน โดยระบบขนส่งสาธารณะ จะมีอายุเฉลี่ย 35.77

สถานภาพกับผู้ที่เดินทางเข้ามาใช้สวนร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดนิยมเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับเพื่อน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส นิยมเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะกับครอบครัว

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนรวมทั้งค่าประกอบกิจกรรมภายในสวนพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาอื่นๆ ใช้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนรวมทั้งค่าประกอบกิจกรรมภายในสวนเฉลี่ย 49.51 บาท

อาชีพมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาใช้สวนรวมถึงการประกอบกิจกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง/ลูกจ้าง/อื่นๆ มีค่าใช้จ่ายการเดินทางเข้ามาประกอบกิจกรรมรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจกรรมภายในสวนเฉลี่ย 43.38 บาท อาชีพมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเดินทางเข้ามาใช้สวน/เดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการเข้าใช้สวนสาธารณะ/สัปดาห์และเดือน มากที่สุดคืออาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง/ลูกจ้าง/อื่นๆ เฉลี่ย 0.27 ครั้ง/สัปดาห์และเฉลี่ย 1.24 ครั้ง/เดือน

รายได้ รายได้มีความสัมพันธ์กับวิธีการเดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาใช้สวนสาธารณะ โดยระบบขนส่งสาธารณะมีรายได้เฉลี่ย 10236.84 บาท

5.1.2.2 ความสัมพันธ์ของลักษณะประชากรกับทัศนคติของผู้เข้าใช้สวน

เพศมีทัศนคติต่อสภาพทางกายภาพของสวนดังนี้ ความเหมาะสมของที่ตั้งสวนสาธารณะ การประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้รับรู้ การมีกิจกรรมตอบสนองความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ ความหลากหลายด้านกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ การมีจุดพักผ่อนใช้พบปะพูดคุย การจัดการดูแลที่ดี

สถานภาพมีทัศนคติต่อสภาพทางกายภาพของสวนดังนี้ ความราบเรียบปลอดภัยของเส้นทาง การประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้รับรู้ การมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง การมีพื้นที่บางส่วนเป็นจุดลับสายตาต่อการเกิดอาชญากรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพมีทัศนคติต่อสภาพทางกายภาพของสวนคือ การมีการรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง

5.1.2.3 ความสัมพันธ์ของความต้องการให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสวนกับการตัดสินใจเข้าใช้สวน

ความต้องการให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสวนสาธารณะแล้วจะทำให้เกิดการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะเพิ่มขึ้น พบว่าหากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสวนสาธารณะแล้วก็จะทำให้ผู้ที่ไม่เข้าใช้สวนตัดสินใจที่จะไม่เข้าใช้สวนตามเดิมดังนั้นจึงควรพิจารณาแนวนโยบายทางด้านอื่นเพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่ไม่เข้าใช้สวนตัดสินใจเข้าใช้สวนเพิ่มมากขึ้น

5.1.3 องค์ประกอบและสภาพของสวนรมณีนาดและอุทยานเบญจสิริ

องค์ประกอบและสภาพขององค์ประกอบภายในสวน ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะมีความเห็นว่าองค์ประกอบภายในสวนมีเกือบครบและอยู่ในสภาพปานกลางก็ยังมีสภาพที่ยังสามารถใช้ในการประกอบกิจกรรมได้ ส่วนที่ขาดไปของทั้ง 2 ได้แก่จุดบริการน้ำดื่มซึ่งภายในสวนไม่มีจุดบริการน้ำดื่มไว้บริการแก่ผู้ที่เข้ามาใช้สวนเลย ส่วนที่สวนรมณีนาดไม่มีไว้บริการแก่ผู้ที่เข้ามาใช้สวนคือซุ้มขายอาหารและเครื่องดื่ม จากการสำรวจของผู้ทำวิจัยเองพบว่าองค์ประกอบบางอย่างของอุทยานเบญจสิริอยู่ในสภาพที่ทรุดโทรมแต่จากการสัมภาษณ์หัวหน้าอุทยานเบญจสิริทำให้ทราบว่าองค์ประกอบดังกล่าวกำลังอยู่ในช่วงจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมปรับปรุง

5.1.4 การดูแลรักษา/ปัญหาและอุปสรรค

5.1.4.1 จำนวนผู้เข้าใช้ รัศมีการให้บริการและแนวคิดในการออกแบบสวนสาธารณะ

สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนได้มีการเก็บจำนวนผู้เข้าใช้ในแต่ละวัน สวนรมณีนาดมีผู้เข้าใช้เฉลี่ย 2,000 คน/วัน และอุทยานเบญจสิริมีผู้เข้าใช้เฉลี่ย 2,000 – 2,500 คน/วัน ซึ่งสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนยังสามารถรองรับได้ ด้านรัศมีการให้บริการหัวหน้าสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนไม่ทราบว่าสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนมีรัศมีการให้บริการเท่าใด การออกแบบสวน สวนรมณีนาดมีการกระจายของรูปแบบกิจกรรมโดยรอบสวนไม่มีการกระจุกตัวของรูปแบบกิจกรรมไว้จุดใดจุดหนึ่ง อุทยาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เบญจสิริรูปแบบกิจกรรมภายในสวนมีการกระจุกตัวเพราะพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัดทำให้ไม่สามารถกระจายรูปแบบกิจกรรมให้กระจายไปทั่วสวนได้

ตารางที่ 5.1 แสดงการสรุปผลของสวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ

ตัวแปร	สวนรมณีนาถ		อุทยานเบญจสิริ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะทั่วไปของประชากร				
- เพศ	หญิง(67)	55.8	หญิง(62)	51.7
- สถานภาพ	โสด(62)	51.6	เท่ากัน(60)	50
- ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษา(57)	46.7	มัธยมศึกษา(31)	36.7
- อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา(41)	34.2	นักเรียน/นักศึกษา (50)	41.7
- รายได้	10,642 บาท		11,603 บาท	
พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ				
- พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง	ขนส่งสาธารณะ	48.3	ขนส่งสาธารณะ(70)	58.3
- ผู้ที่เข้ามาใช้สวนร่วมด้วย	(57)		เพื่อน(57)	47.5
- เวลาที่ใช้ในการเดินทาง	เพื่อน(53)	45.8	33.29	
- ความถี่ในการเดินทางเข้ามาใช้/สัปดาห์	1.89		2.43	
- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางรวมทั้งค่าประกอบ กิจกรรมภายในสวน	67.33		138.57	
- วัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาใช้สวน	นั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน(60)	50	นั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน(57)	47.5
ทัศนคติที่มีต่อสภาพทางกายภาพ				
- บรรยากาศของเส้นทางจากบ้านถึง สวนสาธารณะ	กลาง(91)	75.8	มาก(87)	72.5
- ความร่มรื่นของเส้นทางเดินเท้า	มาก(97)	80.8	มาก(108)	90
- ความกว้างของทางเท้า	มาก(93)	77.5	มาก(115)	92.5
- เส้นทางมีความราบเรียบและปลอดภัย	มาก(96)	80	มาก(117)	97.7
- ความเหมาะสมของที่ตั้งสวนสาธารณะ	มาก(84)	70	มาก(117)	97.5
- มีการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้รับรู้	มาก(67)	55.8	มาก(102)	85
- สวนสาธารณะมีความน่าสนใจ	มาก(100)	83.3	มาก(93)	77.5
- มีการแจ้งเวลาเปิด – ปิดที่แน่นอน	มาก(106)	88.3	มาก(97)	80.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ตัวแปร	สวนรมณีนาถ		อุทยานเบญจสิริ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- มีกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ	มาก(87)	72.5	มาก(116)	96.7
- ความจำเจด้านกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ	มาก(90)	75	มาก(94)	78.3
- ไม่ค่อยมีจุดที่พิักเพื่อใช้ในการพบปะพูดคุย	มาก(99)	82.5	มาก(91)	75.8
- การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสวนสาธารณะ	มาก(103)	85.8	มาก(96)	80
- การจัดการดูแลที่ดี	มาก(101)	84.2	มาก(97)	80.8
- มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง	มาก(67)	55.8	มาก(100)	83.3
- พื้นที่สวนบางส่วนเป็นจุดลี้ภัยตายง่ายต่อการก่ออาชญากรรม	ปานกลาง(56)	46.7	มาก(116)	96.7
- ตำแหน่งของทางเข้า- ออก	มาก(84)	70	มาก(111)	92.5
- จำนวนของทางเข้า- ออก	มาก(83)	69.2	มาก(119)	99.2
- การดูแลของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ	มาก(65)	54.2	มาก(119)	99.2
ทัศนคติที่มีต่อสภาพองค์ประกอบภายในสวน				
- รั้ว ประตู หรือขอบเขตที่ชัดเจน	ปานกลาง(102)	85	ปานกลาง(87)	71.7
- ที่จอดรถที่เพียงพอกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวน	ปานกลาง(109)	90.8	ปานกลาง(114)	94.2
- สำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่ดำเนินการของสวนสาธารณะนั้นๆ	ปานกลาง(99) ปานกลาง(102)	81.7 84.2	ปานกลาง(111) ปานกลาง(85)	92.5 70.8
- สนามเด็กเล่น	ปานกลาง(99)	81.7	ปานกลาง(87)	72.5
- สวนสุขภาพ	ปานกลาง(96)	79.2	ปานกลาง(75)	62.5
- ลานน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ	ปานกลาง(82)	68.3	ปานกลาง(87)	72.5
- ม้านั่ง โต๊ะ	ปานกลาง(114)	95	ปานกลาง(110)	91.7
- สถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	ปานกลาง(118) ปานกลาง(114)	98 95	ปานกลาง(108) ปานกลาง(102)	90 85
- ถนนทางเดิน	ไม่มีน้ำดื่มให้บริการ		ไม่มีน้ำดื่มให้บริการ	
- ไฟฟ้า	ให้บริการ			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 แนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะ

5.2.1 ผู้เข้าใช้

- กลุ่มอายุกับกิจกรรมในสวนสาธารณะ จากการเก็บแบบสอบถามพบว่ากิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะมีความแตกต่างกันตามกลุ่มอายุ กล่าวคือ กลุ่มวัยรุ่นเข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทผ่อนคลายซึ่งแตกต่างจากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนของปัจจัยด้านอายุที่พบว่ากลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทใช้กำลังเป็นวัยที่ต้องการพื้นที่เพื่อใช้เล่นเกมส่ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มผู้สูงอายุเข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทผ่อนคลายซึ่งสอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมที่พบว่ากลุ่มผู้สูงอายุเป็นวัยที่ต้องการความสงบและพบปะพูดคุย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่กลุ่มวัยทำงานเข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทใช้กำลัง โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทผ่อนคลาย ทำให้ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทผ่อนคลายเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าใช้สวนสาธารณะควรปรับปรุงดูแลรักษาองค์ประกอบต่าง ๆ ในสวนสาธารณะเพื่อให้สอดคล้องกับช่วงอายุของผู้เข้าใช้สวนสาธารณะ

5.2.2 การบริหารจัดการสวนสาธารณะ

- เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจต้องร่วมมือกับนักพัฒนาชุมชน นักจิตวิทยาและชุมชน โดยรอบเพื่อลดจำนวนคนจรจัดที่เข้ามาใช้พื้นที่สวนสาธารณะเพื่ออยู่อาศัยให้ออกไปจากพื้นที่ เพื่อจะเป็นการเพิ่มจำนวนผู้เข้าใช้สวนสาธารณะ

- เพิ่มการบริการร่วมกันระหว่าง โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อพัฒนากิจกรรมและการปรับปรุงองค์ประกอบที่สอดคล้องวัตถุประสงค์ของทั้ง 3 ภาคส่วน เป็นการสร้างความร่วมมือและการเล็งเห็นคุณค่าของสวนสาธารณะ

- สวนสาธารณะควรจัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าใช้สวนสาธารณะเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของของผู้เข้าใช้อย่างแท้จริง

- จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสวนสาธารณะ พบว่า ไม่ทราบหลักการออกแบบสวนสาธารณะแต่จากการสำรวจพบว่า อุทยานเบญจสิริมีการออกแบบแบบกระจุกตัวและสวนรมณีนาถมีการออกแบบแบบการกระจายตัวของรูปแบบกิจกรรมตามพื้นที่ต่างๆภายในสวนสาธารณะซึ่งเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ในทางด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อยึดหลักการออกแบบที่ดีควรมีการออกแบบกระจายการใช้พื้นที่อย่างทั่วถึง ดังนั้นอุทยานเบญจสิริควรมีการปรับปรุงออกแบบสวนให้มีการใช้พื้นที่แบบกระจายซึ่งอาจดึงดูดให้คนมาใช้สวนเพิ่มมากขึ้น

5.2.3 การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์

- มีการจัดกิจกรรมขึ้นภายในสวนสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดการแข่งขันและมีการมอบรางวัลเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาใช้สวนสาธารณะเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนคนไหนทั่วไปได้รู้จักสวนสาธารณะเพิ่มมากขึ้นด้วย

- รณรงค์โดยการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่อยู่ในรัศมีการให้บริการของสวนสาธารณะให้ทราบว่าภายในสวนมีการให้บริการอะไรบ้าง เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในรัศมีการให้บริการได้ทราบว่าภายในสวนมีกิจกรรมอะไรให้เลือกเข้าไปประกอบกิจกรรมได้

5.3 สรุปประเด็นจำนวนผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันของทั้ง 2 สวน

1. ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น เพศหญิงเป็นเพศที่เข้ามาใช้มากที่สุด กลุ่มผู้เข้าใช้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั้ง 2 สวน มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา เป็นต้น แต่จะมีสวนที่ต่างกันคือรายได้ของผู้ที่เข้าใช้สวนที่มีความต่างกันเพียงเล็กน้อย ซึ่งในส่วนนี้อาจเป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเข้าใช้สวนที่ต่างกัน

2. ลักษณะทางกายภาพภายนอกสวนสาธารณะ การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบสวนสาธารณะทั้ง 2 สวน มีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ต่างกันโดยลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของสวนรมณีนาถส่วนใหญ่จะเป็นเขตอนุรักษ์เมืองเก่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภัตตาคารต่าง ๆ เขตพระราชวังและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ประเภทแบบผสมกล่าวคืออาคารด้านล่างทำการค้าขายชั้นบนเป็นที่อยู่อาศัย ส่วนลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของอุทยานเบญจสิริส่วนใหญ่จะเป็นเขตธุรกิจ การค้าและการบริการ การทูต และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ส่งผลให้มีการเข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนที่ต่างกัน กล่าวคือสวนรมณีนาถสามารถรองรับการให้บริการของชุมชนโดยรอบได้เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและอนุรักษ์ ในขณะที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุทยานเบญจสิริตั้งอยู่บริเวณย่านศูนย์การค้า การบริการซึ่งไม่ได้รองรับความต้องการของชุมชน นอกจากนี้ต้องใช้เวลาในการเดินทางมากกว่า 30 นาที ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นอุทยานเบญจสิริอาจไม่เหมาะสมในการเป็นส่วนสาธารณะระดับชุมชนอาจเป็นเพียงแค่จุดพักผ่อนของคนทำงานน่าจะเป็นที่ตั้งที่เหมาะสมกว่า

3. ระบบคมนาคมขนส่งโดยรอบสวนรมณีนาดเข้าใช้ได้โดยระบบถนนวิธีเดินทางที่นิยมคือรถประจำทาง ในขณะที่อุทยานเบญจสิริสามารถเข้าถึงได้ทั้งระบบถนนและระบบรางคือรถไฟฟ้า BTS อาจไม่ได้เป็นแรงจูงใจในการเดินทางเข้าไปใช้สวนสาธารณะเนื่องจากทำให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าไปใช้สวนสาธารณะสูงขึ้น

4. รัศมีการให้บริการ ตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วสวนสาธารณะระดับชุมชนควรมีรัศมีการให้บริการ 3-8 กิโลเมตร (เกณฑ์ของกองสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร) แต่จากแบบสอบถามพบว่าผู้ใช้อุทยานเบญจสิริใช้ระยะทาง 5.96 กิโลเมตร อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่ผู้ใช้สวนรมณีนาดก็เกินเกณฑ์มาตรฐานเช่นกัน อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบรัศมีการให้บริการกับเกณฑ์อื่น ๆ เช่น Chicago พบว่า รัศมีการให้บริการของทั้ง 2 สวน เกินเกณฑ์มาตรฐานของต่างประเทศ (Chicago) (2.5กม.) และของกรมโยธาธิการและผังเมือง (2.4 กิโลเมตรเท่านั้น)

5. ทักษณคดีต่อสภาพทางกายภาพของสวนผู้เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนมีทัศนคติไปในทิศทางเดียวกันคือมีระดับความพึงพอใจมากต่อสภาพทางกายภาพของสวน ซึ่งปัจจัยทางด้านทัศนคติอาจไม่ส่งผลให้ผู้เข้าใช้อุทยานเบญจสิริน้อยกว่าสวนรมณีนาด

6. องค์ประกอบภายในสวนสาธารณะระดับชุมชนของทั้ง 2 สวน พบว่า มีองค์ประกอบครบตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น มีสนามกีฬากลางแจ้ง ลานเอนกประสงค์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ไฟฟ้า ม้านั่ง ชุมนชายของ เป็นต้น แต่อุปกรณ์บางอย่างอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม โดยเฉพาะอุปกรณ์ที่อยู่ในอุทยานเบญจสิริอยู่ในสภาพที่ทรุดโทรมมากกว่าสวนรมณีนาดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เข้าใช้อุทยานเบญจสิริมีจำนวนน้อยกว่าสวนรมณีนาด

7. การดูแลอุปกรณ์เครื่องเล่นภายในสวนสาธารณะทั้ง 2 สวนจะมีการดูแลอุปกรณ์เครื่องเล่น 1 ครั้ง/สัปดาห์ การตัดแต่งกิ่งไม้กำจัดวัชพืชของสวนรมณีนาดจะมีการตัดแต่งกิ่งไม้และกำจัดวัชพืช 1 ครั้ง/เดือน ส่วนอุทยานเบญจสิริมีการตัดหญ้า 2 ครั้ง/เดือนและตัดแต่งกิ่งไม้ 1 – 2 ครั้ง/เดือน การดูแลรักษาสนามกีฬา สวนรมณีนาดมีการปรับปรุงซ่อมแซมสนามกีฬา 3 ครั้ง/ปี ส่วนอุทยานเบญจ

สิทธิการปรับปรุงซ่อมแซม 1 ครั้ง/ปี โดยส่วนใหญ่จะเป็นการซ่อมแซม บำรุงรักษาซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพของสวนเท่านั้น ไม่ได้มีการปรับปรุงแต่อย่างใด

8. ด้านนโยบายในการเชิญชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้ามาใช้สวนเพิ่มขึ้น โดยมีนโยบายทำให้พื้นที่ที่มีความเขียวของต้นไม้และความสะอาดของพื้นที่ให้มีความน่าเข้าใช้ การจัดให้มีเสียงตามสายภายในสวน แจกแผ่นพับและให้หน่วยงานอื่นเข้ามาใช้พื้นที่ในการประกอบกิจกรรม เช่น มหกรรมดนตรีในสวน ใช้พื้นที่ในการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ งานวันลอยกระทง เป็นต้น

9. งบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการสวน สวนสาธารณะที่อยู่ในการดูแลของสำนักสวนสาธารณะ กรุงเทพมหานคร สำนักสวนสาธารณะจะเป็นผู้ดูแลงบประมาณและนโยบายในการบริหารจัดการทั้งหมด หัวหน้าสวนสาธารณะแต่ละสวนมีหน้าที่เพียงปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายที่สำนักงานสวนสาธารณะได้กำหนดไว้เท่านั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสวน สวนสาธารณะทั้ง 2 สวนมีปัญหาที่เหมือนกันคือ ปัญหาเรื่องคนจรจัดเข้าไปใช้พื้นที่ แต่สวนรมณีนาดจะมีปัญหาด้านนกพิราบเข้ามาอาศัยอยู่ในสวน ปัญหาด้านการปฏิบัติงานคือปัญหาเรื่องความไม่เพียงพอของบุคลากรและมีการโยกย้ายที่บ่อยจนทำให้ระบบงานขาดความต่อเนื่อง

5.4 ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาประกอบกิจกรรมแบบผ่อนคลายเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทใช้กำลังจะเข้ามาประกอบกิจกรรมเสร็จแล้วกลับเสีย ทำให้ไม่สามารถเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาประกอบกิจกรรมแบใช้กำลังได้

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 0 – 9 ปี เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องมีผู้ปกครองเป็นผู้พาเข้ามาใช้สวน ซึ่งจากการลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามไม่พบกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 0 – 9 ปี ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 0 – 9 ปี ที่เข้าใช้อุทยานเบญจสิริจะเป็นชาวต่างชาติที่เข้ามาพักอาศัยอยู่แถวนั้น

5.5 ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ในการเก็บแบบสอบถามกลุ่มผู้ไม่เข้าใช้สวนจะเก็บปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้ไม่เข้าใช้สวน ไม่ได้เก็บในสวนทัศนคติอะไรที่มีต่อสวนซึ่งอาจจะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจไม่เข้าใช้สวน

2. ควรมีการเก็บกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาประกอบกิจกรรมประเภทใช้กำลังด้วย เพื่อที่จะได้ความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

3. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้เข้าใช้สวนสาธารณะ และกลุ่มผู้ไม่เข้าใช้สวนสาธารณะในด้านแรงจูงใจในการเข้าใช้และไม่เข้าใช้

4. การศึกษาพฤติกรรมการเข้าใช้สวนสาธารณะในระดับอื่น เช่น สวนสาธารณะระดับย่าน สวนสาธารณะระดับเมืองจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการในการวางแผนการพัฒนา

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.2552 [online] Available: http://www.dopa.go.th/cgi-bin/people2_stat.exe?YEAR=51&LEVEL=1&PROVINCE=10%23%A1%C3%D8%A7%E0%B7%BE%C1%CB%D2%B9%A4%C3&DISTRICT=&TAMBON=
- กรมอนามัย [online] Available: <http://advisor.anamai.moph.go.th/news/061204.html>
- กลุ่มงานมาตรฐาน สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง.2546 “เกณฑ์ด้านผังเมือง หมวดบริการสังคม เรื่อง สวนสาธารณะ สนามกีฬา ห้องสมุด และพิพิธภัณฑสถาน”
- กองงานสวนสาธารณะ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร [online] Available: <http://203.155.220.217/office/ppdd/publicpark/thai/organization/history1.htm>
- ยุติพงษ์ อินรัตน์. 2541 “การศึกษาเพื่อใช้สวนสาธารณะของเมืองพัทยา กรณีศึกษา สวนชายหาดเมืองพัทยา” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- นิคุบล คล่องเวสสะ.2532 “เอกสารประกอบการสอน วิชาการวางแผน และออกแบบสวนสาธารณะในเมือง” โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
- บทความเรื่ององค์ความรู้ พัฒนาตนเอง [online] Available: <http://www.novabizz.com/NovaAce/>
- ปริญญา ฉายแสง. 2540 “ความสัมพันธ์ระหว่างความพอใจของผู้ใช้สวนกับพื้นที่ใช้งานในสวนสาธารณะระดับชุมชน กรณีศึกษา สวนรมณีนาถและอุทยานเบญจสิริ”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการออกแบบชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ราณี อิศัยกุล.2544 “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว” สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร
- สุรศักดิ์ ภูวะปัจฉิม.2548 “การศึกษาและพัฒนาสวนสาธารณะระดับชุมชนพิเศษเฉพาะ กรณีศึกษา: โครงการปรับปรุงบริเวณป้อมพระสุเมรุ (สวนสันติชัยปราการ)”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร.2547 “ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการผังเมือง” กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กองงานสวนสาธารณะ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร [online] Available:

<http://203.155.220.217/office/ppdd/publicpark/thai/organization/history1.htm>

อาชัญญา รัตนอุบล และคณะ.2548 “การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต: สวนสาธารณะ” สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

อมรรัตน์ กฤตยานวัช.2526 “การศึกษาเพื่อวางแนวทางจัดหาสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครในแง่ของผังเมือง”.ปริญาการผังเมืองมหาบัณฑิต ภาควิชาผังเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เอี่ยมพร วิสมหมาย. (2527) “สวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ” กรุงเทพฯ : ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The City of San Diego American’s Finest City [online] Available : <http://www.sandiego.gov/park-and-recreation/general-info/prstand.shtml>

Sheffield City Council [online] Available: <http://www.sheffield.gov.uk/out--about/parks-woodlands--countryside/parks/parks-maintenance/parks-maintenance-standards>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้ที่มีหน้าที่ดูแลสวนสาธารณะทั้งสองแห่ง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและองค์ประกอบภายในสวน

- อุปกรณ์สำหรับประกอบกิจกรรมนันทนาการภายในสวนสาธารณะของท่านมีหรือไม่และสภาพเป็นอย่างไรบ้าง

1. รั้ว ประตูหรือขอบเขตที่ชัดเจนของสวนสาธารณะ
2. ที่จอดรถที่เพียงพอกับจำนวนของคนที่เขามาใช้
3. สนามเด็กเล่น
4. สวนสุขภาพ
5. ลานกีฬาหรือสถานที่ออกกำลังกาย เช่น สนามกีฬาเอนกประสงค์ สนามเปตอง สนามตะกร้อ เป็นต้น
6. สวนน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ
7. ม้านั่ง โต๊ะนั่ง
8. ชุมน้ำดื่มและเครื่องดื่ม
9. ห้องอาบน้ำ
10. ห้องส้วมสาธารณะ
11. ถนนทางเดิน
12. ป้อมยามหรือจุดตรวจ
13. สัญลักษณ์และเครื่องหมายแสดงทิศทาง

- ในแต่ละปีในสวนสาธารณะของท่าน ได้มีการเก็บจำนวนคนที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะหรือไม่.....เป็นจำนวนเท่าใดในปีที่ผ่านมาหรือย้อนหลัง 5 – 10 ปี.....และท่านทราบหรือไม่ว่าในแต่ละปีจำนวนคนที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะมีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง.....เพราะอะไร.....ส่วนมากคนที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะของท่านจะเป็นคนที่อยู่ภายในหรือภายนอกรัศมีการให้บริการสวนสาธารณะของท่าน.....เพราะอะไร.....

- รัศมีการให้บริการสวนของท่านครอบคลุมรัศมีการให้บริการเท่าใด
.....กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สวนสาธารณะที่อยู่ในการดูแลของท่านสามารถรับคนที่เข้ามาใช้บริการสูงสุดได้
จำนวนเท่าใด/วัน.....

- สวนของท่าน ได้มีแนวคิดในการออกแบบสวนในลักษณะใดบ้าง

1. มีผังที่มีการแบ่งประเภทของกิจกรรมอย่างชัดเจน
2. มีการออกแบบการใช้พื้นที่ของสวนสาธารณะอย่างทั่วถึง
3. มีการจัดวางภูมิทัศน์
4. มีผังที่เอื้อต่อการจัดการดูแลรักษาสวนสาธารณะระยะยาว
5. มีผังที่แสดงถึงความมีเอกลักษณ์ของสวนสาธารณะ เช่น สวนไม้ตัด

- ภายในสวนสาธารณะของท่านมีการจัดวางรูปแบบกิจกรรมที่มีอยู่ใหม่มีความ
ต่อเนื่องกันและมีการกระจายตัวของกิจกรรมอยู่ทั่วบริเวณของสวนสาธารณะ ไม่มีการกระจุกตัวอยู่
บริเวณใดบริเวณหนึ่งหรือไม่.....เพราะอะไร.....

ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการของสวนสาธารณะ

- สวนสาธารณะของท่านมีการดูแลรักษาความสะอาดอย่างไรบ้าง.....

- สวนสาธารณะของท่านมีการดูแลรักษา อุปกรณ์เครื่องเล่นในการประกอบกิจกรรม
นันทนาการบ่อยครั้งแค่ไหน.....

- สวนของท่านมีการตัดหญ้า ตัดแต่งกิ่งไม้และพ่นยากำจัดวัชพืช บ่อยครั้งแค
ไหน.....

- สวนของท่านมีการปรับปรุงซ่อมแซมและทาสีสวนกีฬาใหม่ บ่อยครั้งแค
ไหน.....

- สวนสาธารณะของท่านมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งแค่ไหน (ช่วงระยะเวลากี่
ปี).....

- ท่านมีนโยบายอะไรที่จะใช้ในการเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามาใช้สวนสาธารณะแห่ง
นี้บ้าง.....

- ในสวนสาธารณะของท่านมีระบบรักษาความปลอดภัยอย่างไร
บ้าง.....

- ปัญหาที่พบในสวนของท่านมีอะไรบ้าง.....
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อุปสรรคของการดำเนินงานกิจการในสวนของท่านมีอะไรบ้าง.....เช่น เงิน
คน ระบบ เป็นต้น

- งบประมาณที่สวนของท่านได้รับ.....บาท/ปี

- สวนของท่านมีงบประมาณเพิ่มเติมอื่น ๆ อีก

หรือไม่.....

- เพียงพอกับรายจ่ายในการดูแลสวนของท่าน

หรือไม่.....เพราะ.....

- ท่านได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้จักสวนของท่านในรูปแบบใดบ้าง

1. โทรทัศน์

2. อินเทอร์เน็ต

3. สื่อสิ่งพิมพ์

4. ทางวิทยุกระจายเสียง

และมีความถี่ในการประชาสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด.....

- ภายในสวนของท่านได้มีการจัดการแข่งขันกีฬาหรือกิจกรรมนันทนาการประเภท
อื่น ๆ มากน้อยเพียงใดในแต่ละปี.....และท่านได้กำหนดอะไรเพื่อเป็น
ของรางวัลสำหรับผู้แข่งขันชนะในแต่ละครั้ง.....

แบบสำรวจองค์ประกอบที่มีอยู่ภายในสวนสาธารณะ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้
ส่วนที่ 1 ผังบริเวณ ควรมีองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบ	มี	ไม่มี	จำนวน	สภาพ		
				ทรุดโทรม	ปานกลาง	ดี
1. ต้องมีรั้ว ประตู หรือขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อสะดวกในการดูแลและรักษาความปลอดภัย						
2. มีที่จอดรถที่เพียงพอกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวนและไม่ให้วิ่งเข้าไปในบริเวณของสวนสาธารณะ						
3. มีสำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการของสวนสาธารณะนั้นๆ						
4. สนามเด็กเล่น						
5. สวนสุขภาพ						
6. ถาน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ						
7. ม้านั่ง โต๊ะ						
8. สถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม						
9. ห้องอาบน้ำ						
10. ห้องส้วมสาธารณะ						
11. ถนนทางเดิน						
12. ไฟฟ้า						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 การจัดการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบ	มี	ไม่มี	จำนวน	สภาพ		
				ทรุดโทรม	ปานกลาง	ดี
1. การจัดหาน้ำดื่ม						
2. การกำจัดขยะมูลฝอย						
3. การจัดการน้ำเสีย						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อประกอบวิทยานิพนธ์

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสวนสาธารณะระดับชุมชน

กรณีศึกษา: สวนรมณีนาถ และสวนเบญจสิริ (สำหรับผู้ที่ไม่เข้าใช้สวน)

*****

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ส่วน ได้แก่ 1. ข้อมูลลักษณะทั่วไปของประชากรที่ตอบแบบสอบถาม 2. ข้อมูลพฤติกรรมการพักผ่อนของผู้ไม่เข้าใช้บริการสวนสาธารณะ

หากมีข้อสงสัยกรุณาติดต่อได้ที่ คุณประภัสสร สุวรรณสมศรี ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (085 – 8459481)

กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของประชากร

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานะภาพ

( ) โสด

( ) สมรส

( ) หย่าร้าง

4. การศึกษา

( ) ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

( ) มัธยมศึกษา

( ) อนุปริญญา/ปวส.

( ) ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

( ) อื่น ๆ.....

5. อาชีพ

( ) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

( ) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

( ) พนักงานบริษัทเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับสำหรับการใช้งาน ( ) นักเรียน/นักศึกษา ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. รายได้ส่วนบุคคล.....บาท/เดือน
7. ที่อยู่ปัจจุบันของท่าน แขวง.....เขต.....
8. ที่ทำงาน/ที่เรียนของท่าน แขวง.....เขต.....

ส่วนที่ 2 ปัจจัยในการไม่เข้าใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 แห่ง

9. ท่านได้เข้าไปใช้บริการของสวนรมณีนาถ/อุทยานเบญจสิริหรือไม่
 ใช้   ไม่ใช้
10. หากท่านไม่ได้เข้าใช้สวน ท่านมีวิธีพักผ่อนหรือออกกำลังกายอย่างไร โปรด
 ระบุ.....
11. ท่านได้ไปพักผ่อนหรือออกกำลังกายตามข้อ 10 ที่ไหน โปรด
 ระบุ.....
12. ท่านเดินทางไปพักผ่อนหรือออกกำลังกายด้วยวิธีไหน โปรด
 ระบุ.....
13. สาเหตุที่ท่านไม่ได้เข้าไปใช้บริการของสวนสาธารณะเพราะ
 ท่านได้เป็นสมาชิกฟิตเนส
 ไปใช้บริการของสวนสาธารณะแห่งอื่น โปรดระบุ.....
 ซื้อเครื่องออกกำลังกายมาใช้เองที่บ้าน
 อื่น ๆ .....
14. ระยะทางจากบ้านท่านถึงสวนสาธารณะประมาณ.....กิโลเมตร
15. หากมีการปรับปรุงสวนสาธารณะให้มีความน่าเข้าใช้เพิ่มขึ้นท่านจะเปลี่ยนมาใช้บริการ
 สวนสาธารณะแห่งนี้หรือไม่
 ใช้   ไม่ใช้
16. ท่านอยากให้มีการปรับปรุงสวนอย่างไรบ้างที่จะดึงดูดให้ท่านเข้าไปใช้บริการ
 .....
- .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อประกอบวิทยานิพนธ์

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน

: กรณีศึกษา สวนรมณีนาถ และสวนเบญจสิริ (สำหรับผู้ที่เข้าใช้สวน)

*****

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่ 1. ข้อมูลลักษณะทั่วไปของประชากรที่ตอบแบบสอบถาม 2. ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ 3. ข้อมูลทัศนคติของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ

หากมีข้อสงสัยกรุณาติดต่อได้ที่ คุณประภุชณ์ สุวรรณสมศรี ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (085 – 8459481)

กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของประชากร

1. เพศ

( ) ชาย

(✓) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานะภาพ

( ) โสด

( ) สมรส

( ) หย่าร้าง

4. การศึกษา

( ) ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

( ) มัธยมศึกษา

( ) อนุปริญญา/ปวส.

( ) ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

( ) อื่น ๆ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. อาชีพ
 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว   รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ   พนักงานบริษัทเอกชน
 รับจ้าง/ลูกจ้าง   นักเรียน/นักศึกษา
6. รายได้ส่วนบุคคล.....บาท/เดือน
7. ที่อยู่ปัจจุบันของท่าน แขวง.....
 เขต.....
8. ที่ทำงาน/ที่เรียนของท่าน แขวง.....
 เขต.....

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ

9. ท่านเดินทางมาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้อย่างไร
 เดิน   จักรยาน   จักรยานยนต์
 รถยนต์ส่วนตัว   ขนส่งสาธารณะ
10. ส่วนมากท่านเดินทางมาใช้สวนสาธารณะกับใคร
 คนเดียว   ครอบครัว   เพื่อน
11. ท่านใช้เวลาในการเดินทางเข้ามาที่สวนสาธารณะเป็นเวลา.....นาที
12. ท่านเข้ามาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้บ่อยแค่ไหน
 .....ครั้ง/สัปดาห์   อื่น ๆ .....
13. ในการเข้ามาประกอบกิจกรรมภายในสวนสาธารณะท่านใช้ค่าใช้จ่ายครั้งละประมาณ
 เท่าใด (รวมค่าเดินทาง ค่าอาหาร และอื่น ๆ).....บาท
14. ท่านเดินทางมาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้โดยมีจุดประสงค์หลักคือ
 เพื่อชื่นชมกับธรรมชาติ ภูมิทัศน์ของเมือง   เพื่อฟังดนตรีในที่สาธารณะ
 เพื่อนั่งเล่น เดินเล่น ปูเสื่อนอน   เพื่อวิ่ง
 เพื่อมาเดินแอโรบิก   เพื่อมาห้องสมุด
 เพื่อเข้าชมพิพิธภัณฑ์   อื่น ๆ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. ท่านมีสมาคมหรือกลุ่มกิจกรรมที่ทำร่วมกันในสวนหรือไม่

( ) มี โปรดระบุกิจกรรม..... ( ) ไม่มี

ส่วนที่ 3 ทศนคติของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ

ทศนคติ	ระดับความพึงพอใจ				
	(ความพึงพอใจมากที่สุด=5 น้อยสุด=1)				
	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	1	2	3	4	5
1. การเดินทางและการเข้าถึงสวนสาธารณะ					
-บรรยากาศของเส้นทางจากบ้านถึงสวนสาธารณะ					
-ความร่มรื่นของเส้นทางเดินเท้า					
-ความกว้างของทางเท้า					
-เส้นทางมีความราบเรียบและปลอดภัย					
2. ที่ตั้งของสวนสาธารณะเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป					
-ความเหมาะสมของที่ตั้งสวนสาธารณะ					
-มีการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้รับรู้					
-สวนสาธารณะมีความน่าสนใจ					
-มีการแจ้งเวลาเปิด - ปิดที่แน่นอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รูปแบบกิจกรรมที่มีให้ภายในสวนสาธารณะ					
-มีกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะ					
4. ความซ้ำซากจำเจ น่าเบื่อ					
-ความหลากหลายด้านกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ					
-ไม่ค่อยมีจุดที่พักเพื่อใช้ในการพบปะพูดคุย					
5. ความทรุดโทรมของพื้นที่หรือสถานที่					
-การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสวนสาธารณะ					
-การจัดการดูแลที่ดี					
6. ความปลอดภัยภายในพื้นที่					
ด้านอาชญากรรม					
-มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง					
-มีการป้องกันพื้นที่สวนบางส่วนที่เป็นจุดลับสายตา ง่ายต่อการก่ออาชญากรรม					
-ตำแหน่งของทางเข้า – ออก					
-จำนวนของทางเข้า – ออก					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการเกิดอุบัติเหตุ					
-การดูแลของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ					
ด้านสาธารณสุข					
-ความสะอาดของน้ำดื่มที่ ให้บริการในแต่ละจุด					

ส่วนที่ 4 ทศนคติของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสวนฯ

สิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน		สภาพ		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	เก่า	ปานกลาง	ใหม่
1. มีรั้ว ประตู หรือขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อ สะดวกในการดูแลและรักษาความ ปลอดภัย					
2. มีที่จอดรถที่เพียงพอกับความ ต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้สวนและไม่ให้ วิ่งเข้าไปในบริเวณของสวนสาธารณะ					
3. มีสำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ ดำเนินการของสวนสาธารณะนั้นๆ					
4. สนามเด็กเล่น					
5. สวนสุขภาพ					
6. ลานน้ำ สวนสนุกหรือสระว่ายน้ำ					
7. ม้านั่ง โต๊ะ					
8. สถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและ เครื่องดื่ม					
9. ห้องอาบน้ำ					
11. ถนนทางเดิน					
12. ไฟฟ้า					
13. การบริการน้ำดื่ม					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ท่านมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านการเพิ่มแรงจูงใจให้คนเข้ามาใช้สวนสาธารณะเพิ่มขึ้น

อย่างไร.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล นายประกฤษณ์ สุวรรณสมศรี
 วัน – เดือน – ปีเกิด 28 มิถุนายน พ.ศ. 2525
 ที่อยู่ 297/1 หมู่ 9 ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว
 จังหวัดชัยภูมิ 36250
 ประวัติการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย ปัจจุบันกำลังศึกษาสาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ

ทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้